

DAKTİLODAKİ PARMAK

AGATHA
CHRISTIE

AKBA POLİS ROMANLARI No.

4

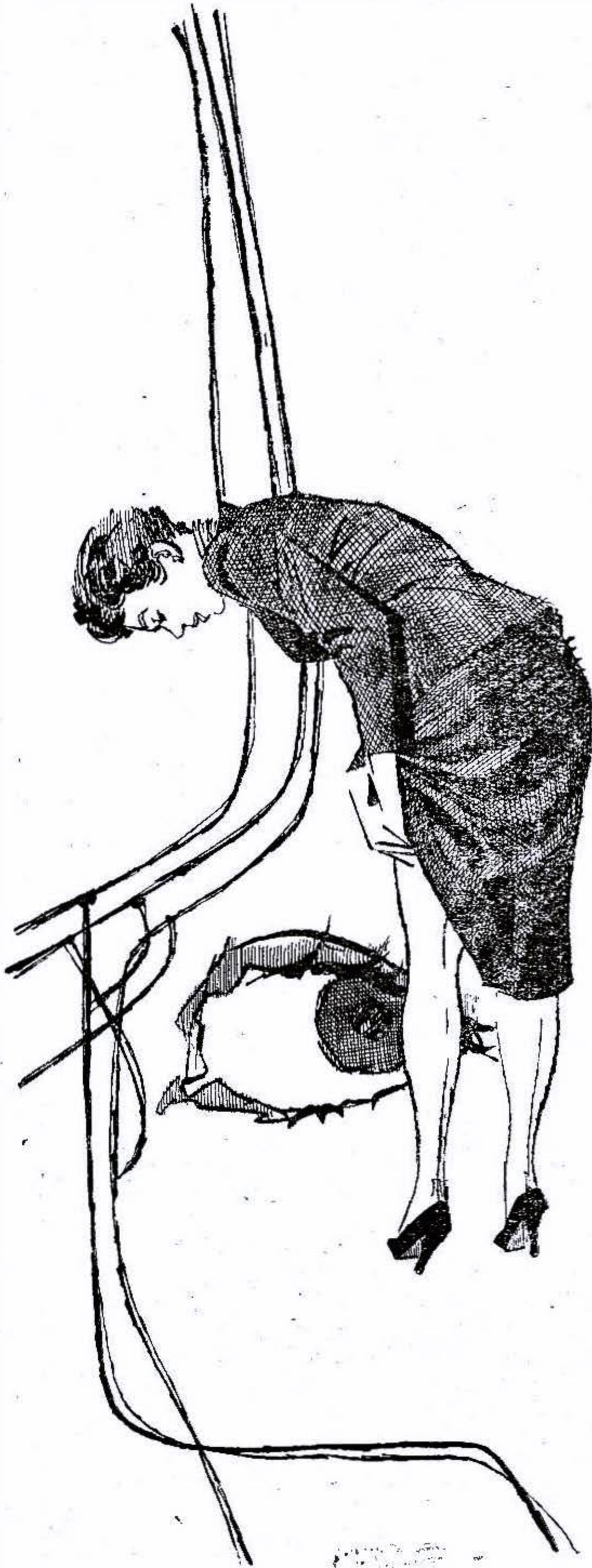
Y A Y I N E V İ

**BU KİTAP AKBA YAYINEVİ TARAFINDAN
1962 SENESİNDE YAYINLANMIŞTIR.**

**HAZIRLIYAN VE RESİMLER
O R A L O R H O N**

**İskender Matbaası
1962 İstanbul**

D 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 1
2 2 2 2 2 2

BU KİTAP
«THE CASE OF THE
MOVING FINGERS»
FINGERS»
ADLI İNGİLİZCE ASLINDAN
IŞIK İPLİKÇİ
TARAFINDAN DİLİMİZE
ÇEVİRİLMİŞTİR.

Agatha Christie

D a k t i l o d a k i P a r m a k

İlk imzasız mektubu aldığım sabahı hâlâ hatırlarım.

Kahvaltıdaiken geldi. Ben de onu, zamanı yavaş geçen ve hayatını ona göre tanzimeden her insan gibi, elimde tembelce evire çevire açtım. Mektup şehir içinden-di, zarfın üzeri de daktiloyla yazılmıştı.

Şimdi düşündükçe tuhaf geliyor ama o zaman Joanna ile birlikte bu mektuba çok gülmüştük. Tabii gelecek olan cinayet, dehşet, şüphe ve korkudan zerre kadar haberimiz olmadığı için...

İnsan Lymstock gibi bir yerle böyle şeyleri bir arada düşünemiyor ki!

Görüyorum ki hikâyeye yanlış başladım. Önce Lymstockdan bahsetmeliydim.

Bir uçuşta; düşüp de yaralanınca doktorların, hemşirelerin bütün inandırıcı sözlerine rağmen, hep sırt üstü yatmağa mecbur olacağıma inanmıştım. En nihayet alçıdan çıkıp, yavaş yavaş adalelerimi hareket ettirmeye başladığım zaman doktorum sırtıma vurup bana artık herşeyin düzeldiğini söyledi. Yalnız ufak bir şehire yerleşip hiç olmazsa altı ay bir bitki hayatı yaşamam icabediyordu.

— Hiç arkadaşın olmayan bir yere git. Herşeyden uzaklaş. Taşra dedikodusuna merak sar, mahalli skandalları dinle. İşte sana reçetem. Tam istirahat ve sükûnet.

İstirahat ve sükûnet ha! Şimdi bu lâf tuhafıma gidiyor.

İşte böylece Lymstock'a «Little Furze'a» geldik.

Lymstock Norman istilâsı zamanında mühim bir yermiş ama sonradan ehemmiyetini kaybetmiş.

Ana yollardan birinden üç mil uzakta, ticaretle uğraşan küçük bir kasabaydı burası. «Little Furze» tepelere çıkan yolun üstünde beyaz boyalı, verandalı şirin bir evdi.

Kardeşim Joanna evi görür görmez sevmiş ve tam bize göre olduğuna karar vermişti. Ev sahibi de yaşlı, sevimli bir hanımefendi idi.

— Vergiler bu kadar yükselmeseydi evimi kiraya vermeyi aklımdan bile geçirmezdim, diyordu.

Joanna ile birlikte eve yerleştik. Miss Emily Barton da eski hizmetkârlarından «Sadık Florence'in» işlettiği bir pansiyona çıktı. Bize asık suratlı fakat çalışkan hizmetçisi Partridge'i bıraktı. Bir de gündeliğe gelen kızımız vardı.

Bize yerleşmek için bir kaç gün müsaade veren Lymstock halkı ziyaretimize başladı. Zayıf, kuru bir adam olan Avukat Mr. Symmington ve sinirli görünüşlü karısı. Esmer, mahzun yüzlü Dr. Griffith ve neşeli, iri yarı kızkardeşi. Kültürlü ve dalgın bir adam olan Rahip ve karısı. Prior's Endde oturan zengin Mr. Pye ve nihayet Miss Emily Bartonun ta kendisi, taşralara mahsus ihtiyar bir bakire.

Joanna gelen kartvizitleri merakla tetkik ederken:

— Ziyaretçilerin kartvizitlerini önceden gönderdiklerini de hiç bilmiyordum, diyordu.

— Çünkü sen taşra hayatı hakkında bir şey bilmezsin de ondan, dedim.

Joanna çok güzel ve neşelidir. Dansı, kokteyl partilerini, yarış arabalarına binmeği ve flört etmeği sever. Yani tam mânâsıyla bir şehirlidir.

— Ne ise kıyafetim buraya uygun ya, dedi.

Onu tetkik ettim. Fakat kendisi ile aynı fikirde değildim.

Joanna, Mirotin'in kreasyonu olan spor bir kıyafet giymişti. Çok zarifti ama Lymstock'a göre değildi.

— Hayır, dedim. Yanıyorsun. Eski bir eteklikle bir süveter giymen lâzım. Üstüne spor kadife bir ceket, başına fötr bir şapka, ayağına da kalın çoraplarla moka-senler. Makyajın da fazla.

— Nedenmiş? Açık hava için iki numaralı pudra-mı sürdüm.

— Halbuki buralı olsaydın burnun parlamasın diye rastgele bir pudra sürerdin. Kaşlarının da üçte biri yerine tamamını muhafaza ederdin.

Joanna gülerek böyle bir yere yerleşmenin kendisi için değişiklik olduğunu ve bundan hoşlandığını söyledi.

— Korkarım ki burada çok sıkılacaksın, dedim.

— Yok, sıkılmam. Zaten bizim guruptan da bıkmıştım. Sonra her ne kadar sen anlamıyorsan da Paul meselesinde epeyce üzül müştüm. Unutmam lâzım.

Bu hususta şüpheliydim. Joanna'nın aşk maceraları hep aynı seyri takibederdi. «Keşfedilmemiş bir dabî» bulup ona deli gibi aşık olur, onun sonsuz şikâyetlerini dinler, onu tanıtmaya uğraşır, sonunda da adam kendisini takdir etmezse çok üzülür, kalbi kırılır. Derken bakarsın hayata küskün bir adam daha bulur, bu da 15-20 gün içinde mutlaka olur.

Joanna'nın kalbinin kırılmasına pek aldırmıyordum. Yeni bir yere yerleşmek ona yeni bir heves vermişti. O da kartvizit yollamaya başladı. Çaya, briçe davetiyeler alıyor, davetlere icabet ediyor, sıramız gelince de biz davet ediyorduk.

Bu bizim için yeni ve eğlenceli bir oyundu. Derken imzasız mektup gelince onu da bir oyun gibi karşıladık.

Zarfı açtıktan sonra 2-3 dakika anlamadan okudum. Mektup basılı kitap harflerini kesip kâğıda yapıştırmak suretiyle yazılmıştı. Çirkin kelimelerle Joanna ile bana benim kardeş olmadığımız ifade ediliyordu.

O sırada içeri giren Joanna:

— Nedir o? diye sordu.

— Çirkin bir imzasız mektup.

Joanna hemen meraklandı:

— Sahi mi? Ne diyor?

Romanlarda böyle çirkin şeyleri kadınlara göstermezler. Fakat bu benim hiç aklıma gelmedi. Mektubu ona uzattım. O da sinirlerinin sağlam olduğunu mektuba gülmekle ispat etti:

— Ne çirkin şeyler yazmış. İmzasız mektupları duyardım ama hiç görmemiştim. Hep böyle midir bunlar?

— Ben ne bileyim? Benim de ilk tecrübem.

Joanna gülmeğe başladı:

— Makyajım hakkında doğru söylemişsin, Jerry. Her halde beni sokak kadınına benzetmişler.

— Bir o, bir de babamızın esmer, uzun boylu, annemizin sarışın, ufak tefek oluşu ve senin anneme benim de babama benzememiz.

Joanna tasdik etti.

— Doğru hiç benzemiyoruz. Kimse bizim kardeş olduğumuza inanmaz.

— Muhakkak olan bir şey varsa o da birisinin inanmadığı, dedim.

Kız mıştım.

Joanna mektubu elinde sallayarak:

— Şimdi bunu ne yapalım? diye sordu.

— İşin doğrusu kızgın bir suratla onu ateşe at-
maktır, diyerek dediğimi yaptım

Joanna da beni alkışladı:

— Güzel bir jest. Sen tiyatroya girmelisin. Al-
lahtan ki şöminemiz var, değil mi?

— Evet, çöp tenekesi bu kadar tiyatroya olma-
dı. O zaman da bir kibrit çakıp mektubun yavaş yavaş
yanışını seyrederdik.

— İnsanın yanmasını istediği şeyler yanmaz. He-
men söner. Mutlaka birkaç kibrit çakmak icabederdi.

Yerinden kalkıp pencereye gitti. Düşünceliydi.

— Biliyor musun, bu iş aslında o kadar komik
değil. Ben burada bizi sevmiyorlar zannediyordum.

— Doğrusu da bu. Bunu yazan herhalde bir de-
lidir.

O bahçeye çıktıktan sonra ben de günün ilk siga-
rasını yaktım. Ve Joanna'ya hak verdim. Birisi bizim bu-
raya gelmemizden memnun olmamıştı herhalde. Joanna-
nın güzelliğini kıskanan biri vardı. Bizi üzme-
kti. En iyisi buna gülüp geçmekti.

O sabah Dr. Griffith geldi. Haftada bir beni yok-
luyordu. Onu beğeniyordum. Hareketleri kararsız fakat
bakışları yumuşaktı. Utangaç bir hali vardı.

İyileşmeğe doğru gittiğimi söyleyerek :

— Kendinizi iyi hissediyorsunuz, değil mi? diye
sordu. Bana mı öyle geliyor bilmem, biraz sinirli gi-
bisiniz.

— Yok canım. Yalnız sabah kahvesiyle birlikte
kötü bir imzasız mektup aldım. Biraz midem bulandı.

Çantası elinden düştü. Heyecanlandı.

— Demek siz de ha?

Meraklandım.

— Daha önceden de var mıydı bu?

— Evet birkaç haftadır.

— Ya demek öyle? Ben de biz şehirlilerden hoş-
lanmadılar sanmıştır.

— Yok, katiyen öyle değil. Sadece, -durdu- Ne
yazıyordu, ama her halde sormamalıydım.

Kızdı.

— Memnuniyetle söylerim. Sadece «Yanımda ge-
tirdiğim boyalı karının» kızkardeşim olmadığı yazıyordu.
Tabii mektubun lisanı bunda daha etraflı ve çirkindi.

Kızgın:

— Hay Allah kahretsin! İnşallah kızkardeşiniz
müteessir olmamıştır, dedi.

— Joanna pek narin görünür ama sinirleri çok
sağlamdır. Mektubu komik buldu. Şimdiye kadar böyle
bir şeyle karşılaşmamıştı.

— Buna memnun oldum, dedi Griffith.

— Zaten işin doğrusu da bu. Gülüp geçmek.

— Evet ama, sustu.

Ben ilâve ettim:

— Doğru, işin bir aması var.

— Mesele şu ki böyle birşey başladı mı sonu gelmez.

— Evet tahmin ederim. Acaba kim yazdı dersiniz?

— Hiçbir fikrim yok. İmzasız mektuplar iki sebepten yazılır. Biri şahsidir, yani bir kişiye veya birkaç kişiye yazılır, maksatlıdır. Meselâ birine garezi olan veya olduğunu zanneden biri böyle çirkin ve asap bozucu bir yolla intikam alır. Kötü yol ama mutlaka deliliğe delâlet etmez. Sonra o zaman yazarı bulmak kolaydır. Ya kovulmuş hizmetçi, ya kıskanç bir kadın filân. Fakat bir de umumî olanlar var ki o daha ciddi oluyor. Mektuplar şahıs tefrik etmeksizin sadece yazarın kafasındaki bir kontaklıktan doğuyor. Bunun da sonunda yazar bulunur. Ekseriya hiç tahmin etmediğiniz biri çıkar. Geçen sene civar şehirlerden birinde böyle birşey olmuştu. Çıka çıka büyük mağazalardan birinin satış müdiresi, sessiz sedasız, kibar bir kadın çıkmasın mı? Yani demek istediğim böyle bir hâdiseyle daha evvel de karşılaşmıştım. Doğrusunu söylemek lâzımsa bu iş beni korkutuyor.

— Uzun zamandır mı devam ediyor bu?

— Zannetmiyorum. Tabii söylemesi zor, çünkü bu mektupları alanlar bunu ilân etmek istemezler. Hemen yakarlar. -Durdu- Bana da bir tane geldi, avukat Symmington'a da gelmiş. Sonra bir iki hastam da bundan bahsettiler.

— Aynı tip şeyler mi?

— Oo, evet. Hep cinsi mevzularla uğraşüyor. Zaten bunlar hep böyledir. «Güldü.» Symmington ile sekreteri zavallı Miss Cynch arasındaki aşıkâne münasebetlerden bahsediyor. Kadıncağz kırk yaşlarında, gözlüklü, kazmadışlı bir şeydir. Symmington hemen mektubu polise götürmüştü. Bana gelen mektup ise, kadın hastalarımın meslekî olarak alâkalanmadığımı, çirkin teferruata va-

rıncaya kadar anlatıyor. Hep saçma ama kindar yazılar bunlar. «Yüzü değişti, ciddileşti.» Ben korkuyorum. Böyle şeyler tehlikelidir.

— Evet öyle.

— Çocukça yazılmış şeyler olsa bile en sonunda bu mektuplardan biri hedefe varabilir. İşte o zaman ne olacağından korkarım. Cahil insanlar bunlara kolay inanırlar.

— Mektup yanlışlarla dolu idi, dedim. Cahil biri tarafından yazılmıştır herhalde.

— Owen, acaba? dedi ve gitti.

Düşündükçe bu acabadan ben de rahatsız olmaya başladım.

Mektubun midemi bulandırmadığını iddia edemem. Bulandırdı ama çabucak da aklımdan çıktı gitti. Çünkü, o zaman bu işi ciddiye almıyor, taşra hayatında bunların olağan şeyler olduğunu düşünüyordum. İsterik bir kadının işiydi bunlar. Zaten bu kadar akılsızca yazılmış bir mektuptan kimseye zarar gelmezdi.

İkinci vak'a bir hafta sonra, Partridge'in suratını asarak gündelikçi kızın artık gelmeyeceğini söylemesiyle ortaya çıktı.

— Anladığıma göre, kız biraz rahatsız, beyefendi.

Partridge'in ne dediğini pek anlamadım, ama kızın rahatsızlığına üzüldüğümü söyledim.

— Hasta değil efendim, yalnız asabı bozuk.

— Yaa? dedim, pek inanmayarak.

— Sebebi de bazı imâlarda bulunan bir mektup almış olması.

Bakışından anladım ki, imâlar benimle alâkalı idi. Beatrice'i sokakta görsem tanımayacak kadar az bildiğimden çok kızdım. Henüz koltuk değnekleri ile dolaşırken kasaba kızları ile oynar olmuştum. Sinirli:

— Ne münasebet? dedim.

— Ben de kızın annesine öyle dedim, dedi Partridge. Bu evde böyle şeyler olmamıştır ve ben burada iken de olamaz. Fakat Beatrice'in garajda çalışan dostu da bu mektuplardan bir tane almış ve çok kızmış.

— Ömrümde böyle şey duymadım, dedim.

— Fikrimce kızın gittiği iyi oldu, beyefendi. Herhalde korktuğu bir şey vardı ki bu kadar telâşlandı. Zaten derler ya ateş almayan yerden duman çıkmaz.

Ne bilirdim bu atasözünü bıkana kadar duyacağımı...

O sabah yürüyüşe çıktım. Güneş parlıyordu. Tatlı bir ilkbahar havasıydı. Değneklerimi aldım, Joanna'dan da yardım istemedim. O sabah otomobille gelip beni alacaktı.

— Artık bütün Lymstock halkı ile karşılaşırsın.

— Hiç şüphesiz.

Çünkü Lymstock'ta çarşıya çıkmak havadis alışverişine çıkmak demektir.

Yolda bisikletiyle Megan Hunter'a rastladım. Merhaba deyip bisikletten indi, elbisesinin tozunu silkeledi.

Megan'ı hem seviyor hem de ona acıyordum. Avukat Symmington'un karısının ilk kocasından olan kızıydı. Babasından kimsenin bahsetmediğine göre herhalde unutulması icabeden biri idi. İki yıllık bir evlilikten sonra ayrılmışlar, biraz parası olan kadın da maziyi unutmak için Lymstock'ta yerleşmiş, sonra da kasabanın tek uygun bekârı olan Richard Symmington ile evlenmişti.

İkinci evliliğinden iki oğlu vardı. Zannettiğime göre Megan ortada kalmış gibi idi. Zayıf, nahif, tiz bir sesle hizmetçilerinden ve sıhhatinden şikâyet eden anesine hiç benzemiyordu. Uzun boylu, kararsız hareketleri olan bir kızdı. Yirmi yaşında olmasına rağmen onaltılık bir mektepli gibi gösteriyordu. Dağınık saçlı, elâ gözlü, ince muntazam yüzlü ve tek tarafa kıvrılan dudaklı bir kızdı. Elbiseleri çirkin ve buruşuk, çorapları ise ekseriya delikli idi. Bu sabah onu insandan ziyade bir yarış atına benzettim. Her zamanki aceleci konuşmasıyla:

— Lasher'lerin çiftliğine gitmiştim. Kaz yumurtası alacaktım. Domuzları doğurmuş, çok şirin. Sever misiniz onları? Ben çok severim, kokularını bile.

— Bakımlı domuzların kokmaması icabeder.

— Öyle mi? Buradakiler hep kokar. Çarşıya mı? Sizi görünce gelip konuşayım dedim.

— Çorabın yırtılmış, dedim.
— Ya, ama zaten yırtıktı farketmez.
— Hiç tamir etmez misin çoraplarını?
— Ekseriya etmem. Annem görür de kızarsa o zaman oturur yamarım. Zaten annem benim pek farkıma varmaz. Rahatım.

— Çocuk olmadığının farkında değilsin galiba.
— Yani kızkardeşiniz gibi mi olmalıyım diyorsunuz? Boyalı bebek gibi?

— Hiç olmazsa daima temiz ve tertipli gezer, hem de göze hoş görünür.

— Çok güzel kız size hiç benzemiyor, dedi.

— Ee, kardeşler her zaman birbirlerine benzemezler.

— Doğru, ben de Brian ve Colin'e benzemiyorum. Onlar da birbirlerine benzemiyorlar. Tuhaf değil mi?

— Ne?

— Aileler.

— Evet öyle, dedim.

Sessizce yürüyorduk. Bir şeyler düşünüyordu. Sonra sordu:

— Tayyarecisiniz değil mi?

— Evet.

— Kaza nasıl oldu?

— Uçağım düştü.

— Burada kimse uçmaz.

— Sen ister miydin, Megan.

— Ben mi? Allah göstermesin. Tren bile tutar beni. Sonra bir çocuk gibi: «Peki siz tekrar uçabilecek misiniz, yoksa hep böyle mi kalacaksınız?» diye sordu.

— Doktorum iyileşeceğimi söylüyor.

— Evet, ama sakın sizi aldatıyor olmasın?

— Zannetmem. Hatta eminim. İtimad ettiğim bir adamdır o.

— İyî o zaman. Çünkü insanlar çok yalancı.
Bu hakikati sessizce tasdik ettim.

— İyileşeceğinize sevindim. Ben de asık suratlı-
lığınızı meflûç kalma korkusuna veriyordum. O halde ta-
biatınız öyle, dedi.

Soğuk:

— Hayır, tabiatım öyle değildir, dedim.

— O halde sinirlisiniz biraz.

— Evet, sinirliyim; çünkü biran evvel iyileşmek,
eski halime dönmek istiyorum. O da sabır istiyor.

— Ne lüzum var bu telâşa?

Güldüm.

— Kızım, sen hiçbir şey için acele etmez misin?

Megan düşündü.

— Yoo, hayır, neden edeyim? Buralarda hiçbir
şey olmaz ki.

Bezgin konuşuyordu.

— Peki nasıl vakit geçirirsin sen? diye sordum.

Omuz silkerek:

— Ne var burada vakit geçirecek?

— Hiçbir şeye merakın yok mudur senin? Oyun
oynamaz mısın? Arkadaşların yok mu?

— Aptalım galiba. oyun oynuyamıyorum. Burada
pek kız da yok. Olanlardan da hoşlanmıyorum. Beni hiç
beğenmiyorlar.

— Saçma, neden beğenmesinler?

Ana caddeye girdik. Megan sert bir sesle:

— İşte Miss Griffith geliyor. Nefret ediyorum
ondan. İzçiler kulübüne girmem için bana musallat olur.
Nefret ediyorum izcilikten. Birörnek giyinip eşarplar bil-
mem neler takınmak. Hepsi palavra.

O sırada Miss Griffith yanımıza yaklaştı. Dokto-
run kardeşi onun aksine kendinden emin bir kadındı. Ka-
lın sesli, iri yarı bir kadın.

— Merhaba, ne güzel sabah, değil mi? Megan ben de seni arıyordum. Bizim kulübün davetiyeleri için.

Megan anlaşılmayan bir şeyler mırıldanarak bisikletine atladığı gibi gözden kayboldu. Arkasından bakan Miss Griffith:

— Acaip bir çocuk bu, dedi. Tembelin biri. Doluşarak vakit öldürüyor. Zavallı Mrs. Symmington ne üzülüyordur. Kadıncağz ona ne meşgaleler aradı. Daktilo yazmak, yemek pişirmek, tavşan yetiştirmek, ne olursa olsun bir meşgaleye ihtiyacı var bu kızın. Avarelik kötü şeydir. Hele gençler için. Bazan Megan'ın aklından şüphe ediyorum. Annesi için ne fena. «Sesini alçaltarak:» Duymuşsunuzdur, babası on para etmeyen bir adammış. Kızı da ona çekti. Ne yapacaksınız, dünyada her türlü insan var.

— Evet, öyle, dedim.

Aimee Griffith gülererek:

— Evet, herkesin aynı olmasına imkân yok. Fakat ben istiyorum ki, herkes hayatın tadını çıkartsın. Ben hayatı severim; herkesin de sevmesini istiyorum. Bana «Taşrada yaşamak çok sıkıcıdır,» diyorlar, «Hiç de değil diyorum.» Her zaman yapacak bir işim var. Burada daima bir şeyler olur. İzçilerim, Enstitü, Komiteler vaktimi doldurur. Owen'e bakmak da var.

Bu sırada karşı kaldırımında bir ahbabını gören Miss Griffith o tarafa doğru koştu. Bu Miss Griffith de insanı yoruyordu.

Bankadaki işimi bitirdim, hukukî bir mesele için avukat Symmington'un yazıhanesine gittim. Götürdüğüm evrakıt etkik ederken ben de onu tetkik ediyordum. Mrs. Symmington birinci izdivacında mesut olmamışsa da her halde ikincisinde ayağını sağlam tahtaya basmıştı. Richard Symmington'un insana emniyet telkin eden bir ha-

li vardı. Deli gibi âşık olunacak bir tip değil ama belli ki iyi bir koca ve müşfik bir baba.

Mr. Symmington kâğıtlardan başını kaldırdı; bana işin hukukî cephesini izah etti. Ayrılmak için ayağa kalkarken: «Üvey kızınızla birlikte geldik,» dedim.

Bir an duraladıktan sonra gülümseyerek:

— Ha, evet, Megan. Mektepten geleli epeyi oluyor. Ona bir iş arıyoruz. Evet arıyoruz. Ama tabii daha çok genç. Yaşına göre biraz geri diyorlar.

Dışarı çıktım. Diğer odada ağır ağır yazı yazan yaşlı bir adam, genç bir çocuk, bir de daktilo yazan orta yaşlı, gözlüklü bir kadın vardı. Dedikleri Miss Ginch bu ise imzasız mektupta bahsedilen alâkanın varit olmadığına ben de inandım.

Sokakta Joanna'yı aradım. Epeyi yorulmuştum. Ama o meydanlarda yoktu.

Birdenbire uzaktan bana doğru yürüyen şahane bir mahlûk gördüm. Sarı saçları, kusursuz hatları, uzun bacakları, nefis bir vücudu vardı. Yürüyüşü bir kraliçe gibi edalı idi.

Öyle heyecanlanmışım ki önce elimdeki paketi sonra da alayım derken koltuk değneğimi düşürdüm. Muvazenemi kaybedip kendim de düşmek üzereydim ki kraliçe gelip kolumdan tuttu. Kekeleyerek:

— Çok merisi, size zahmet oldu, dedim.

Bir tek kelime:

— Estağfurullah, dedi.

O konuştu, ben ise müthiş bir hayal sukutuna uğradım; zira çok monoton ve tatsız bir sesi vardı. Güzel, sıhhatli bir kız o kadar. Ya Allah Güzel Helena'ya da böyle bir ses verseymiş ne olurmuş, diye düşündüm. Hiç tanımadığım bir kız bir an beni nasıl büyüledi, ağzını açtığı anda ise o büyüden eser kalmadı. Bazan da aksi olur. Yüzüne bile bakmıyacağınız çirkin bir kadın bir konuş-

mağa başlar, Kleopatra'nın cazibesine kapılmış gibi olursunuz.

O sırada Joanna yanıma gelmiş.

— Birşey mi oldu? diye sordu.

— Yoo, dedim. Güzel Helena ile diğerlerini düşünüyordum.

— Tam da yerinde. Ağzın açık şaşkın şaşkın bakınıyordun.

— Bir an için cenneti gördüm, sonra hemen geri döndüm.

Ölçülü adımlarla yürümekte olan kızı göstererek:

— Bu kim biliyor musun? diye sordum.

Joanna onun Symmingtonların mürebbiyesi Elsie Holland olduğunu söyledi.

— Ona mı vuruldun? diye sordu. Güzel kız ama biraz sudan çıkmış balık gibi bir hali var.

— Evet, öyle. Ben de onu Afrodit sanmıştım.

Joanna otomobilin kapısını açarken:

— Tuhaf işte, diyordu. Bazı kadınlar ne kadar güzel olurlarsa olsunlar seksapelleri olmuyor. Bu kız da onlardan biri. Yazık.

— Mademki mürebbiye imiş zararı yok, dedim.

O gün Mr. Pye'a çaya gittik. Mr. Pye ufak tefek, tombul, kadınsı bir adamdı. Çok kıymetli antika eşyaları vardı. Bize heyecanlı bir sesle kıymetli bibloları ve antikaları hakkında izahat verdi. Joanna da ben de antika meraklısı olduğumuz için merakla dinliyorduk.

— Sizler gibi kültürlü kimselerin aramızda olması bir zevk, büyük bir zevk. Buralılar iyidirler hoşturlar ama zevksizdirler, böyle şeylerden anlamazlar. Hele evleri, hanımefendiciğim, insanın ağlayacağı geliyor. Sizin oturduğunuz ev güzeldir. Bir hayli kıymetli parça da vardır eşyalar arasında. Ama bana öyle geliyor ki Miss Emily Barton bunları güzelliklerinden anladığı için değil

de sırf annesinin eşyaları diye tutuyor. Yani onlara lâayık oldukları değeri vermiyor.

Bana dönerek:

— O aileyi tanımadınız, değil mi? Ama tanımalıydınız, azizim. Ben buraya geldiğimde anneleri sağdı. Heykel gibi iri yarı bir kadındı. Beş kızının beşi de etrafında dönerdi. Hepsine hükmederdi onların. En büyüğü altmış yaşındaki kızları zenci esirler gibi kullanırdı. Saat onda yatağı girerlerdi. Eve kendi arkadaşlarını çağıramazlardı. Hem onların evlenmelerini imkânsız kılmıştı, hem de evlenmedikleri için onlardan nefret ederdi. Bir ara Emily miydi, Angnes miydi birisinin bir papazla seviştiği duyuldu ama adamın ailesini beğenmeyen annesi o işi de bozdu.

— Roman gibi, dedi Joanna.

— Öyle, efendim, öyle. O korkunç kadın öldükten sonra da vakit çok geçmişti. Kızlar (!) da arkasından «Annemiz şunu severdi, annemiz bunu isterdi,» diye konuşarak ömür geçirdiler. Yatağını bile yapılı tutarlarmış. Sonra Edith zatürreden öldü. Minnie bir ameliyat oldu ve iyileşemedi. Zavallı Mabel'e de felç geldi. Birbiri arkasından ölüp gittiler. Emilycik hepsine baktı. Çok tatlı kadın değil mi? Yazık malî bakımdan sıkıntıda.

— Biz de evinde oturduğumuz için üzülmüyoruz.

— Yok, yok hanımefendiciğim öyle düşünmemelisiniz. Sizlerden çok memnun.

Ben mevzuu değiştirerek:

— Evinizin insana huzur veren bir hali var, dedim.

— Yaa, öyle mi buldunuz? Ben atmosfere çok ehemmiyet veririm. İnsanların düşünce ve hisleri evlerinin duvarlarına, eşyalarına vurur.

Bu lâf üzerine etrafıma bir daha baktım. Prior's Lodge'un atmosferini nasıl tarif etmeli diye düşündüm.

Ama tuhaf şey atmosferi yoktu ki buranın. Hakikaten tuhaf bir şey...

Kalktık, Mr. Pye bizi kapıya kadar geçirdi. O sırada postacı geldi. Mr. Pye'a bir mektup bıraktı.

— Sizleri tekrar beklerim, diyordu Mr. Pye. Hiçbir şeyin olmadığı bir yerde sizler gibi aydınlarla görüşmek benim için büyük zevk oluyor.

Tekrar tekrar elimizi sıktı. Beni ihtimamla otomobile yerleştirdi. Joanna bir manevradan sonra otomobili yola çıkarttı. Mr. Pye'a el sallamak üzere başımızı çevirdiğimiz zaman onu mektubunu açmış okuyor gördük. Kırmızı neşeli yüzü bir an içinde morarmış, kızgın ve korkulu nazarlarla elindeki kâğıda bakıyordu.

— Ne oldu acaba? diye sordu Joanna.

— Zannedersem gene o imzasız mektuplardan biri.

— Ne biçim yer burası? İngilterenin buradan daha masum bir köşesi yok sanırsın.

— Mr. Pye de burada bir şey olmaz, diyordu. Tam zamanında söylemiş. İşte bir şey oldu.

— Jerry, dedi Joanna. Bunlar benim hiç hoşuma gitmiyor.

İlk defa olarak sesinde korku sezdim.

Günler geçti. Bir gün Symmington'lara gidip briç oynadık. Mrs. Symmington'a çok kızdım. Megan'dan şöyle bahsediyordu:

— Tam büyüme çağında. Ne yapacağını bilmiyor. Joanna:

— Yirmi yaşında değil mi? diye sordu.

— Evet, ama yaşına göre küçük. Hâlâ çocuk. Kızların hemen büyümemesi hoş bir şey. Herhalde bütün anneler evlâtlarının hep bebek kalmasını isterler.

— Neden öyle olsun anlamıyorum, dedi Joanna.

Vücutça büyümüş bir insanın altı yaşındaki çocuk kafasına sahip olması iyi mi yani?

Mrs. Symmington biraz sinirlenerek onu demek istemediğini söyledi.

Joanna'nın konuşmasını beğenmiştim. Mrs. Symmington nârin görünüşünün altında egoist bir tabiata sahipti.

Joanna da bu mevzu üzerinde biraz daha durarak Mrs. Symmington'a Megan için bir parti verip vermiyeceklerini sordu.

— Parti mi? «Mrs Symmington şaşırmıştı.» Yok hayır, burada öyle âdetler yoktur.

— Anlıyorum. O halde tenis filân oynuyordur.

— Kortumuz senelerdir bakımsız. Ne Richard ne de ben oynarım. Herhalde ilerde çocuklar büyüyünce. Megan'ın vakit geçirecek şeyi çok. Dolaşmaktan da zevk alıyor o. Haa, ne demiştim iki sanzotu.

Eve dönerken Joanna sinirle gaza basıp:

— Bu kıza çok acıyorum, dedi. Annesi onu sevmiyor.

— Yok canım o kadar izam etme.

— Evet, evet öyle. Çok anne vardır evlâdını sevmeyen. Megan'ın varlığı onları rahatsız ediyor herhalde. Onsuz Symmingtonlar tam bir aile. Yazık, öyle hisli bir kız için üzücü bir durum.

— Evet, dedim ve bir an düşündüm.

Joanna muzip gülerek :

— Mürebbiye meselesinde şanssızsın,» dedi.

— Ne demek istiyorsun? dedim.

— Ona her bakışından belliydi. Ama hakikaten yazık. Ee. sana göre başka kimse de yok burda. Aimeé Griffeth'e kalacaksın.

— Allah saklasın! Hem ne oluyoruz, benim aşk hayatım neden bu kadar seni alâkadar ediyor? Eğer seni

iyi tanıyorsam asıl sana bir flört lâzım. Ortalıkta keşfedilmemiş dehalar da yok. Sen de Owen Griffith'e kalıyorsun. Kasabanın tek genç bekârı o.

— O benden hoşlanmıyor.

— Seni fazla tanımıyor ki.

— Beni sokakta görünce karşı kaldırıma geçecek kadar tanıyor.

— Çok tuhaf, dedim. Sana kimse böyle davranmamıştı.

— Haklısın, dedi. Niçin bir erkeğin beni görünce yol değiştireceğini anlamıyorum. Bir kere kabalık.

— Anladım, adamın peşine düşeceksin.

— Hiç sayılmak hoşuma gitmez tabî.

Yavaşça otomobilden inip değnekleri düzelttim.

— Sana bir nasihat vereyim, Joanna. Owen Griffith senin alıştığın tip gençlerden değil. Dikkat etmezsen bu işten zararlı çıkarsın.

— Ya, öyle mi dersin? dedi Joanna.

Bu mevzuu deşeceği belliydi.

Ben ciddi:

— Adamcağızı rahat bırak, dedim.

— Ne hakla beni görünce yolunu değiştirir?

— Siz bütün kadınlar aynısınız. Bir şeyin üstünde çok durursunuz. Kızkardeşi Aimeé de sana rahat vermez, bunu bil.

— Zaten beni sevmiyor, dedi.

Ben sert:

— Biliyorsun buraya sükûnet içinde yaşamaya geldik. Bu gidişimizi bozma.

Fakat sessizlik ve sükûnet burada göreceğimiz en son şeylerdi.

Bir hafta sonra sokaktan geldiğim-
de Megan'ı verandanın merdiven-
lerinde oturmuş bekliyor buldum.

— Merhaba, dedi. Yemeğe sizde kalabilir miyim?

— Tabii, dedim.

Partridge'e sofrayı üç kişilik kurmasını söyleme-
ğe gidiyordum ki arkamdan seslendi:

— Yalnız yemeğiniz azsa söyleyin kalmam.

Partridge bile Megan'a kıymet vermiyordu. Söy-
lediğim zaman yüzünü buruşturmuştu. Döndüm. Pipomu
içerken Megan da düşünüyordu. Birdenbire sessizliği şöy-
le bozdu:

— Herhalde siz de beni çok acaip buluyorsunuz?

Öyle şaşırdım ki pipo ağzımdan düştü. Tam gü-
zelce yanmağa başladığı sırada ateşi düşmüştü. Kızgın:

— Bak ne yaptın, dedim.

Müteessirim filân gibi bir şey diyeceğine çocuk
gibi gülerek:

— Sizden hoşlanıyorum, dedi

Konuşmasında sadık bir köpek hali vardı.

Pipomu tekrar yakarken:

— Ne diyordun? diye sordum.

— Herhalde beni çok acaip buluyorsunuzdur? diyordum.

— Neden?

— Çünkü öyleyim.

Sert:

— Aptalca konuşma, dedim.

— Halbuki aptal değilim ben. Herkes beni öyle zannediyor. Bilmezler ki ben herkesin içyüzünü bilip onlardan nefret ediyorum.»

— Nefret mi ediyorsun?

Mahzun bakışlarını gözlerime dikti:

— Evet, dedi. Siz de benim yerimde olsaydınız onlardan nefret edersiniz. Eğer siz de istenmeseydiniz.

— Biraz mübalâğa ediyorsun gibi geliyor bana.

— Hayır, doğru. Beni istemiyorlar. Sebebini de biliyorum. Annem beni hiç sevmiyor. Çünkü ona ıstırap çektirmiş olan babama benziyorum. Tabii anneler evlâtlarını istemediklerini söyleyemezler. Kediler gibi sevmedikleri yavrularını yiyemezler de. Çok akıllıca bir iş bu halbuki. Ama insanlar yavrularını mecburi büyütüyorlar. Annem yalnız üvey babam ile çocuklarını istiyor.

— Dediklerinin bir kısmını kabul ediyorum, Megan. Fakat neden sen de ayrılıp kendi hayatını yaşamıyorsun?

Acı acı gülerek:

— Yani çalışayım mı? dedi.

— Evet.

— Nerede?

— Daktilo, steno, muhasebe bir şey öğrenebilirsin herhalde.

— Zannetmem. O işleri pek beceremiyorum.

Sonra...

— Eee?

Başını arkaya çevirmişti. Döndüğü zaman yüzü kıpkırmızı, gözleri yaşlıydı.

— Neden gidecekmişim? Beni istemiyorlar ama ben gitmiyeceğim. Kalacağım ve hepsini pişman edeceğim. Pis domuzlar! Lymstock'a herkesten nefret ediyorum. Bana aptal ve çirkin diyorlar. Onlara göstereceğim, göstereceğim onlara!

Çocukça acınacak bir hiddetti onunki.

Bahçeden ayak sesleri geliyordu.

— Kalk, dedim. Git içeriye. Yüzünü yıka çabuk. Joanna gelirken o da içeriye koştu. Joanna'ya yemeğe Megan'ın kalacağını söyledim.

— İyi. Megan'ı seviyorum. Perilerin basamaklara bıraktığı bir öksüz o. Ama enteresan kız.

Bakıyorum henüz Rahip ve karısı Mrs. Calthrop'tan hiç bahsetmemişim. Halbuki onlar da enteresan kimselerdi. Dane Calthrop'un kitaplarıyla ansiklopedilerinden pek baş kaldırıp da ortada görüldüğü olmazdı ama Mrs. Calthrop insanı korkutacak kadar herşeyi bilen, gören ve takibeden bir kadındı. Bir gün çarşıda beni durdurdu:

— Hah, Mr. Burton! «Bunu muzaffer bir eda ile söylemişti. Belli ki beni arıyordu.» Sizinle bir şey konuşacaktım. Neydi o, kötü bir şeydi.

Şaşırarak:

— Vah, vah! dedim.

— Hah! O imzasız mektuplar. Nedir bu sizinle kasabaya gelen imzasız mektuplar?

— Bizimle gelmedi, dedim. Daha evveldən başlamış onlar.

— Hiç hoşuma gitmiyor bu iş, dedi. Doğru değil bu. Burası böyle bir yer değildi. Kıskançlık, kötü kalp-

İilik her yerde olur ama bu kadarını tahmin etmezdim. Üzülyorum ben bu meseleyi çözmeliyim.

Bakışları düşünceli idi.

— Neden siz çözmelisiniz?

— Çünkü ekseriya ben çözerim. Bunu adeta vazife bilmişimdir. Caleb varız verir bu onun işidir. Bence bir Rahip karısı da insanların neler düşünüp neler hissettiklerini anlamalıdır. Fakat bu sefer hiç tahmin edemiyorum. Hem o kadar aptalcasına yazılmış mektuplar.

— Size de geldi mi?

Tereddüt ederek sormuştum ama o gayet tabii cevap verdi:

— Evet, üç tane. Ne dediklerini unuttum. Caleb ile ilk mektep hocasına ait saçma şeylerdi. Saçma, çünkü Caleb'in böyle şeylerle hiç alâkası yoktur.

— Evet, tabii, dedim.

— Caleb bu kadar entellektüel olmasaydı mutlaka aziz olurdu. Mektuplaragelince bir sürü bahsedilecek mevzu varken onlardan bahsetmemesi saçma. Hakiki dedikoduları yazan.

— Yani burada da utanılacak sırları olanlar çoktur. Neden yazar bunlara temas etmiyor?

Sonra bana:

— Size gelen mektupta ne yazıyordu? diye sordu.

— Kardeşimin, kardeşim olmadığı.

— Halbuki kardeşinizdir, değil mi?

— Tabii, Joanna kardeşimdir.

Mrs. Caleb başıyla tasdik ederek:

— İşte, benim demek istediğim de bu. Halbuki daha neler var.

O bunları söylemekte iken ben de Lymstock halkının Mrs. Dane Calthrop'tan çekinme sebebini bulmuştum. Herkesin hayatında gizlemek istediği safhalar vardır. Öyle hissettim ki Mrs. Calthrop bunları hep biliyordu.

O gün ilk defa olarak Alimeé Griffith'in sesini duymaktan memnun oldum.

— Merhaba, Maud, diyordu. Bizim kulübün Pazar gününü değiştirmek istiyordum da. Seninle konuşacaktım. Günaydın, Mr. Burton.

Sonra lâfını değiştirerek:

— Manava da uğrayayım da sonra enstitüye beraber gideriz olur mu?

— Olur, dedi Mrs. Calthrop.

O gidince de arkasından «Zavallı,» diye ilâve etti. Şaşaladım. Herhalde Aimeé Griffith'e acınıyordu.

— Biliyor musunuz, Mr. Burton beni korkutuyor bu iş. Müthiş bir nefret, kör bir nefret bu. Kör bir adam bile tesadüfen kalbe bıçak saplayabilir. O zaman ne olur, Mr. Burton?

Bu سوالin cevabını ertesi gün getirecekti.

Ertesi sabah kötü haberler vermekten pek hoşlanan Partridge Joanna'nın odasına girip Mrs. Symmington'un intihar ettiğini haber verdi. Joanna, uyku sersemi, gözlerini zorla açarak:

— Ne diyorsun, Partridge? Aman yarabbim ne feci!

— Çok feci, Miss. Hem Allahın verdiği canı almak çok günahtır. Ama zavallı kadıncağz kimbilir belki de bunu yapmağa mecbur oldu.

Joanna o zaman meseleyi kavradı. Hasta gibi olmuştu.

— Yani?

— Evet, Miss. O mektupların işi bu.

— Fakat bu korkunç bir şey! Ama neden kendini böyle bir mektup için öldürsün?

— Herhalde mektupta yazan şey doğrudur, Miss.

— Ne yazıyormuş?

Partridge bu suale cevap vermedi veya vereme-

di. Joanna yanıma geldi. Yüzü bembeyazdı.

— Gidip Megan'ı birkaç günlüğüne bize çağır-
lım, dedi. Elsie Holland çocuklarla meşgul olur ama her-
halde Megan'ı pek düşünen olmaz.

Ben de kendisi ile aynı fikirde idim. Kahvaltı-
dan sonra Symmington'ların evine gittik. İkimizin de asa-
bı çok bozulmuştu. Oraya sırf meraktan gittiğimizi zanne-
derler diye de çekiniyorduk. Allah'tan kapıda Owen Grif-
fith'e rastladık. Dışarı çıkıyordu. Beni selâmlayarak:

— Merhaba, Burton, seni gördüğüme memnun ol-
dum, dedi. Korktuğuma uğradım. Berbat bir iş bu.

Joanna sesini yükselterek:

— Günaydın, Dr. Griffith, dedi.

Griffith ona kızarak mukabelede bulundu:

— Günaydın, Miss. Burton.

— Beni görmediniz sandım.

Owen Griffith daha da kızarak:

— Özür dilerim, kafam karışık ta görmedim sizi.

Joanna inatla:

— Minyatür değilim ki, dedi.

Ben lâfa karışarak:

— Kardeşimle ben Megan'ı bize çağırmayı dü-
şünmüştük. Ne dersiniz? Symmington ne der acaba?

Griffith biraz düşündükten sonra:

— Çok iyi olur, dedi. Biraz acaip ve sinirli bir
kız. Oradan uzaklaşması iyi olur herhalde. Miss Holland
herşeyi mükemmel idare ediyor ama iki çocuk bir de
Symmington ona yetiyor. Adamcağız da perişan.

Tereddüt ederek sordum:

— Sahiden intihar mı?

— Evet, kaza olamaz. Bir kâğıt parçasına «Yapa-
mıyacağım» diye yazmış. Mektup dün öğleden sonraki
postadan gelmiş olacak. Zarfı yerde, mektup da buruş-
turularak şömineye atılmış olarak bulundu.

— Ne yazıyormuş, dedikten sonra kendimi toparladım. Özür dilerim, bunu sormamalıydım.

Griffith üzüntü ile cevap verdi:

— Özür dilemenize lüzum yok. Nasılsa mektup sorgu esnasında açılıp okunacak. Gene aynı çirkin kelimelerle Mrs. Symmington'un küçük oğlu Colin'in kocasından olmadığını yazıyor.

Ben şaşkın:

— Yani bu doğru mu idi? diye sordum.

Griffith omuz silkerek:

— Bilemem. Ben sadece beş senedir buradayım. Gördüğüm kadarı Symmington'lar birbirlerine bağlı mesut bir karıkoca idiler. Vakıa oğlan ne anneye ne de babaya benziyor ama bu bir şey ifade etmez ki. Buna her ailede rastlanır.

— Demek bu benzememezlik yazarın işine yaradı, dedim.

— Ama, dedi Joanna. Bu ithamın doğru olması icabeder. Yoksa kadın ne diye canına kıysın?

Griffith:

— Ben bundan pek emin değilim, dedi. Çok evhamlı ve sinirli bir kadındı. Hep sinir ilâçları alırdı. Çok kötü bir gününde bu mektubu alıp paniğe kapılmış, «Ya kocam bunu duyar da inanırsa,» diye intihar etmiş olabilir.

— Yani aklî muvazenesinin bozuk olduğu bir anda intihar, dedi Joanna.

— Tamam, ben de sorguda bu hükmü verdiğimi söyleyeceğim.

Joanna ile birlikte içeri girdik. Mr. Symmington bir sandalyeye çökmüş, Elsie Holland da onu teskine uğraşıyordu.

— Fakat, Mr. Symmington, bir şeyler yemelisi-

niz. Bir yandan çok bir yandan da açlık sizi hasta edecek. Doktor da öyle dedi biliyorsunuz.

Symmington'un sesi dalgındır.

— Biliyorum, iyiliğim için uğraşıyorsunuz ama.

Kız ona bir bardak uzatarak:

— Sıcacık bir bardak çay size iyi gelir, diyordu.

Bana kalsa adamcağıza sek bir viski daha iyi gelirdi ama o bardağı alarak:

— Size ne kadar teşekkür etsem azdır, Miss Holland, dedi.

Kız kızardı:

— Ne olacak efendim. Bırakın ben elimden geleni yapayım. Çocuklar için de merak etmeyin. Ben onlarla meşgul olurum. Hizmetçileri de teskin ettim. Başka yapabileceğim bir şey varsa çekinmeyin söyleyin.

— Çok iyisiniz Miss Holland, dedi gene Symmington.

Elsie bizi yeni görmüştü. Yanımıza koşarak:

— Ne feci şey değil mi? dedi.

Yüzüne bakarken: «Hakikaten iyi kız,» diye düşündüm. İyi kalpli, düşünceli ve vazifesini müdrik. Güzel mavi gözleri biraz kızarmıştı. Hanımının ölümüne ağlayacak kadar da hisli idi demek.

— Mr. Symmington'u rahatsız etmeden sizinle konuşalım, dedi Joanna.

Başıyla tasdik eden Hiss Holland bizi yandaki yemek odasına aldı.

— Mr. Symmington için müthiş bir darbe oldu. Böyle bir şey kimin aklına gelirdi ki. Fakat ne zamandır bir tuhaflığı vardı Mrs. Symmington'un. Çok sinirli idi. Sık sık da ağlıyordu. Ama tabii sıhhati iyi değildi. Dr. Griffith bir şeysi yok derdi ama asap bozukluğu da bir hastalıktır.

Joanna:

— Biz birkaç günlüğüne Megan'ı bize almak istiyorduk da bilmem ne dersiniz?

Elsie Holland şaşırarak:

— Megan mı? dedi. Bilmem ki, düşündüğümüz için çok teşekkür ederim ama acaip bir kızdır o. Ne diyeceğimi bilmiyorum.

Joanna:

— Biz size de faydası olur diye düşünmüştük.

— Aa, orası doğru. Ben çocuklarla zavallı Mr. Symmington'a bakmak zorundayım. Megan'la pek meşgul olamadım. O galiba tavanarasındaki odaya kaçtı. Kimseyi görmek istemiyordu. Acaba?

Joanna bana bir bakış fırlattı. Ben de yavaşça yukarı tavanarasına çıktım. Megan bir divana çökmüştü. Bir tehlikeden korkup ta saklanan bir hayvan gibi idi. «Megan,» diye seslenip yavaş yavaş yanına yaklaştım.

Sesimi alçaltarak:

— Megan, diye takrarladım. Joanna ile ikimiz belki birkaç gün bizde kalmak istersin diye düşünmüştük.

Sesi adeta uzaklardan geldi:

— Size mi geleyim, evinize mi?

— Evet.

— Yani beni buradan götüreceksiniz?

— Evet, yavrum.

Birdenbire titremeğe başladı. Halinden hem korktum hem de acıdım ona.

— Ne olur, alın götürün beni buradan! Ne olur! Burada kendimi öyle günahkâr hissediyorum ki!

Yanına sokuldum. Ceketimin kolunu yakaladı.

— Meğer ben bir korkakmışım. Korkak olduğumu da hiç bilmezdim.

— Gayet tabii. Böyle hâdiselerde herkes korkar. Haydi gel!

— Hemen gidebilir miyiz? Hiç beklemeden?

— Alacaklarını al da gidelim.

— Ne alayım?

— Diş fırçası filân.

Gülümseyerek:

— Bugün gene aptallığım üzerimde. Kusura bakmayın. Gidip bir valiz hazırlayayım. Gitmezsınız, değil mi? Beni beklersiniz?

— Tabii.

— Teşekkür ederim. Çok teşekkür ederim. Aptallığım için de özür dilerim. İnsanın annesini kaybetmesi çok feci bir şey.

— Anlıyorum, dedim.

Gülümseyerek arkasını okşadım. Bana minnetle baktı, gitti. Aşağıya indim.

— Megan'ı buldum, geliyor, dedim.

Elsie Holland memnuniyetle:

— Çok iyi ettiniz, dedi. Biraz kendine gelir belki. Bilirsiniz sinirli bir kız. Aklım bir de onda olacaktı. Çok naziksınız, Miss Burton. İnşallah sizi sıkmaz. Aa, telefon çalıyor. Müsaadenizle gidip bakayım. Mr. Symmington'un hali yok.

İçeri koştu. Joanna arkasından:

— Tam bir koruyucu melek! dedi.

— Alaylı konuştun, dedim. İyi kalpli bir kız. Çok da becerikli.

— Çok, ama öyle olduğunun kendi de farkında. Kendilerini beğenenlere çok kızarım. Megan ne yapıyordu?

— Karanlık bir odada yaralı bir ceylan gibi saklanıyordu.

— Bayıla bayıla.

— Zavalıcık! Gelmek istedi mi?

O sırada Megan merdivenlerden bavulunu çarpa çarpa indi. Gidip bavulu elinden aldım. Zira artık tek

bastonla yürüyebiliyordum. Hep birlikte otomobile binip eve geldik. Megan kendini bir koltuğa atıp boşandı. Uzun uzun ağladı. Gidip ona bir ilâç aradım. Joanna da ne yapacağını şaşırmişti. Ona bir mendil bulup verdi. Ben de bir bardak içki hazırlayıp getirdim.

— Nedir bu?

— Kokteyl.

— Sahi mi? Gözyaşları kurumuştu. Ben hiç kokteyl içmemiştim.

— Her şeyin bir başlangıcı vardır.

İçkiyi önce yudumladı. Beğenmişti ki çabucak bitirdi.

— Çok sevdim. Bir tane daha içebilir miyim?

— Hayır, dedim.

— Neden?

— On dakika sonra neden olduğunu anlarsın.

Joanna'ya dönerek:

— Sizi üzdüm, dedi. Ne diye öyle ağladım bilmem ki. Halbuki buraya geldim diye de çok seviniyorum.

— Biz de senin geldiğine çok memnun olduk.

— Yok canım. Siz sadece bana iyilik etmek istiyorsunuz. Bense size minnettarım.

— Ne olur minnettar olma, beni utandırıyorsun. Bizim arkadaşımızsın, geldiğine de memnun olduk. Hepsi bu kadar.

Sonra Megan'ı yukarı valizini açmağa götürdü.

Partridge asık bir suratla gelerek:

— Yemeğe iki tabak krema hazırlamıştım, şimdi ne olacak? diye sordu.

Sorgu üç gün sonra yapıldı.

Ölüm saati üç ile dört arası olarak tesbit edildi. Mrs. Symmington o sıralarda evde yalnızdı. Symmington yazıhanesinde, hizmetçiler ise izinli idiler. Elsie Holland la çocuklar yürüyüşe, Megan da bisitletle gezmeğe çıkmışlardı.

Mektup öğleden sonraki posta ile gelmiş olmalıydı. Mrs. Symmington kutudan mektubu almış okumuş ve bir delilik anında evde eşekarısı yuvalarını dağıtmak için kullanılan siyanürü içerek intihar etmişti. Bu arada «Yapamıyacağım» diye de bir not bırakmıştı.

Owen Griffith şahitlik etti. Bilhassa merhumun asabi halet-i ruhiyesi üzerinde durdu. Hâkim böyle çirkin mektupları şiddetle tenkid etti. Meğul yazar mânen bu cinayetten suçlu idi. Polisin bu muammayı en kısa zamanda çökmesi bekleniyordu. Jüri şu karara varmıştı: Akli muvazenesinin bozuk olduğu bir anda intihar.

Gerek Dr. Griffith gerekse hâkim kadıncağızın şe-

refini korumak için ellerinden geleni yapmışlardı. Fakat salondan çıkan dedikoducu kadınlar birbirlerine fısıldaşmağa başlamışlardı bile. «Ateş olmayan yerde duman olmaz, ben bunu bilir bunu söylerim.» «Mutlak bu işin içinde bir iş vardı. Yoksa ne diye canına kıysın?»

Bir anda bütün Lymstock'tan nefret etmiştim. Sokakta Aimeé Griffith'e rastladım.

— Nise bu işte bitti. Zavallı Dick, meselenin ortaya dökülmesi onun için çok fena oldu. Acaba hiç şüphelenmiş miydi dersiniz?

Şaşırdım:

— Duymadınız mı, mahkemede mektubun yalan söylediğine yemin etti.

— Tabii öyle söyleyecekti. Ölen karısının arkasından başka ne söyleseydi? Dick'in bir centilmen olduğunu bilirdim zaten. «Sonra ilâve etti.» Ben Dick Symmington'u eskiden tanırım da.

— Sahi mi? dedim. Kardeşiniz beş senedir burada oturduğunuzu söylemişti.

— Evet, ama ondan evvel Dick bizim oturduğumuz şehre gelir giderdi. Onu senelerden beri tanırım.

Ben şaşkınlıkla yüzüne bakıyordum. O devam etti:

— Dick'i iyi tanırım. Mağrurdur. Kıskançtır da.

— O zaman Mrs. Symmington'un neden korktuğu anlaşılıyor. Kıskanç bir adam onun yeminlerine kolay kolay inanmazdı.

Miss Griffith bana kızgın kızgın bakarak:

— Aman yarabbi, dedi. Yalan bir isnat için hangi kadın gidip te intihar eder?

— Ama hakim de kardeşiniz de buna inanmadılar.

— Erkekler hep böyledirler işte. Herşeyin iyi tarafına inanırlar. Ama beni inandıramazsınız. Masum bir

kadın böyle bir mektup alınca güler geçer. Ben de böyle yaptım.

Bir an duraladıktan sonra, «Yapardım,» diye ilâve etti.

Ben de mevzuu kurcalayarak:

— Yaa, demek siz de bu mektuplardan aldınız?

Biraz tereddüitten sonra itiraf etti:

— Evet, aldım ama hiç aldırmadım. Bir iki satır okuyup çöp tenekesine attım.

— Polise götürmeyi düşünmediniz mi hiç?

— Hayır, bu aklıma gelmedi.

«Ateş olmayan yerden duman çıkmaz,» diyecektim kendimi tuttum.

— Annesinin ölümünden sonra Megan'ın hali ne olur? diye sordum. Hayatını kazanmak için çalışması icabedecek mi acaba?

— Zannedersenem büyükannesinden biraz geliri vardır. Sonra Dick onu hiçbir zaman ortada bırakmaz. Ama tabii bir işe girerse kendisi için de iyi olur. Avare avare dolaşacağına.

— Bence Megan gezip eğleneceği yaşta, çalışacağı yaşta değil.

Kızardı. Sert bir sesle:

— Bütün erkekler birsiniz, dedi. Kadınların rekabetine tahammül edemezsiniz. Onların da bir meslek sahibi olmalarını istemezsiniz. Benim ailem de böyleydi. Doktor olmak istedim. Dünyada bırakmadılar. Owen için ise ellerinden geleni yaptılar. Halbuki ben kardeşimden daha iyi bir doktor olabilirdim.

Lâfını keserek:

— Yazık, dedim. Tabii üzölmüşsünüzdür. İnsan...

— Alıştım artık. İradem çok kuvvetlidir. Şimdi de hayatım hiç boş geçmiyor. Lymstock'un en mesut in-

sanlarından biriyim. Sürü ile meşguliyetim var. Ama kadının yeri evidir diyenlere hiç tahammül edemiyorum.

— Sizi kızdırdımsa özür dilerim, dedim.

Aimeé Griffith'in bu mevzuda bu kadar alevleneceğini hiç tahmin etmemiştim.

Daha sonra sokakta Mr. Symington'a rastladım.

— Megan'ın bizde kalmasının sizce bir mahsuru yok ya diye sordum. Joanna'ya arkadaş oluyor.

— Efendim, Megan mı? Evet evet, iyi iyi.

O anda ona öyle kızdım ki. Megan'ı unutmuştu. Eğer kıza kin b slese bu kadar kızmıyacaktım. Öyle ya bir koca karısının ilk kocasından olan çocuğunu kiskanabilir. O ise kızın farkında bile değildi.

— Hakkındaki plânlarınız nedir? diye sordum.

— Megan hakkında? Şaşırmıştı. Şey, evde oturur eskisi gibi. Tabii onun da evidir.

Ayrıldık.

Çaydan sonra Emily Barton geldi. Bahçeye bak-

mak istiyordu. Birlikte bahçeyi gezdik. Bakımı hakkında konuştuk. Ayrılırken:

— Çocukcağz ne âlemde? diye sordu. İnşallah bu hâdise onu çok sarsmaz.

— Annesinin ölümü mü?

— O ve ölümün arkasındaki çirkin mesele.

Onun da düşüncelerini öğrenmek istiyordum.

— Siz ne dersiniz? Doğru muydu bu acaba?

— Yok, yok hayır. Eminim, Mrs. Symmington öyle bir kadın değildi. Katiyen.

Emily Barton kıpırmızı olmuştu.

— Şunu anlayamıyorum. Neden insanlar bu kadar kötü olmak isterler?

Omuz silkerek:

— Bunu yazan kafadan çatlak biridir, dedim.

— Peki ama neden? İnsan ne zevk alabilir bundan?

— Bu bizlerin anlayamayacağı bir zevk olmalı.

Emily Barton sesini alçaltarak:

— Burada şimdiye kadar hiç böyle bir şey olmamıştı. Hayatından memnun insanlarla doluydu burası. Zavallı anneciğim hayatta olsa ne derdi acaba? Şükür o bu kötü günleri görmedi.

İçimden, «Herhalde o bu hâdiselerden zevk bile alırdı,» diye düşündüm.

Emily Barton:

— Bu iş beni çok üzüyor, dedi.

— Size de bir mektup geldi mi?

Kıpırmızı kesildi:

— Yok, hayır. Aman bu çok feci olurdu.

Özür diledim. Canı sıkın gitti.

İçeri girdim. Joanna şöminenin başında duruyordu. Elinde de açılmış bir mektup vardı. Ben içeri girince başını çevirerek:

— Jerry, bak mektup kutusundan çıktı. Hem de elden atılmış. «Boyalı kârı,» diye başlıyor...

— Sonra?

— Aynı pis nakarat.

Ateşe atıyordu ki tuttum.

— Atma, lâzım olur.

— Kime?

— Polise.

Ertesi sabah komiser Nash beni görmeğe geldi. Görür görmez ondan hoşlanmıştım.

Boyu uzun, bakışları sakın fakat zekî idi.

— Günaydın, Mr. Burton. Ne için geldiğimi biliyorsunuz herhalde.

— Tahmin ediyorum. Şu mektup meselesi.

Başıyla tastik etti.

— Siz de almışsınız.

— Evet, buraya geldikten az sonra.

— Ne di yordu?

Bir an düşündükten sonra kelimesi kelimesine tekrarladım. Dinlerken yüzünün tek çizgisi bile kıpırdamıyordu.

— Evet, dedi. Mektubu saklamadınız herhalde.

— Maalesef. Ama bugün bir tane daha aldık. O Mektubu çıkarıp verdim.

burada.

— Teşekkür ederim, Mr. Burton. Bunu saklamakla iyi etmişsiniz.

Mektubu okuduktan sonra:

— Eskişinin aynı mı, yani görünüş bakımından? diye sordu.

— Hatırladığıma göre evet.

— Mektup ve zarf?

— Evet. Zarf daktiloda yazılmıştı. Mektubun yazıları ise bir kitaptan harf harf kesilerek yapıştırılmıştı.

Mektubu cebine koydu.

— Karakolda bu mevzuu görüşmek üzere toplanacaktık. Siz de gelir misiniz?

— Tabii, dedim. Hemen şimdi mi?

— Eğer zahmet olmazsa.

Kapıda bekleyen polis arabasına binip gittik. Yolda bu işin içinden çıkıp çıkamayacaklarını sordum.

— Evet, dedi. Sadece biraz zaman ve araştırma ister.

— Yani postahaneye gözcü koyar, daktilo makinelerini, parmak izlerini incellersiniz.

— Tamam, öyle.

Karakola gittiğimizde Griffith ile Symmington da oradaydılar.

Beni polis müfettişi Graves ile tanıştırdılar.

— Müfettiş Graves Londradan bilhassa bu iş için geldi. Kendisi imzasız mektuplar mevzuunda çok tecrübelidir.

Graves:

— Bu imzasız mektuplar hep birbirine benziyor, diyordu.

Masanın üzerinde birkaç tane mektup duruyordu Nash.

— Mektupların bizim elimize geçmesi çok zor oluyor, dedi. Alan ya yakıyor yahut ta aldığını itiraf etmiyor. Kimse polisle işi olsun istemez. Hele bu cahil halk.

— Ama gene de epeyi mektup elde ettik, dedi Graves.

Nash benden aldığı mektubu da ona uzattı. Graves okuduktan sonra:

— Güzel, çok güzel, dedi.

Bence mektubun hiç de güzel bir tarafı yoktu ama o başka bir yönden düşünüyordu tabii.

Mr. Graves:

— Bunlar bize yeter, diyordu. Beyler, alacağınız diğer mektupları da hemen bize getirmenizi rica edeceğim. Başkalarının aldığını duyarsanız bize getirmelerini temine çalışın. Elimdekilerden birisi iki ay önce Mr. Symmington'a gelmiş. Birisi Dr. Griffith'e, biri Miss Ginch'e biri kasabın karısı Mrs. Mudge'a. Sonra Mrs. Symmington'a gelen mâhut mektup, bir de en son Miss Burton'a gelen bu mektup.

— Enteresan bir kolleksiyon, dedim.

— Diyorum ya hep aynı tip şeyler. Northumberland'da bir mektepli kızın yazdığı mektuplar da hemen hemen bunların aynı idi. Sonra bir şapkacı kadın yakalamıştık. O da daha ziyade bu tip şeyler yazardı!

Symmington:

— Yazarın kim olduğu hakkında bir fikriniz var mı? diye sordu.

— Mektupların müşterek tarafları var. Yazılar bir kitaptan harfler kesilerek yapıştırılmak suretiyle yazılmış. Kitap tahminen 1830 yılında basılmıştır. Bunu da bittabiî el yazısı tanınmasın diye yapmışlar. Çünkü şimdiki metodlarla el yazısı değiştirilse dahi tanınmaktadır. Gerek kâğıtlarda gerekse zarflarda parmak izine rastlanmadı. Tabiî postahane memurlarının ve mektupları alanların parmak izleri var ama onların hiçbirisi birbirini tutmuyor. Demek ki yazar eldiven kullanmış. Zarflar a ve t harfleri hafif basan eski bir Windsor 7 makinesinde yazılmış. Çoğu şehir içinden posta ile bazıları ise elden atılmış. Demek yazar bu şehrin içinden. Muhtemelen de bir kadın. Kanaatimce orta yaşlı ve belki de evlenmemiş bir kadın.

O lâfını bitirdikten sonra bir an hürmetkârane sustuk. Sonra ben dedim ki:

— En kolay yol daktilo makinesinden değil mi? Ufak bir yerde bir makineyi bulmak zor olmasa gerek.

Müfettiş Graves başını üzüntü ile sallayarak:

— Maalesef öyle değil, dedi.

Komiser Nash ilâve etti:

— Daktiloyu bulduk. Mr. Symmington'un yazıhanesi tarafından enstitüye hibe edilmiş eski bir makine. Buralı bütün kadınların girip çıktığı bir yerdir orası. Kim olsa makineyi kullanabilir.

— Herkesin bir daktilo yazış tarzı vardır derler. Ondan anlayamaz mısınız?

— Anliyabiliriz ama yazar tek parmağını kullanmış.

— Zannetmem. Bence bilen ve bildiğinin bilinmesini istemeyen biri.

— Evet, evet. İşin bütün püf noktalarını biliyor.

— Buralı cahil kadınlardan birinin böyle bir mektup yazabileceğini aklım almıyor, dedim.

Graves öksürerek:

— Galiba anlatamadım, dedi. Yazar tahsilli bir kadın.

— Ne diyorsunuz! diye bağırdım. Ben hep yazarı deli Mrs. Cleat veya onun gibi biri zannediyordum.

Symmington:

— Ama o zaman tanıyıp ahbaplık ettiğimiz biri bu. Bu imkânsız, dedi.

Sonra kendin zorlayarak ilâve etti:

— Sorgu esnasında verdiğim ifadeyi duydunuz. Karımın hâıırasına hürmeten yalan söylemiş değilim. Şimdi de tekrar etmek isterim ki mektuptaki isnat tamamen yalandı. Karımı iyi tanırdım. Çok hassastı. Bu mektup onun mahfına sebep oldu.

Graves:

— Zaten ben de böyle tahmin etmişim, dedi. Bu mektupların hiçbirisi doğru bilgiye dayanmıyor. Bilir bilmez isnatlar bunlar. Sonra şantaja teşebbüs filân da yok.

Sadece seks ve kin dolu mektuplar. Bu da yazarı bulmamıza yarıyacak.

Symington ayağa kalktı. O soğukkanlı adamın dudakları titriyordu.

— İnşallah onu çabuk ele geçirirsiniz. Karımı bıçaklasaydı da ölümünden ancak bu kadar mesul olabilir-di. Bir an durdu. Şimdi içi rahat etti mi acaba?

Bu suale bir cevap beklemeden çıktı gitti.

— Ne dersin, Griffith? dedim. Ne hissediyordur acaba şimdi?

— Allah bilir. Belki pişman olmuştur. Belki de tam aksi, kudretli olduğunu anlamıştır ve memnundur; Mrs. Symington'un intiharı deliliğini körüklemiş olabilir.

Ben ürpererek:

— İnşallah öyle değildir, dedim. Eğer öyle ise gene...

Devam etmekte tereddüt etmiştim. Cümlemi Nash bitirdi:

— Gene teşebbüs edecektir diyorsunuz değil mi? Bu bizim için çok iyi olur, Mr. Burton. Bir sıçrarsın çekirge misali. Bence devam etmek için deli olmalı.

Graves:

— Edecektir, dedi. Hep devam ederler. Öyle hastalık ki, bundan vazgeçemezler.

Dışarı çıkmak istediğimi söyledim. Kin ve nefret mevzuu adeta odanın havasına yayılmıştı. Biraz temiz havaya ihtiyacım vardı.

— Gidebilirsiniz, Mr. Burton, dediler. Sizden ricamız gözlerinizi ve kulaklarınızı dört açın. Sonra mektup alanları duyarsanız bize getirmeleri için tazyik edin.

— Peki, dedim. Bana kalırsa şimdiye kadar hiç mektup almayan kalmamıştır.

— Acaba? dedi Graves. Hiç almayı duydunuz mu?

— Bilmem ki. Herkes bana itirafta bulunmaz.

— Onu demek istemedim. Yani hiç mektup almadığını söyleyen birine rastladınız mı?

— Miss Emily Barton ile böyle birşeyler konuştuk, diyerek onunla aramızda geçen mükâlemeyi tekrarladım.

Graves:

— Belki bu işimize yarar, dedi.

Owen Griffith ile birlikte dışarı çıktık. Güneşli bir öğleden sonra idi. Ben sinirli:

— Tam da istirahate gelinecek yermiş burası, dedim. Uzaktan cennet zannedersin. Ne dersin, Griffith kim olduğunu tahmin ediyorlar mı acaba?

— Bilmem. Metodları güzel. Çok samimi görünüyorlar ama bir şey de sızdırmıyorlar.

— Evet. Ama Nash iyi adam.

— Hem de işinin ehli.

— Burada kafadan kontak kim var senin bilmen lâzım, dedim.

Griffith hayır mânâsında başını salladı. Üzgün görünüyordu. Hattâ bir şey biliyormuş gibi bir hali vardı.

O sırada emlakcının önünden geçiyorduk. Ben:

— Gidip evden çıkacağımı haber vereyim, dedim. Joanna'yı alıp hemen buradan gitmeğe karar verdim.

— Gitmeyin, dedi Owen.

— Neden?

Cevap vermedi. Bir iki dakika sonra ilâve etti:

— Haklısınız. Şu günlerde Lymstock yaşanacak yer değil. Kardeşinizin de sinirleri mahvolacak.

— Joanna'ya birşey olmaz. Onun sinirleri sağlamdır. Ben daha hassasım. Bu iş beni adeta hasta etti.

— Beni de.

Emlâkçının kapısını açarken:

— Ama gitmeyeceğim, dedim. Bari girip kirayı vereyim. Merakım telâşımı yendi. Neticeyi öğrenmeden gidemeyeceğim.

İçeri girdim. Daktilo yazan kadın yanıma geldi. O zaman onu tanıdım. Symmington'un kâtilbesi idi.

— Siz Mr. Symmington'un yanında çalışmıyor muydunuz?

— Evet, orada idim. Ama sonra ayrılmayı uygun buldum. Bu da iyi bir iş. Parası biraz az ama paradan daha mühim şeyler de vardır.

— Tabii, dedim.

Fısıltı halinde bir sesle:

— O korkunç mektuplar yok mu? dedi. Onlardan bir tane de bana geldi. Mr. Symmington ile benim aramda hakikatte mevcut olmayan bir alâkadan bahsediyordu. Vazifemi yaptım, aldım polise götürdüm. Ama benim için çok tatsız bir vaziyet oldu tabii.

— Tabii.

— Bana teşekkür ettiler. Mektubu onlara götürmekle en doğru hareketi yaptığımı söylediler. Fakat bir kere benim içime kurt düşmüştü. Ya dedikodu yaparlarsa diyordum. Herhalde de yapıyorlardı. Yoksa bu fikri nereden alsın. Aramızda hiçbir şey geçmediği halde bu dedikodulara mani olmak için oradan ayrıldım.

Ben biraz utanarak:

— Vah vah, dedim.

— İnsanlar çok kötü. Evet, maalesef çok kötü.

Yüzüne bakmağa çekiniyordum. Fakat gene de ona kaçamak bir bakış fırlattım. Ve o anda hayretle bir şey keşfettim: Miss. Ginch bu hâdiseden memnundu!

İlk defa olarak mektupların memnun ettiği birisine rastlıyordum. Birdenbire aklıma birşey geldi. Acaba mektupları yazan Miss. Ginch mi idi?

Eve geldiğimde Joanna'yı Mrs. Dane Calthrop'la beraber buldum. Kadının hasta gibi bir hali vardı. Yüzü bembeyazdı.

— Bu olay bana şok tesiri yaptı, Mr. Burton, diyordu.

— Zavallı, zavalıcık!

— Evet, insanın intihara sürüklenmesi feci bir şey.

— Mrs. Symmington'dan mı bahsediyorsunuz?

— Siz ondan bahsetmiyor musunuz? diye şaşkınlıkla sordum.

Mrs. Dane Calthrop başını hayır mânâsında salladı.

— Tabii, insan ona da acıyor ama eninde sonunda onun başına gelecek olan buydu zaten.

Joanna:

— Neden öyle olsun? diye sordu.

— Eğer insanın çıkmaza girdiği zaman sapacağı yol intiharsa, çıkmazın ne olduğu mühim değildir. Mektup hâdisesi olmasa ilerde başka bir kötü olayla karşılaşınca bu işi yapacaktı. Mesele Mrs. Symmington'un bu tip bir kadın oluşunda. Düşünüyorum da hiç te öyle görünmezdi. Egoistti. Biraz da aptaldı ama hayata bağlı idi. İnsan kimseyi tam olarak tanıyamıyor.

— Peki, demin zavallı diye kimden bahsediyordunuz? diye sordum.

— Mektupları yazan kadından tabii.

— Hiç ona acımak aklıma gelmez, dedim.

Mrs. Dane Calthrop bana doğru eğilerek:

— Ama anlamıyor musunuz? Muhayyilenizi kulânın bir. Oturup bunları yazmak için ne bedbaht bir insan olmalı. Ne kadar yalnız ve insanlardan uzak. Bedbahtlığı onu zehirlemiş. Zehrini bu yolla dışarı atıyor. İşte ben de bunun için bu kadar üzülüyorum ya Lym-

tock'ta birisi bu kadar bedbaht olsun da benim haberim olmasın. Benim haberim olmalıydı. Hareketlerine karışamazdım ama belki zehrini başka yoldan akıtmasına yardım eedrdim. Zavallı, biçare insan!

Gitmek üzere kalktı. Onunla hemfikir değildim. Hüviyeti meçhul yazara acımama imkân yoktu. Merakla sordum:

— Kim olduğuna dair bir fikriniz var mı, Mrs. Calthrop?

Düşünceli gözlerini bana çevirerek:

— Tahmin ediyorum. Ama yanılabilirim de...

Kapıdan çıkarken bana şu suali sordu:

— Söyler misiniz, Mr. Burton, neden hiç evlenmediniz?

Bunu başka kim sorarsa kızardım ama onun bu damdan düşme lâflarına alışmıştım:

— İdealimdeki kadına rastlamadığım için desek nasıl olur?

— Öyle diyebilirsiniz ama çok doğru bir cevap olmaz. Çünkü pek çok erkek idealindeki kadını bulmadığı halde evlenmiştir.

Gitti.

Joanna:

— Bu kadın sahiden deli, dedi. Ama benim hoşuma gidiyor. Herkes te ondan korkuyor.

— Ben dahil, dedim.

— Bir şey söyledi mi arkadan ne gelecek bilmiyorsun.

— Tahminleri de ekseriya doğru çıkıyor.

Joanna:

— Peki sen de yazarın bedbaht olduğu kanaatinde misin? dedi.

— Ne bileyim ben o şeytanın ne hissettiğini. Ben onun kurbanlarına acıyorum.

Yazarın halet-i ruhiyesi hakkında herkes bir fikir yürütmüştü. Griffith kudretinden emin demişti. Ben pişmandır diye düşünüyordum. Mrs. Calthrop ise bedbaht olduğunu ileri sürüyordu. Halbuki herşeyden evvel korkmuş olması lâzımdı. Öyle ya Mrs. Symmington'un ölümünden sonra mektup meselesi daha da ciddileşmişti. Hukukî cepheden ne derlerdi bilmiyorum ama artık bu işi tatsız bir şaka diye bir kenara atamazdık. Failin bulunması şart oluyordu. Polis harekete geçmiş Scotland Yard bile memur göndermişti. Şu halde yazarın hüviyeti ortaya çıkmaması kendisi için şart oluyordu. Yani korktuğu muhakkaktı. Korkarsa ne yapar diye düşünüyordum. Akl ıma hiçbir şey gelmiyordu. Halbuki gelmeliymiş.

Ertesi sabah Joanna da ben de kahvaltıya geçindik. Geç dediğim de 9.30. Yani Londra'dayken henüz birkaç saatlik uykuda olduğumuz saatler. Burada Partridge'den çekindiğimiz için erken kalkıyorduk.

Bir de baktım Aimeé Griffith kapıda Megan ile konuşuyordu. Bizi görür görmez her zamanki neşeli haliyle «Günaydın, günaydın. Ben kalkalı ne kadar oluyor,» dedi.

— Bize ne, dedim içimden. Tabii bir doktorun erken kalkması icabeder. Vazifesinas bir kardeş de erken

kalkıp onun çayını hazırlar. Ama bu insanın sabah karanlığında komşularını rahatsız temesi için bir sebep değildir.

Megan içeri yemek odasına girdi. İhtimal kahvaltısından kaldırılmıştı.

— İçeri girmiyeyim, diyordu Aimeé Griffith. Yalnız Miss. Burton'dan Kızılhaç için biraz sebze istiyecektim. Eğer bahçeden ayırabileceği sebzeleri varsa Owen gelip otomobille alsın.

— Çok erkencisiniz öyle değil mi? dedim.

— Öyleyimdir. Hem bu saatte herkesi evde bulurum. Şimdi de Mr. Pye'a gideceğim. Öğleden sonra da izciler için Brenton'a gitmem lâzım.

— Sizin enerjiniz beni yoruyor, dedim.

O sırada telefon çaldı. Cevap vermek için içeri girdim. Joanna da isimlerini bile bilmediği bazı sebzeler hakkında bir şeyler geveliyordu ağzında.

Telefondaki kadın sesi çekingen ve ürkekti:

— Şey, şey yani diyecektim ki, orası Little Furze mi?

— Evet, burası Little Furze!

— Şey, (Her cümle de şeyle başlıyordu) acaba Miss Partridge ile konuşabilir miyim?

— Tabii, kim diyeyim?

— Şey, Agnes deyin, Agnes Waddle.

— Agnes Waddle?

— Evet.

— Sana da nanik, diyecektim. Kendimi zor tuttum. Gidip Partridge'i çağırdım.

— Agnes Waddle telefonda seni istiyor, dedim.

— Anlayamadım, efendim.

İsmi tekrarladım.

— Agnes mi? O da ne istiyormuş? diye kendi kendine kızgın kızgın söylendi.

Yemek odasına girdim. Megan ters bir suratla:

— Günaydın, dedi ve kahvaltısına devam etti.

Gazeteyi açtım. Joanna içeri girdi. Canı sıkındı.

— Aman yorulдум, dedi. Sebzeler hakkındaki cehaletim meydana çıktı. Ne zaman yetişir ben ne bileyim? Aimeé Griffith gibi enerjik nasıl olunur merak ediyorum. Bu kadın hiç yorulmaz mı?

— Herhalde hiç yorulmaz, dedim.

Verandaya çıkan Megan'ın peşinden gidiyordum ki Partridge'in ciddî bir tavırla Joanna'ya:

— Sizinle bir dakika konuşabilir miyim, Miss? diye sorduğunu duydum.

— Eyvah, dedim. Partridge gitmeğe mi kalkıyor nedir? O zaman Miss Emily Barton bize çok kızacak.

Partridge:

— Telefonla konuşmak cür'etini gösterdiğim için özür dilerim, Miss, diyordu. Cahil kız. Yoksa ben bu evde telefonu hiç kullanmam. Kimse de beni telefona çağır-mazdı. Böyle bir hâdise vukua geldiği için affınızı dile-rim. Hem de telefona Beyefendi cevap vermiş, çok ayıp oldu.

— Zıyanı yok ne olacak? dedi Joanna. Arkadaş-ların isterlerse seni telefonla arayabilirler.

Partridge'in yüzünü görünüyordum ama sesinden anlaşılıyordu ki bu cevap hiç de hoşuna gitmemişti.

— Bu evde böyle şeyler olmaz, efendim. Miss Emily katiyen müsaade etmez. Fakat Agnes cahildir. Bu gün çok da sinirli idi. Asillerin evinde nasıl hareket edi-lir bilmiyor.

Joanna'ya dedim ki:

— Bu lâf sanaydı.

Partridge devamla:

— Bu telefon eden Agnes eskiden burada çalış-ırdı. 16 yaşında iken yetimhaneden bize gelmişti. Anası

babası olmadığı için bir derdi oldu mu bana danışır. Ben ona iyiyi kötüyü gösterirdim.

— Evet? diye sordu Joanna.

Belli ki Partridge'in söyleyecekleri bitmemişti.

— Sizden haddim olmayarak Agnes'in akşam üstü çaya gelmesi için müsaade istiyecektim. Bugün izinli günü de bana açılacak bir derdi varmış. Yoksa böyle bir cür'ette bulunmazdım.

Joanna şaşkınlık içinde:

— Ama neden sana misafir gelmesin? diye sordu.

Partridge iyice bozulmuştu.

— Bu evde böyle âdetler yoktur, efendim. Ölen Mrs. Barton iş günlerinde misafir kabul etmemize katiyen izin vermezdi. Yalnız izinli günlerimizde sokağa çıkacağımıza arkadaşlarımızı eve çağırabilirdik. Miss Barton da bu usulü tatbik eder.

Joanna'nın hizmetçilerle arası çok iyidir ama Partridge'le bir türlü anlaşamamışlardı. O gittikten sonra dedim ki:

— Nafile, Joanna, müsamahan takdir edilmez. Asil evlerinde nasıl hareket edileceğini Partridge senden iyi biliyor.

— Hiç te böyle despotluk duymamıştım. Esir değiller ya bunlar.

— Herhalde onlar bu esaretten memnunar.

— Neden beni sevmiyor anlamıyorum. Ekseri insanlar beni sever.

— Tabii, iyi bir ev kadını değilsin de ondan. Rafları parmağınla toz var mı diye muayene etmiyorsun. Halıların kenarlarını kaldırıp altlarına bakmıyorsun. Çukolatalı sufleden artan parça ne oldu diye sormuyorsun.

— Öff, dedi Joanna. Bugün kötü bir günüm. Sebze dünyasından haberim yok diye Aimeé beni sevmiyor.

İnsaniyet gösteriyorum diye Partridge beni beğenmiyor. Bari bahçeye çıkayım.

— Megan da orada.

Megan bahçenin ortasında düşünceli düşünceli duruyordu. Döndü bize doğru geldi.

— Ben artık bugün eve gitmeliyim, dedi.

Şaşırdım.

— Neden?

Kızarak:

— Beni davet etmekle büyük nezaket gösterdiniz. Ben de başınıza belâ oldum. Çok iyi vagit geçirdim. Ama artık gitmem lâzım. Nasılsa eninde sonunda evime dönecektim.

Joanna da ben de fikrini değiştirmek için çok uğraştık ama o nuh deyip peygamber demedi. Joanna gidip otomobili çıkardı. Megan da odasına gidip eşyalarını topladı. Bu işten yalnız Partgidge memnundu. Asık suratında bir gülümseme alâmeti bile vardı. Bir türlü Megan'ı sevmemişti.

Otomobili çıkartıp gelen Joanna'ya şöyle dedim:

— Önce Aimeé, sahi şu sebzelere bir baksana, sonra da Megan. Halbuki ben de onu alıp yürüyüşe çıkarayım diyordum.

— Bir zincir ve tasma ile mi?

— Ne?

Megan'ın aniden gidişine hakikaten sinirlenmiştim. Herhalde bizden bıkmıştı. Öyle ya bizde pek eğlence filân yoktu. Evde Elsie ile çocuklarla daha iyi vakit geçirebilirdi.

Joanna döndü. Owen Griffith sebzeleri almaya geldi. Yemeğe kalması için ısrar ettik. Sadece bir aperatif almaya girdi. Ben içkiyi hazırlayıp getirene kadar Joanna işe girişmişti bile. Owen'in yanına oturmuş ona işi hakkında sualler soruyordu.

— Pratisyen doktorluktan hoşlanıyor musunuz? Yoksa ihtisas yapmak ister miydiniz? Doktorluk çok enteresan bir meslek değil mi? Falan filân.

Ne derseniz deyin Joanna iyi bir dinleyicidir.

Hele o kadar (takdir edilmemiş dâhi) dinledikten sonra Owen ona hiç gelirdi. Üçüncü kokteyli içerken Owen iyi-ce açılmıştı. Joanna'ya ancak bir doktorun anlayabileceği tâbirlerden bahsediyordu. Joanna da çok meraklı bir poz almış dinliyordu.

Bir an için Owen'e acıdım. Şu Joanna da çok zalimdi. Owen'e yazık edecekti. Kadınlar hep böyle oluyorlar.

Sonra Owen'in ciddi bakışlarına bakıp: «Bu adam da aptal değil ya,» dedim. «Bir kadının kendisi ile alay etmesine müsaade etmez. Ederse de kendi başının çaresine baksın.»

Joanna diyordu ki:

— Ne olur, fikrinizi değiştirin de yemeğe bizde kalın.

Griffith kızarak:

— Kalırdım ama kardeşim bekliyor da, dedi.

— Ben ona telefon eder haber veririm.

Koşup telefona sarıldı.

Owen biraz sıkıldı. Kardeşinden çekiniyordu galiba.

Fakat yemekte çok güzel vakit geçirdik. Edebiyattan, tiyatrodan, siyasetten konuştuk. Modern resim ve mimarî hakkında fikirler yürüttük. Lymstock, imzasız mektuplar ve Mrs. Symmington'un intiharı hiç bahis konusu olmadı. Owen de hayatından çok memnundu. Esmer, hüüünlü yüzü neşelenmişti. O gittikten sonra Joanna'ya:

— Ođlana yazık ediyorsun, dedim.

— Siz erkekler de hep birbirinizin tarafını tutarsınız.

— Neden onunla böyle meşgul oluyorsun? Kırılan gururunu tamir için mi?

— Belki, diye cevap verdi.

Ogün Mis Emily Barton'a çaya davetliydik. Ben artık yokuşu yürüyebilecek kadar kuvvetlendiğimden otomobili almadık.

Biraz erken gitmişiz ki kapıyı açan uzun boylu, sert bakışlı kadın Miss Barton'un henüz gelmediğini söyledi.

— Ama sizi bekliyordu. Buyurun girin.

Bu belli ki «Sadık Florence» idi.

Mendivenlerden yukarı çıkıp rahat bir oturma odasına girdik. Biraz fazla eşya vardı odada. Herhalde bazı parçalar Little Furze'dan getirilmişti. Florence odasıyla iftihar ediyor olmalıydı ki.

— Nasıl buluyorsunuz? diye sordu.

Joanna samimi:

— Çok güzel, dedi.

— Onu elimden geldiği kadar rahat ettirmeğe çalışıyorum. Burası ona lâayık değil ama. O kendi evinde oturmalı, bir pansiyonda değil.

Bizlere adeta kızgın bakıyordu. Bu gün şanslı günümüz değildi zaten. Önce Aimeé Griffith, Partridge, şimdi de Florence.

— Ben orada dokuz sene çalıştım, diyordu.

Joanna haksızlığa itiraz edercesine:

— Miss Barton evini kiraya verdi. Biz tuttuk.

— Zavallı mecbur oldu. O kadar ekonomik yaşarken gene de hükümet ondan vergi almağa kalktı.

Ben vah vah dercesine başımı sallıyordum.

— İhtiyar hanımın zamanında çok paraları vardı. Sonra birbiri arkasından hastanıp öldüler. Zavallı Miss Emily hiç şikâyet etmeden didindi, hepsine baktı. Ama kendisi de mahvoldu. Bir de arkasından vergiler çıktı. Utanmalar, utanmalar, hesap kitaptan anlamayan zavallı yaşlı bir kadının parasını almaya!

Ben dedim ki:

— Bu vergiler herkese çok ağır geldi.
Ama o yumuşamıyordu.

— Kendi başlarının çaresine bakabilenler için bir şey değil. Ama o, onun bakılmağa ihtiyacı var. Benim yanımda olduğu müddetçe ben kimsenin onu üzmesine müsaade etmem. Onun için her şeyi yaparım.

Bize ters ters bakarak çıktı.

— Jerry, biz kan emici örümceklere mi benziyoruz, Allah aşkına?

— Bizi kimse sevmiyor. Megan bizden bıktı. Partridge seni tenkid eder; Florence ikimizi de tenkid eder.

— Peki, Megan ne diye çıktı gitti?

— Sıkılmıştır.

— Zannetmem. Acaba, Jerry, Aimeé Griffith bir şey mi söyledi dersin?

— Bu sabah mı?

— Ama o kadın bir ana birçok lâf sıkıştırır.

— Evet, pek vakti yoktu ama.

O sırada Miss Emily geldi. Nefes nefese kalınıp, yanakları kızarmıştı. Gözleri de mavi mavi parlıyordu.

— Geç kaldım, kusura bakmayın. Çarşıya çıkmıştım. Blue Rose'daki pastaları beğenmedim. Öteki pastahaneye gittim. Pastalarımı çok taze olsun diye en son dakika alırım. Fakat sizi beklettiğim için...

Joanna lâfını keserek:

— Kabahat bizim, Miss Barton, erken gelmişiz. Jerry artık çok hızlı yürümeğe başladı da.

Miss Emily Joanna'nın omuzunu okşadı. Joanna çok sevinmişti. Nihayet bize kızmayan birini bulduk diye. Miss Emily bana da gülümsedi. Ama insan yiyen bir kaplana gülümser gibi çekingen bir hali vardı.

— Bizim toplantımıza iştirak etmeniz ne iyi, Mr. Burton.

Zannımca Emily Barton erkekleri daima viski

soda ve sigara içen, bazan kasaba kızlarını ayartan bazan da evli kadınlarla münasebetler kuran mahlûklar olarak görüyordu.

Ben bunları düşünürken o bize sehpalara getiriyor, sigara tablalarını değiştiriyordu. Biraz sonra da Florence çayı getirdi. Çay takımları eski kıymetli şeylerdi. Belli ki Little Furze'dan gelmişlerdi. Çay çok güzeldi. Yanında da tereyağlı sandöviçlerle pöti furlar vardı. Florence da hayatından memnun Miss Emily'yi bebek oynayan yavrusunu seyreden bir anne gibi seyrediyordu.

Ev sahibimiz o kadar ısrar etti ki Joanna da ben de çok yedik. Kadıncağz da Londra muhitinden misafirler ağırliyorum diye çok memnundu hayatından.

Tabiatıyla biraz dedikodu yaptık. Miss Barton Dr. Griffith'i methetti. Mr. Symmington da iyi bir avukatı ve Miss Barton'un vengi işlerinde ona çok yardımcı olmuştu. Çocuklarına, karısına karşı müşfikti. Miss Emily burada kendini toparlayarak:

— Zavallı Mrs. Symmington, o küçücük yavru-ları annesiz bırakıp gitti. Herhalde bir kriz geçiriyordu. İnsanlar o zaman ne yaptıklarını bilmezlermiş. Zaten kendini bilseydi çocuklarını ve kocasını aklına getirirdi.

Joanna:

— Ne yaptıysa o mektup yaptı, dedi.

Miss Barton kıpkırmızı:

— O kötü mevzua hiç girmiyelim, canım, dedi. Bunları unutmak en iyisi.

Miss Barton istiyorsa unutsun ama bu herkesin yapabileceği iş değildi. Maamafih ben hemen mevzuu değiştirdim. Aimeé Griffith'den konuştuk:

— Mükemmel bir insan, diyordu Emily Barton. Enerjik, pratik, modern. Burasını adeta o çekip çevirir. Kardeşine de çok düşkündür. İki kardeş arasında böyle bir rabita güzel bir şey.

Joanna sordu:

— Bu düşkünlük acaba Dr. Griffith'i sıkıyor mu?

Emily Barton şaşkın şaşkın onun yüzüne bakarak:

— O kardeşi için her şeyinden fedakârlık etmiştir, dedi.

Joanna'nın, «ya öyle mi?» diye bir bakışını görür görmez mevzuu Mr. Pye'a çevirdim. Emily Barton Mr. Pye hakkında pek kati kararını vermemiş gibiydi.

— Tabii çok iyi bir insan. He zengin hem de cömert ama bilmem ki. Ecnebi misafirleri çok olur. Dışarı seyahatler yapmış ondan herhalde.

Hep birlikte seyahatin bilgiyi ve göngüyü arttırdığından, çeşitli ahbaplar edinmeğe vasıta olduğundan bahsettik.

Emily Barton:

— Ben de hep bir seyahate çıkmak isterdim. Gazetelerde reklâmlarını gördüğümüz yerler ne güzeldir kimbilir, dedi.

— Neden gitmiyorsunuz? diye sordu Joanna.

Hülyasının nakledilmesi Miss Barton'u korkutmuştu.

— Yok yok, hayır bu imkânsız birşey.

— Neden? Çok pahalı değildir.

— Yalnız masraf meselesi değil. Yalnız gideme Ne derler yalnız seyahat edene?

— Hiçbir şey demezler, dedi Joanna.

Miss Emily ona inanamıyarak bakarak:

— Sonra bagaj meselesi, yabancı limanlara çıkmak, onların paraları, dünyada beceremem.

Kadıncağzı bayağı telâşlanmıştı.

Joanna onu teskin etmek için mevzuu gelecek

garden partiye çevirdi. Derken söz Mrs. Dane Calthrop'a geldi.

— Biliyor musunuz çok acaip bir kadın Mrs. Dane Calthrop. Sözleri...

— Ne gibi?

— Ne bileyim ben. Hiç beklenmedik şeyler. Sonra insana bakışı, sanki baktığı yerdeki siz değilmişsiniz de bir başkası imiş gibi. Ne demek istediğimi anlatamıyorum, çünkü kelimelendirmesi zor bir şey. Sonra kimseye karışmaz. Halbuki bir rahip karısı olarak biraz nasihat verse, insanları tashihe kalksa mutlaka onu dinlerler. Ama o herkesten u zak gibidir. Sonra da bakarsınız en akla gelmedik insanlara acır.

— Bak bu çok enteresan, dedim. Joanna ile baktık.

— Ama kibar kadındır. Asıl bir aileden gelme. Sonra kocasına pek merbuttur. Mr. Calthrop da kültürlü adamdır. Ona bu kasabada yazık oluyor. Yalnız ara sıra Lâtince sıralaması yok mu o huyunu sevmiyorum.

— Ben de, ben de, dedim.

Joanna:

— Jerry hususî mektebe gitti de Lâtince bilmez, dedi.

Mrs. Barton bu sefer orta mektep müdiresini ele aldı.

Eve dönerken Joanna:

— Tatlı kadın, diyordu.

Akşam yemeğinde Joanna Partridge'e:

— Çay partin iyi geçmiştir ümit ederim, dedi. Partridge kızardı, başını dikleştirerek:

— Teşekkür ederim efendim. Fakat Agnes gelmedi.

— Yaa, vah vah!

— Bana göre hava hoş.

Öyle kızmıştı ki devam etmeden duramadı:

— Sanki ben mi onu davet ettim? Kendi telefon etti. Danışmak istediğim bir şey var. Bugün de izinli günüm. Gelip sizinle konuşabilir miyim? dedi. Ondan sonra da görünmedi. Özür bile dilemeden. Herhalde yarın bir kart atar. Zamane kızları, ne âdet bilirler ne usul.

— Joanna Partridge'i teskin için:

— Belki de hastalanmıştır. Telefon edip sorsaydın, dedi.

Partridge gene başını dikleştirerek:

— Hayır, sormadım. Eğer Agnes kabalık etmek istiyorsa yapsın. Ben onu görünce diyeceğimi bilirim.

Başı havada dışarı çıktı. Joanna ile arkasından güldük.

— Sevgilisi ile münakaşa edip sonra da karanlık bir köşede sarmaş dolaş barışmışlardır. Partridge ile olan randevusunu da unutmuştur.

Sonra tekrar imzasız mektuplardan konuşmağa başladık. Nash ile Graves'in bir şeyler keşfedip keşfetmediğini merak ettik.

— Bugün Mrs. Symmington'un intiharının tam haftası. Şimdiye kadar bir şeyler elde etmeleri lâzımdı.

Dalgın cevap verdim. Aklım bir şeye takılmıştı ama neye kendim de bilmiyordum. Galiba Joanna'nın «tam haftası» lâfı ile ilgili idi. Düşünmeye başladım.

Joanna kendisini dinlemediğimin farkına vararak:

— Ne düşünüyorsun, Jerry? dedi.

Cevap vermedim. Çünkü kafamda hâdiseleri birbirine bağlamağa çalışıyordum. Mrs. Seymmington'un intihar... O akşam üstü evde yalnızmış... Yalnızmış çünkü hizmetçilerin izin günüymüş... Tam bir hafta evvel...

— Jerry, ne di...

Lâfını kestim.

— Joanna, hizmetçiler haftada bir izin alır değil mi?

— Evet, ekseriya öyledir. Her hafta aynı günde çıkarlar.

Yüzüme menakla bakıyordu. Gidip zili çaldım. Partridge geldi.

— Bu dediğin Agnes bir yerde mi çalışıyor?

— Evet efendim. Mrs. Symmington'larda. Yani şimdi Mr. Symmington'larda.

Derin bir nefes aldım. Saate baktım. On buçuktu.

— Şimdiye kadar dönmüş müdür dersin?

Partridge tenkidkâr bir eda ile bakıyordu.

— Evet, efendim. Onda evde olmaya mecburdurlar.

— Telefon edip soracağım, dedim.

Telefona giderken Joanna da Partridge de arkamdan geliyorlardı. Partridge belli ki çok kızmıştı. Joanna ise şaşırmıştı. Ben numarayı ararken:

— Ne yapacaksın, Jerry? diye sordu.

— Kızın sağ şalim eve döndüğünü öğrenirsem içim rahat edecek.

Partridge «Pöh» der gibi bir ses çıkardı. Ben alırdımadım.

Telefona Elsie Holland cevap verdi.

— Rahatsız ettim, dedim. Ben Jerry Burton. Hizmetçiniz Agnes eve geldi mi?

Bunu söyledikten sonra yaptığım aptallığın farkına vardım. Ya kız eve gelmişse ne diyecektim? Keşke Joanna'ya sordursaydım. Şimdi Lymstock halkı Agnes ile benim aramda bir şey var derlerdi.

Elsie Holland şaşırarak:

— Agnes mi? Tabii gelmiştir, dedi.

— Lütfen bizzat gidip bakar mısınız, Miss Holland?

Çocuk mürebbiyelerinin iyi bir tarafı söyleneni hemen yapıyorlar.

İki dakika sonra tekrar cevap verdi:

— Evet.

— Orada mısınız, Mr. Burton?

— Agnes daha gelmemiş.

O anda aklıma gelen şeyin doğru olduğunu anladım.

Telefonun öbür ucundan konuşmalar duyuldu. Sonra Symmington'un sesi:

— Merhaba Mr. Burton. Ne var?

— Hizmetçiniz Agnes dönmemiş mi?

— Hayır, Miss Holland şimdi baktı geldi. Ne var?

Bir kaza filân mı oldu?

— Kaza değil.

— Yani kıza bir şey olduğundan mı şüpheleniyorsun?

— Korkarım ki öyle, dedim.

O gece hiç uyku tutmadı. Herhalde daha o zamandan şuuraltından bir şeyler biliyordum ama bildiklerimi bir araya getirip de meseleyi çözemiyordum. Zaten insan her zaman ne bildiğini bilmez ki. Bildiğimizi zannettiğimizden çok biliriz, ama o bilgiyi şuuraltından kolay kolay çıkaramayız. Yani mevcut olan bir şeye yetişemeyiz. Yatağında oradan oraya dönüyordum. Ben bu meseleyi çözüp faili ortaya çıkarmalıyım. Bir ipucu görüyor fakat onu takibedemiyordum. Uykuya dalarken kafamda kelimeler dansediyordu.

— Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Duman-sız ateş olmaz... Duman ateş? Ateş hattı, yok aklım harbe gitti... Harp... Bir kâğıt parçası... Sadece bir kâğıt parçası?...

Dalmışım. Rüyamda Mrs. Dane Calthrop bir köpekmiş, ben de onu zincirinden tutup yürüyüşe çıkmışım gördüm.

Sabah telefonun sesi beni uyandırdı. Yataktan kalkıp saatime baktım: 7.30 du. Telefon aşağı kattaydı. Rob dö şambrımı giyip aşağı koştum. Mutfaktan gelen Partridge'i geçerek telefonu açtım.

— Alo?

— Oh, siz misiniz?

Megan'ın sesiydi. Çok korkak çıkıyordu.

— Çabuk gelin. Lütfen ne olur?

— Tabii, şimdi geliyorum, dedim.

Merdivenleri ikişer ikişer çıkararak Joanna'yı uyardırdım.

— Joanna, ben Symmington'lara gidiyorum.

Gözlerini ovuşturarak:

— Ne var, ne oldu? diye sordu.

— Bilmiyorum. Megan telefon etti. Çok fenaydı.

— Ne oldu acaba?

— Yanılmıyorsam Agnes.

Kapıdan fırlarken Joanna arkamdan sesleniyordu:

— Dur, ben seni götüreyim.

— İstemez, ben sürerim otomobili.

— Nasıl sürersin?

— Sürerim.

Sürdüm ama canım da yandı. Yarım saat içinde yüzümü yıkayıp traş olmuş, giyinmiş, otomobili çıkarıp Symmington'lara varmıştım. İyi gidiyordum artık.

Megan herhalde beni bekliyordu. Evden koşarak çıktı, geldi kolumu tuttu. Yüzü bembeyazdı, sapır sapır titriyordu.

— Geldin, geldin.

— Komik kız, tabii geldim. Şimdi ne var söyle bakalım.

Daha fazla titremeğe başladı. Kolumu omuzuna attım.

— Onu buldum, dedi.

— Agnesi mi buldun? Nerede?

Düşmek üzere idi.

— Merdivenlerin altında. Orada bir dolap vardır Golf sopaları, oltalar filân durur.

— Eee?

— Orada idi. İki kat olmuş. Soğuk buz gibi... Ölmüştü!.

Merakla sordum:

— Nerden aklına geldi oraya bakmak?

— Bi... bilmem. Sen dün akşam telefon ettin ya? Hepimiz merak ettik. Biraz bekledik ama gelmedi. Niha-yet yattık. İyi uyuyamadım, erken kalktım. Yalnız ahçı Rose ortalıdaydı, çok da kızgındı. Agnes geri gelmedi di-ye. Tabii bütün işler ona kalmıştı. Ben de mutfakta bi-raz süt içtim, peynir ekmek yedim. Sonra Rose içeri girdi. «Tuhaf» dedi. «Agnes'in sokak elbiseleri burada.» Acaba evden hiç çıkmadı mı diye düşündüm, gidip o dolaba baktım oradaydı.

— Polis çağırdılar mı?

— Evet, üvey babam hemen çağırdı, geldiler. Sonra... sonra ben çok fena oldum, sana telefon ettim, kızmadın ya?

— Hayır, kızmadım tabii. Sana hiç kanyak ya-hut kahve, bir çay vermediler mi? Onu bulduktan sonra?

Başını hayır mânâsında salladı.

Bütün ev halkına küfrettim. Symmington, soğuk adam, yalnız polisi düşünmüştü. Ne Elsie Holland ne de ahçı kadın bu korkunç keşfi yapan hassas kıza ne olur diye düşünmemişlerdi.

— Gel, mutfağa gidelim, dedim.

Mutfağa gittik. Orta yaşlı şişman bir kadın olan Rose ocağın başında çay pişiriyordu. Eli kalbinde bana selâm verdi.

— Aman çok fena oldum, diyordu. Çarpıntıdan ölüyorum. Düşünün bir kere onun yerine ben de olabilirdim. İçimizden birini gece yatağımızda uyurken de öldürebilirlerdi.

— Miss Megan'a kuvvetli bir çay koy. Şok geçirmiş. Biliyorsun cesedi o bulmuş.

Ceset lâfı üzerine Rose gene konuşmağa başladı. Ben çayı işaret ederek onu susturdum.

— Al kızım, dedim Megan'a. Şu çayı iç. Kanyagınız var mı Rose?

— Galiba geçen günden kaldıydı.

Kanyagı buldu. Megan'ın bardağına birkaç damla damlattım. Sonra ona Rose ile kalmasını tenbih ederek Rose'a:

— Kıza iyi bakarsın herhalde, dedim.

— Tabii, tabii, dedi.

İçeri girdim. Rose gibilerini bilirim. Nasılsa birazdan asabını düzeltmek için yemek yiyecekti. Bu Megan'a da iyi gelirdi. Allah kahretsin bu insanları, bir çocuğa bakamıyorlardı.

İçerde Elsie Holland'a rastladım. Beni görünce hiç şaşmadı. Böyle felâketlerde insan eve girip çıkanın farkına pek varmaz. Polis memuru Bert Rundle da kapıdaydı. Elsie Holland heyecanla:

— Aman, Mr. Burton, ne feci değil mi? Kim yapmış olabilir bunu? diye sordu.

— Demek cinayet?

— Evet. Başının arkasına vurmuşlar. Zavallı safi kan ve saç görünüyordu. Aman yarabbim, ne feci, o dolabın içinde iki büklüm kalmış. Ama neden? Zavallı Agnes. Kimseye bir zararı yoktu ki!

— Zaten kimseye zararı gelmesin diye öldürdüler, dedim.

Bana merakla baktı. Pek anlayışlı bir kız değildi. Ama sinirleri kuvvetliydi. Yanakları heyecandan kızarmıştı. Belki de iyi kalpli olmasına rağmen bu dram onun hoşuna gidiyordu.

Özür dileyerek:

— Gidip çocuklara bakayım, dedi. Mr. Symmington bir çok geçirmesinler diye korkuyor.

— Duyduğuma göre cesedi Megan bulmuş, dedim. İnşallah kıza bir bakan olmuştur.

— Hay Allah! dedi. Onu tamamiyle unutmuştum. Öyle bir telâş içindeydim ki polis filân gelince. Çok düşüncesizlik ettim. Zavallı kız, ne haldedir acaba? Gidip bakayım.

— Rose ona bakıyor. Siz çocuklarla meşgul olun. Bembeyaz dişlerini gösteren bir gülüşle bana teşekkür etti. Öyle ya onun vazifesi Megan değil çocuklardı. Megan kimseye ait değildi ki. Elsie Symmington'un vellelerine bakmak için para alıyordu. Vazifesini yapıyor diye ona kızılamazdı ki.

Bir taraftan bir kapı açıldı. Komiser Nash Symmington'la beraber göründü.

— Oo, Mr. Burton. Ben de sizi telefonla arayacaktım. İyi ki buradasınız.

Neden orada olduğumu sormadı. Symmington'a dönerek:

— Bu odayı kullanabilir miyim? diye sordu. Ufak bir oturma odasından bahsediyordu.

— Tabii, tabii.

Symmington kendini iyi idare ediyordu ama belli ki yorgundu.

Komiser Nash:

— Sizin yerinizde olsam kahvaltı ederdim, Mr. Symmington, dedi. Siz de, Miss Holland de, Miss Megan da bir şeyler yedikten sonra kendinizi daha iyi hissedeceksiniz. Aç karnına cinayet tatsız şeydir.

Aile doktoru gibi konuşuyordu. Symmington gülünsemeğe çalışarak:

— Teşekkür ederim, Komiser. Tavsiyenizi yapacağım, dedi.

Nash'le oturma odasına girdik. Kapıyı kapadıktan sonra:

— Hemen buraya gelmişsiniz. Hâdiseyi nerden duydunuz? diye sordu.

Megan'ın beni çağırdığını söyledim. Nash'ı beğenmiştim. Hiç olmazsa o Megan'ın kahvaltıya ihtiyacı olduğunu unutmamıştı.

— Duyduğuma göre dün akşam telefon etmişsiniz, Mr. Burton. Kızı sormuşsunuz. Neden?

Normal olarak bu ona tuhaf görünmüştü. Agnes'in Partridge'le olan randevusundan, sonra da bu randevuya gelmemesinden bahsettim.

— Evet, anlıyorum, dedi.

Eli ile çenesini oğuşturarak düşünüyordu. Sonra içini çekerek:

— Eh, artık bu tam mânâsıyla cinayet. Şimdi mesele kız ne biliyordu, dedi.

— Bu sizin Partridge'e bir şey söylemiş mi? Kati bir şey?

— Zannetmiyorum. Ama siz bir kere sorarsınız.

— Evet, burada işim bitince gidip onunla konuşacağım.

— Nasıl olmuş? diye sordum.

— Hizmetçilerin izin günüymiş...

— İkisinin de mi?

— Evet, burada âdet böyle imiş. O gün evde soğuk yemekler yerlermiş. Miss Holland da çayı hazırlarmış.

— Anlıyorum.

— Ahçı Rose Nether Mickford'da otururmuş. Her hafta 2.30 otobüsüyle gider, otobüse yetişmek için de evden erken çıkarmış. Agnes de yemek bulaşığını kaldırır gidermiş. Dün de öyle olmuş. Rose 2.25 te evden çıkmış. Symmington yazıhanesine 2.25 ile 3.00 arası gitmiş. Elsie Holland'la çocuklar 3 e çeyrek kala yürüyüşe çıkmışlar. Megan Hunter da beş dakika sonra bisikletle çıkmış. O zaman Agnes evde yalnızdı. Herhalde normal olarak evden 3 le 3.30 arası çıkıyordu.

— O zaman evi boş mu bırakıyorlardı?

— Evet, buralarda kilit milit âdeti yoktur. Dedğim gibi 3 e on kala Agnes evde yalnızdı. Evi hiç terketmediği belli. Çünkü bulunduğu bonesi ve önlüğü üzerinde idi.

— Ölüm saati belli mi?

— Dr. Griffith kati bir şey söyleyemiyor. 2 ile 4.30 arası diyor.

— Nasıl öldürülmüş?

— Önce başına bir şey vurularak sersemletilmiş. Sonra da bir mutfak bıçağı ile ense kökünden bıçaklanarak derhal ölmüş.

Bir sigara yaktım. Güzel bir manzara değildi bu.

— Çok soğukkanlılık istiyen bir iş, dedim.

— Evet, orası muhakkak.

Sigaramdan derin bir nefes çekerek:

— Kim yaptı? dedim. Neden?

— Sebebini kati olarak bileceğimizi hiç zannetmiyorum. Ama tahmin edebiliriz.

— Bir şey biliyordu, değil mi?

— Bir şey biliyordu.

— Kimseye bir ipucu vermemiş mi?

— Zannedersen hayır. Ahçının söylediğine göre kız Mrs. Symmington'un intiharından beri çok sinirliymiş. Bu hali gün geçtikçe artmış. Kendi kendine ne yapacağını bilemediğini söylüyormuş.

İçini çekerek:

— Bu hep böyledir zaten. Bize gelmezler. Polis-le bir işleri olacak diye ödleri kópar. Gelip de bize derdini açsaydı bugün hayatta olacaktı.

— Ne bildiğini bilememek insanı deli ediyor, dedim.

— Ama tahmin edebiliriz, Mr. Burton. Bir kere çok kati bir şey olamaz. Düşündükçe insanın aklını yo-

ran, keyfini kaçıran bir şey olmalı. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?

— Evet.

— Sadece tahmin değil biliyorum da galiba.

Ona takdirle baktım. O lâfına devam ederek:

— Çünkü Mr. Burton, sizin bilmediğiniz bir şey biliyorum. Mrs. Symmington'un intihar ettiği gün iki hizmetçi de izinli çıkmışlar. Ama Agnes tekrar eve dönmüş.

— Yaa ...

— Evet. Agnes'in bir flörtü varmış. Balıkçı dükânındaki Rendell. Çarşambaları gelip Agnesi alır birlikte sinemaya yahut ta yürüyüşe giderlermiş. O Çarşamba buluştuktan biraz sonra kavgaya tutuşmuşlar. İmzasız mektupların birinde Agnes'in başkaları ile fındırdeği yazıyormuş. Bu yüzden çıkan kavga sonunda Agnes hırsla eve dönmüş.

—Sonra?

— Mutfak evin arka cephesinde Mr. Burton. Fakat mutfaka giden holün penceresinden sokak kapısı görünüyor. Sonra bir şey daha söyleyeyim: O gün Mrs. Symmington'a gelen mektup postadan gelmemiş. Üstünde bir pulla damga vardı ama dikkatli bakınca damganın sahte olduğunu anladık. Demek mektubu postacı getirmemiş. Bundan sonrasını tahmin edersiniz herhalde.

— Evet. Yani mektup elden bırakılmış. Öğleden sonra postası gelmeden biraz evvel mektup kutusuna atılmış ki alan postadan geldiğine inansın.

— Tamam. Öğleden sonra postası dörde çeyrek kala gelir. Benim fikrim şu: Kız o saatlerde holdeki pencereden sevgilisinin gelip özür dileyeceğini ümid ederek bakıyordu herhalde.

— Yani mektubu getireni gördü.

— Ben de öyle zannediyorum Mr. Burton. Tabii yanılabiliriz de.

— Yanıldığımızı zannetmiyorum, dedim. Şayet yanılmıyorsak Agnes meçhul yazarın kim olduğunu biliyordu.

Evet, dedi Nash. Agnes mektupları kimin yazdığını biliyordu.

— Ama o zaman neden... dedim ve durdum.

Nash:

— Herhalde kız gördüğünün ne demek olduğunu önce anlamadı. Birisi eve bir mektup bırakmıştı. Ama o insan öyle biri idi ki onun meçhul yazar olacağı Agnes'in aklının kenarına bile gelmezdi. Yani şüphelenilmiyecek biriydi bu. Ama kız düşündükçe içine bir kurt girdi. Acaba birine söylesem mi diyordu. Sonra aklına buradaki hizmetçiler arasında bir şahsiyet olan Partridge geldi. Ona danışmağı kararlaştırdı.

— Evet, dedim. Teoriniz hâdiselere uyuyor. Sonra yazar bunu haber aldı. Ama nasıl, Komiser bey?

— Siz bura hayatını iyi bilmezsiniz, Mr. Burton. Burada hâdiseler nasıl yayılır, aklınız durur. Bir kere telefon meselesi var ortada. Sizin evde bunu kimler duydu?

Düşündüm:

— Telefonu ben açtım. Partridge'i çağırdım.

— Kızın ismini söylediniz mi?

— Evet, söyledim.

— Sizi duyan oldu mu?

— Kızkardeşimle Miss Griffith duymuş olabilirler.

— Yaa Miss Griffith sizde ne yapıyordu?

Anlattım.

— Sizden sonra nereye gidiyordu?

— Mr. Pye'a.

Nash içini çekerek:

— İşte gördünüz mü? dedi. Buradan yayılır.

İnanamadım.

— Yani Mr. Pye yahut Miss Griffith böyle mânasız bir şeyi tekrarlarlar mı?

— Burada lâf olsun da ne olursa olsun. Şaşarsınız. Terzi kızın annesinde bir nasır olsa herkes duyar. Sonra bir de bu ev var. Miss Holland, Rose Agnes'in konuşmasını duymuşlardır. Sonra Fred Rendell var. Agnes'in eve döndüğünü biliyordu.

Ürperdim. Pencereden dışarı bakıyordum. Çimenli bir bahçe, kısa bir yol ile bahçe kapısını görüyordum.

Birisi o kapıyı açıp yavaş yavaş eve doğru yürümüş, mektup kutusuna bir mektup atmıştı. Hayalimde o kadını görür gibi oluyordum. Yüzü görünmüyordu ama o yüz benim tanıdığım bir yüz olmalıydı.

Komiser Nash diyordu ki:

— Maamafih artık işimiz kolaylaşıyor. Eleme eleme gayeye ulaşacağız.

— Yani?

— Yani bu vaziyete göre öğleden sonra işte olan bütün kâtibeler, öğretmenler elenir. Belediye hemşiresi de. Dün nerede olduğunu biliyorum. Zaten onlardan pek şüphelendiğim yoktu ya ama şimdi kati olarak belli ol-

du. Görüyorsunuz ya Mr. Burton, şimdi üzerinde durulacak iki muayyen gün ve vakit var. Dün öğleden sonra ile bir hafta evvelki öğleden sonra.

— Evet. Sizce nasıl oldu bu iş?

— Meçhul bir hanım kapıya gelip misafirmiş gibi gayet tabii bir tavırla zili çaldı. Ya Miss Holland veya Miss Megan'ı aradığını söyledi, yahut ta bir paket bırakmağa geldim dedi. Agnes başını çevirdiği anda da başına indirdi.

— Neyle?

— Buralı kadınlar ekseriya büyük çanta taşırlar. İçlerinde neler olduğunu Allah bilir.

— Peki sonra ensesinden bıçaklayıp dolaba mı taşıyor onu? Bir kadın için güç değil mi bu?

Komiser Nash yüzüme bakarak:

— Aradığımız kadın normal değildir. Ekseri a-normal insanların kuvveti de çok olur. Sonra Agnes de ufak tefek bir kızdı.

Durdu, sonra sordu:

— Miss Megan'ın nereden aklına gelmiş o dolaba bakmak?

— Tesadüfen. Peki neden kızı saklamış?

— Ceset ne kadar geç bulunursa ölüm saatini tayin etmek o kadar güçleşir de ondan. Meselâ Miss Holland kapıdan içeri girer girmez cesetle karşılaşsaydı hemen gelecek olan doktor ölümün kaç dakika evvel olduğunu söyleyebilecekti. Bu da hanımefendinin işine gelmezdi tabii.

Ben düşünceli:

— Peki Agnes bu kadından şüphelendiğine göre... diyordum Nash sözümü keserek.

— Şüphelenmiyordu ki, dedi. Sadece bu iş biraz tuhaf diye düşünmüştü. Çünkü öyle pek zekî bir kız de-

gildi. Cinayet işleyecek biriyle karşı karşıya olduğu aklının kenarından bile geçmemişti.

— Peki bu ihtimal hiç sizin aklınıza gelmiş miydi?

Nash üzgün üzgün başını hayır makamında salladı:

— Gelmeliydi. Çünkü bu intihar hâdisesinin yazarı telâşa düşeceği belli idi. Korku neler doğurur bilmezsiniz, Mr. Burton.

Evet, korku. Bunu tahmin etmeliydik. Anormal bir kafada korku...

Nash devamla:

— Herhalde siz de tahmin edersiniz ki cemiyette iyi bir yer işgal eden biriyle karşı karşıya bulunmaktayız.

Sonra Rose'u tekrar sorguya çekmek istediğini söyledi.

— Ben de gelebilir miyim? dedim.

— Memnuniyetle Mr. Burton. Yardımanız işime yarıyor.

— Öyle mi? dedim. Romanlarda ekseriya dedektife yardım eden katil çıkar.

Nash gülerek:

— Siz imzasız mektup yazacak bir tip değilsiniz, Mr. Burton, dedi.

— Sonra bana yardımanız da oluyor.

— Ne gibi?

— Buranın yabancısı olduğunuz için Buralıları evvelden tanımamanız onlar hakkındaki fikirlerinizde daha âdil olmanıza yarar. Sonra buranın sosyetesinin içindedir.

— Demek katil sosyetedendir.

— Mutlaka.

— Ben de casusluk yapacağım.

— Bir itirazınız var mı?

Düşündükten sonra:

— Hayır, dedim. Yok. Ortalıkta aile kadınlarını intihara sürükleyen, zavallı hizmetçi kızları öldüren bir manyak dolaşıyorsa onu yakalatmak için casusluk yapmaktan çekinmem.

— Çok doğru düşünüyorsunuz. Şunu da ilâve edeyim. Peşinde olduğumuz şahıs tehlikelidir.

Ben ürpererek:

— Yani acele etmeliyiz, değil mi? diye sordum.

— Evet, zaten biz de bir kaç koldan çalışıyoruz.

Nash tekrar Rose'la konuşmak istiyordu. Gittiğimizde Rose kahvaltı bulaşğını yıkıyordu. Bizi görür görmez elini kalbine götürerek sabahtan beri çok fena olduğunu söyledi. Nash onu sorguya çektiğinde Agnes'in bütün hafta bir acaip olduğunu, «nen var,» diye dorduğunda korku ile «bana bir şey sorma,» diye yalvardığını anlattı.

— Peki Agnes meselenin ne olduğuna dair hiç bir ipucu vermedi mi?

— Hayır, yalnız kendi hayatından korkuyordu.

Komiser Nash Rose'un o gün ne yaptığını sordu. Rose 2.30 otobüsüne binip evine getmiş, öğleden sonrayı ailesiyle geçirdikten sonra 8.40 otobüsüyle dönmüştü.

Mutfaktan çıkıp Elsie Holland'ı aradık ve onu çocuklarla meşgul bulduk. Her zamanki gibi becerikli ve nazikti.

— Şimdi çocuklar siz ben gelene kadar bu toplamaları yapar bitirirsiniz. Ben gelince bakarım.

Sonra bizi diğer bir odaya alarak:

— Bu meseleyi çocukların yanında konuşmak istemedim, dedi.

— Haklısınız, Miss Holland. Şimdi tekrar bir düşünün bakalım. Agnes size bu mevzuda hiç bir şey çıt-

latmadı mı? Mrs. Symmington'un ölümünden sonra?

— Hayır, hiçbir şey. Çok sessiz bir kızdı. Fazla konuşmazdı.

— Ötekinin aksi desenize.

— Evet, Rose çok konuşur. Bazan onu susturma-
ğa mecbur oluyorum.

— Peki, şimdi bana dün öğleden sonra olanları
birer birer anlatır mısınız?

— Her zamanki saatte, yani birde öğle yemeği-
ni yedik. Sonra Mr. Symmington işine gitti. Ben de Ag-
nes'e akşam sofrasının kurmasına yardım ettim. Çocuk-
lar bahçede oynuyorlardı. Sonra onları aldım, birlikte
balık tutmağa gittik. Yalnız yemlerini unutmuşlar, dönüp
onu aldım.

— Saat kaçtı?

— Bakayım, 3 e 20 kala yola çıkmıştık. Megan
da geliyordu ama sonra caydı. «Bisikletle gezeceğim,»
dedi.

— Hayır, yemi almağa döndüğümüzde saat kaç-
tı diyorum. Eve girdiniz mi?

— Hayır, arka bahçede bırakmıştık. Saat kaçtı
bilmiyorum. Herhalde 3 e 10 var filândı.

— Megan'ı yahut Agnes'i gördünüz mü?

— Megan herhalde çıkmıştı. Agnesi de görme-
dim. Kimseyi görmedim.

— Sonra balığa mı çıktınız?

— Evet, çayın kenarında dolaştık. Bir şey de tut-
madık. Zaten hep böyle olur. Ama çocukların hoşuna gi-
diyor. Brian üstünü kirletmişti. Eve gelir gelmez elbise-
lerini değiştirdim.

— Çarşambaları çayı siz mi hazırlarsınız?

— Evet, Mr. Symmington için her şey hazırdır.
Ben sadece o gelince çayı yaparım. Ben çocuklarla birlik-
te yukarda çay içerim. Megan da bizimle içer.

— Eve kaçta geldiniz?

— 5 e 10 kala. Çocukları yukarı çıkarıp çayı hazırlamağa başladım. Sonra 5 te Mr. Symmington geldi. O da çayını çocuklarla beraber içmek istedi. Öyle sevindiler ki. Sonra da hep birlikte oyun oynadık. Şimdi düşün­dükçe üzü­l­ü­y­o­rum. O zavallı kızcağz dolabın içinde ölü yatarken.

— O dolap sık sık kullanılır mıydı?

— Hayır, o hırdavat dolabıdır. Aylarca açılma­dığı olur.

— Evet. Peki döndüğünüzde gözünüze çarpan bir şey oldu mu?

Mavi gözlerini açarak:

— Hayır, Komiser bey, dedi. Hiçbir şey olmadı. Herşey yerli yerinde idi. İşin fecî tarafı da bu ya.

— Peki geçen hafta?

— Yani Mrs. Seymmington'un...

— Evet.

— Oo, o çok fecîydi.

— Evet, biliyorum. Siz gene dışardaydınız değil mi?

— Evet, zaten her öğleden sonra çocukları gezmeğe çıkarırım. Tabii hava müsaitse. Sabahları da ders yaparız. O gün de epeyi uzaklara gitmiştik ve biraz geç döndük. Hatta biz kapıdan girerken karşı kaldırımdan Mrs. Symmington'un geldiğini gördük. Saat 5 e 10 vardı ben daha çayın suyunu bile koymamıştım.

— Yukarı Mrs. Symmington'un yanına çıkmadınız mı?

— Hiç çıkmadım, hayır. O her yemekten sonra istirahat ederdi. Zira ekseriya yemeklerden sonra gazı olur ve rahatsızlanırdı. Dr. Griffith ona bazı ilâçlar vermişti. İlâçları alır ve uyumaya çalışırdı.

Nash çok tabii bir sesle:

— Demek mektupları ona götüren olmazdı, dedi.

— Öğleden sonra gelenleri mi? Hayır. Ben geldiğimde mektup kutusunu açar, mektupları holdeki masanın üstüne bırakırdım. Fakat aksiniya Mrs. Symmington kendi iner alırdı mektupları. Bütün öğleden sonra yatmazdı, dörde doğru kalkmış olurdu.

— O gün kalkmamış olduğunu görünce hiçbir şeyden şüphelenmediniz mi?

— Hayır, aklıma hiç öyle bir şey gelmedi. Mr. Symmington paltosunu asarken ona çayın henüz hazır olmadığını söyledim o da «Peki,» diyerek «Mona, Mona,» diye karısına seslendi. Mrs. Symmington cevap vermeyince yukarı, onun odasına çıktı ve karısını o halde buldu. Beni çağırıp çocukları evden uzaklaştırmamı söyledi. Sonra da Dr. Griffith'e telefon etti. Ben de çaydanlığı ateşte unuttum, çaydanlık da yandı. Çok, çok feciydi. Halbuki yemekte öyle neşeliydi ki kadıncağz.

Nash:

— Aldığı mektup hakkındaki fikriniz nedir, Miss Holland?

Elsie Holland kızgın bir sesle:

— Çok alçakça bir şey, dedi.

— Tabii, tabii onu demek istemiyorum. Yani doğru muydu yazılanlar?

Elsie Holland kati bir tavırla:

— Katiyen değildi, dedi. Mrs. Symmington çok hassas bir kadındı. Çeşit çeşit sinir ilâçları alıyordu. Onun için bu tip bir iftira ona şok tesiri yaptı.

Nash biran sükût ettikten sonra:

— Size bu mektuplardan geldi mi, Miss Holland? dedi.

— Hayır gelmedi.

— Emin misiniz? Hemen cevap vermenize lüzum yok. Hoş şeyler olmadıkları için insanlar haklı olarak bun-

ları aldıklarını itiraf etmek istemezler. Fakat bu sefer bilmemiz lâzım. Bütün isnatların yalan olduğundan eminiz. Onun için hiç çekinmeyin.

— Fakat bana şahiden hiç gelmedi, Komiser bey. Emin olun doğruyu söylüyorum.

Çok katî ve samimi konuşuyordu.

O çocukların yanına döndüğünde Nash pencereden bakarak:

— Kız doğruyu söylüyor gibiydi, dedi.

— Evet, eminim ki doğruyu söylüyordu.

— Peki ama neden?

Ben yüzüne bakarken o devam etti:

— Güzel bir kız değil mi?

— Güzel de ne kelime!

— Tamam. Fevkalâde bir kız. Genç te. Tam imzasız mektup yazarına göre bir insan. Peki o halde neden o ayrı tutulmuş?

Cevap vermiyerek başımı salladım.

— Bu enteresan bir nokta. Bundan Graves'e bahsetmeliyim.

— Bir de Emily Burton var, dedim.

Nash gülerek:

— Öyle herkesin her sözüne inanmayın, dedi. O almış, hem de birden fazla.

— Nerden biliyorsunuz?

— Pansiyonunda oturduğu kadın, eski hizmetçisi söyledi. Çok da kızmıştı. Yazarın kanını emeceğini söylüyor.

— Peki neden Miss Emily mektubu aldığını itiraf etmedi?

— Utandığından. Malûm ya mektupların lisani çok çirkin. Bütün hayatı boyunca böyle şeylerden korunmuş yaşlı bâkire Emily için tahammül edilmez bir şey bu.

— Peki ne yazıyormuş mektupta?

— Aynı ahlâksız imâlar. Bir de Miss Emily'nin ihtiyar annesi ile kızkardeşlerini zehirlediğini yazıyormuş.

— Nasıl oluyor da böyle tehlikeli bir deli ortalıkta dolaşıyor ve ele geçmiyor?

— Ele geçireceğiz. Er geç.

— Ama artık mektup yazmaz ki.

— Yazacaktır. Siz bunları bilmezsiniz, bir başlıklar mı duramazlar.

Evi terketmeden önce gidip Megan'ı buldum. Bahçede idi, kendine gelmiş gibiydi.

Tekrar bize gelmesini teklif ettim. Bir an düşündükten sonra başını salladı.

— Çok teşekkür ederim. Ama artık burada kalmalıyım. Ne de olsa burası benim evim sayılır. Herhalde benim de çocuklara bir yardımım dokunur.

— Peki, sen bilirsin, dedim.

— Yalnız fena bir şey olursa telefon edip sizi çağırabilir miyim?

Bu suali bana dokunmuştu.

— Tabii, dedim. Ama artık fena ne olabilir ki?

— Bilmem.

— Hiç bir şey olmaz. Sen de bir daha öyle ceset meset arama. Hoş bir şey değil senin için.

Gülümseyerek:

— Değil tabii. Beni hasta etti, dedi.

Onu bırakmak istemiyordum ama dediği gibi burası onun da eviydi. Artık Elsie Holland da onunla daha fazla meşgul olurdu herhalde.

Nash ile birlikte Little Furze'a gittik. Ben Joanna'ya olanları anlatırken Nash da Partridge ile konuştu. Döndüğünde sukutu hayale uğramış bir hali vardı.

— Yeni bir şey öğrenemedim, dedi. Bu kadının dediğine göre kız sadece bir şeye sıkıldığını, ne yapacağını bilmediğini ve Partridge'in fikrine ihtiyacı olduğunu söylemiş.

— Partridge bundan kimseye bahsetmiş mi?

Nash başıyla tastik etti:

— Evet, gündelikçi kadın Mrs. Emery'e söylemiş. «Dünyada yaşlılardan nasihat istiyecek olan gençler de kalmış,» diye. Agnes'den bahsetmiş.

— Mrs. Emery de bunu yaymıştır tabii, dedi Joanna.

— Tabii, Miss Burton.

— Benim anlamadığım bir şey var, dedim. Neden kardeşimle beni de dahil etmişler acaba? Biz buraların yabancılarıyız.

— Siz yazarın kini sadece bu kasaba halkına mı zannediyorsunuz? Bu tipler bütün insanlara düşmandırlar.

Sonra Joanna'ya dönerek:

— Bilmem aldığınız mektubun zarfına dikkat etmiş miydiniz, Miss Burton. Mektup önce Miss Barton'a yazılmış, sonra a uya çevrilmiş.

Bu nokta üzerinde durulsaymış daha o zaman bize yazarın hüviyeti hakkında bir ipucu verecekmiş ama o zaman hiç birimiz bunun üzerinde fazla durmadık.

Nash gitti. Biz Joanna ile kaldık.

— Ne dersin o mektup Miss Emily'ye yazılmış o-

labilir miydi? diye sordu Joanna.

— Boyalı orospu diye başlayarak mı? Hiç zannetmiyorum.

Sonra Joanna benim çarşıya inmemi teklif etti.

— Herkes neler diyor git öğren bakalım. Malûm ya bu güne mevzu çıktı.

Ben:

— Sen de gel, dedim ama o bahçede işi olduğunu söyleyerek teklifimi reddetti.

Şaşırdım. Sonra Joanna'ya alçak bir sesle:

— Partridge normal midir dersin? dedim.

Joanna şaşkın:

— Partridge mi?

— Hiç merak ettim de. Evde kalmış bir kız! Biraz tuhaf halleri de var. Ne dersin?

— Bu da nereden aklına geldi?

— Agnes'in ona telefonda ne dediğini ne biliyoruz? Ya Partridge'e «O gün bize gelip te neden bir mektup bırakmıştın?» diye sorduysa? Partridge de «Öğleden sonra size gelir izah ederim,» dediyse?

— Sonra da gelip bize hâdiseyi çevirerek mi anlattı?

— Evet.

— Fakat o gün öğleden sonra bir yere çıkmadı.

— Nereden biliyorsun? Biz evde yoktuk ki.

— Evet, orası öyle.

Düşünceli:

— Olabilir. Ama ben pek buna ihtimal vermem. Partridge parmak izlerini silip bütün dellileri ortadan kaldıracak kadar akıllı değildir. Bu iş için zekâ ve bilgi lâzım.

Bir an tereddüt ettikten sonra ilâve etti:

— Yazarın kadın olduğundan eminler mi?

Ben yerimden sıçrayarak:

— Sen erkek mi zannediyorsun? dedim.

— Alelâde bir erkek değil de Mr. Pye gibi biri.

— Demek sen Mr. Pye'ı seçtin?

— Sen onun olabileceğine akıl erdiremiyor musun? Yalnız, bedbaht. Kindar da olabilir. Biliyorsun, herkes onunla biraz alay ediyor. İçinden bütün bu insanlardan nefret etmez mi?

— Ama Graves orta yaşlı evde kalmış biri dedi.

— Ee, Mr. Pye da öyle değil mi?

— Eh, biraz öyle denebilir.

— Zengin fakat para saadet getirmez. Sonra pek normal bir insana benzemiyor o. Biraz korkunç bir adam.

— Ama o da bir mektup aldı.

— Emin değiliz ki. Öyle zannettik ama belki de numara yapıyordu.

— Bize mi?

— Tabii. Bunu akıl edecek kadar zekîdir.

— O zaman çok kuvvetli bir aktör olması icabeder.

— Gayet tabii, Jerry, bu işi yapan insanın kuvvetli bir aktör olması şart. Herhalde oynadığı rolden zevk de alıyordur.

— Allah aşkına Joanna, onu bu kadar anlayarak konuşma.

— Joanna!

Omuzlarından tutup onu sarsakladım. Bana gülümseyerek:

— Seni korkuttum değil mi, Jerry? dedi. Ama bence bu muammayı halletmek için en doğru yol bu. O insanın halet-i ruhiyesine girip neler hissettiğini hissedebilsek bundan sonra ne yapacağını da tahmin edebiliriz.

— Hay Allah kahretsin! dedim. Ben de buraya bir bitki gibi yaşamaya gelmiştim!

Joanna haklıydı. Çarşı guruplanmış insanlarla doluydu. Ben de herkesin fikrini öğrenmek niyetindeydim. Önce Griffit'e rastladım. Çok yorgun adeta hasta gibi bir hali vardı. Merakımı muciboldu. Cinayet bir doktorun her gün karşılaştığı vakalardan değildir ama gene de mesleği onu ıstırapla, insan tabiatının çirkin taraflarıyla ve ölümle karşılaştırır.

— Çok bitik görünüyorsun, dedim.

— Öyle mi görünüyorum? Epeyi üzücü vakalarla uğraşıyorum da.

— Henüz yakalanmayan deli de bunlardan biri tabii.

— Tabii.

Başını öteki tarafa çevirdi. Gözkapaklarından birinin titrediğini farkettim.

— Kim olduğuna dair bir fikrin var mı?

— Hayır, keşke olsaydı.

Sonra birden Joanna'yı sordu. Ona gösterilecek bazı fotoğrafları olduğunu söyledi.

— Ben götüreyim, dedim.

— Ehemmiyeti yok. Bugün sizin civarlarda işim var zaten.

Korkarım ki Griffith fena tutulmuştu. Hain Joanna adama yazık edecekti.

O sırada Aimeé Griffith'i gördüm. Bu gün onunla konuşmayı arzu ediyordum.

Aimeé Griffith:

— Şaşılacak şey, diye söze başladı. Duyduğuma göre siz de erkenden oradaymışsınız.

Erkenden derken bir sual sormak istiyordu belli ki. Ama ona Megan'ın beni çağırdığını söylemiyecektim. Dedim ki:

— Kız dün bize gelecekti gelmedi. Ben de bu işten biraz şüphelenmeğe başlamıştım.

— Yani hemen aklınıza bir cinayet ihtimali geldi öyle mi?

— Evet, biraz dedektifliğim vardır.

— Bu Lymstock'da olan ilk cinayet. Onun için herkes çok heyecanlı. İnşallah polis meseleyi çözer.

— Herhalde. Kaabiliyetli adamlar.

— Kızın yüzünü bile hatırlamıyorum. Halbuki kaç defa bana kapı açmıştır. Silik bir şeydi herhalde. Önce başına vurulmuş sonra da ensesinden bıçaklanmış. Ben-ce dolaştığı çocuk yapmıştır. Siz ne dersiniz?

— Demek sizce kaatil o?

— En uygunu o. Kavga etmişlermiş. Buralılar çok cahil ve basittir.

Sonra ilâve etti:

— Cesedi de Megan bulmuş. Şok geçirmiştir.

— Biraz.

— Yazık. Zaten kafadan çatlaık kız. Böyle bir şeyden sonra delirebilir.

O anda birşeyi öğrenmeliydim.

— Söyler misiniz, dedim. Dün onu eve dönmeğe siz mi teşvik ettiniz?

— Pek teşvik ettim denilemez.

— Ama ona bir şey söylediniz.

Aimeé Griffith gözlerimin içine bakarak ve adeta kendini müdafaa ederek:

— Çok cahil kız. Âlem neler söylüyor farkında değil. Ben de ona biraz çatlattım.

— Ne diyor âlem?

Kendinden emin bir tavırla:

— Herhalde sizin kulağınıza gelmedi. Ama ben herşeyi duyarım. Sakın inandım zannetmeyin ama n'apıcaksınız insanlar kötü. Hayatını kazanan bir kız için böyle konuşmak.

Ben şaşkınlıkla onun sözünü keserek:

— Hayatını kazanan kız mı? diye sordum.

— Tabii ya kız müşkül vaziyette. Ben de en doğru şeyi yaptım. Öyle ya, kız aniden çocukları bırakıp da başını alır giderse? Fevkalâde bir kız, vazifesini müdrik, ama âlemin ağzı torba değil ki büzülsün.

— Kimden bahsediyorsunuz Allah aşkına?

— Elsie Holland'dan tabii. Kanaatimce kız vazifesini yapıyor.

— Peki, herkes ne diyor?

Aimeé Griffith güldü. Çirkin bir gülüştü bu.

— Kız şimdiden iki numaralı Mrs. Symmington olmağa hazırlanıyor diyorlar.

Şaşalamıştım:

— Ne diyorsunuz? Daha kadıncağız öleli bir hafta oluyor!

Aimeé Griffith omuz silkerek:

Ben yavaş bir sesle:

— Demek sizce Elsie Holland'ın da kendine göre plânları var? diye sordum.

Aimeé Griffith kızararak:

— Yok yok ben öyle bir şey söylemiyorum. Ben kızcağıza acıyorum. Zaten bu yüzden Megan'a eve gitmesi icabettiğini söyledim. Dick Symmington'la kızın evde yalnız kalmasındansa.

Şimdi anlamağa başlıyordum.

Aimeé Griffith neşe ile gülerek:

— Şaşırdınız değil mi, Mr. Burton? Bizim dedikoducu halkımız böyledir işte. Herşeyin en kötüsünü düşünürler.

Gülerek uzaklaştı.

Kilise civarında Mr. Pye'a rastladım. Yüzü heyecandan pembe pembe olmuş olan Miss Emily Barton'la konuşuyordu. Beni neşe ile selâmladı.

— Oo, Mr. Burton, günaydın, günaydın. Nasılsı-

nız, güzel hemşireniz nasıl?

Joanna'nın iyi olduğunu söyledim.

— Ama bizim kasaba parlâmentosuna iştirak etmiyor. Hepimiz bu müessif hâdiseden bahsediyoruz. Cinayet! Gazetelerde okuduğumuz cinayetlerden! Belki çok enteresan değil. Bir hizmetçi kızın vahşiyâne öldürülmesi ince bir cinayet değil ama gene de mühim havadis.

Miss Barton:

— Doğrusu çok esef edilecek bir hâdise, diyordu.

Mr. Pye ona dönerek:

— Ama gene de hoşunuza gidiyor, hanımefendiciğim. İtiraf edin. Tenkid edersiniz, esef edersiniz ama gene de size bir heyecan verir.

— Ne iyi kızdı, dedi Miss Barton. Bana yetimhane-den gelmişti. Çok cahildi ama herşeyi öğretmiştim ona. İyi bir hizmetçi olmuştu. Partridge çok memnundu ondan!

Ben hemen:

— Dün de Partridge'e çaya gelecekti, dedim.

Sonra Mr. Pye'a dönerek:

— Herhalde Aimeé Griffith size bundan bahsetmiştir.

Mr. Pye gayet tabii bir tavırla:

— Evet, bahsetti, dedi. Hizmetçilerin de hanımlarının telefonlarından istifade etmeleri yeni moda oldu galiba, dedi.

Miss Emily:

— Dünyada Partridge böyle bir şey yapmaz, dedi. Agnes'in de yapmasına şaşıtm.

— Zaman değişiyor, hanımefendiciğim, diyordu Mr. Pye. Bendeki iki başbelâsı telefonu mütemadiyen kullanırlar, bir de üstelik, bütün evi sigara dumanına boğarlar. Ama n'aparsınız fazla bir şey de söylenmiyor. Precott sinirlidir ama yemeklerine de diyecek yoktur. Mrs. Precott da iyi ev işi yapar.

— Evet, o bakımdan talihlisiniz.

Ben hemen mevzuu çevirerek:

— Cinayet haberi çok çabuk yayılmış, dedim.

— Tabîî, tabîî, dedi Mr. Pye. Bak kal, kasap hepsi duymuş herkese yayıyorlar. Lymstock çok fenaya gidiyor: İmzasız mektuplar, intihar, cinayet.

Emily Barton sinirli bir sesle:

, — Yani bu ikisi birbirine bağlı mı diyorlar? diye sordu.

Mr. Pye düşündükten sonra:

— Kız bir şey biliyordu, onun için öldürüldü, dedi.

— Tamam, güzel tahmin ettiniz, dedim.

Miss Barton:

— Öff, artık tahammül edemiyorum, diyerek arkasını dönüp uzaklaştı.

Pye arkasından bakarak:

— Hassas kadın, dedi. Sevimli de değil mi? Tam eski zaman kadını. Kendi neslinden de değil de annesinin neslinden kalma. Annesi de despot kadınmış ki onları adeta bir cam fanus altında konserve etmiş.

Ben ise eski zamandan kalma insanlardan bahsetmek istiyordum.

— Siz bu işe ne diyorsunuz? diye sordum.

— Hangi işe?

— İmzasız mektuplar, cinayet...

— Mahallî cürüm dalgamıza mı? Sizin fikriniz ne?

— Önce ben sizinkini sormuştum.

Mr. Pye yumuşak bir sesle:

— Ben anormalliklerle çok ilgilenirim. Umulmadık insanlardan umulmadık hareketler çıkabilir. Meselâ Lizzie Berden davasının mantikî bir izahı dahi yapılmamıştı. Bu vakadan benim polise tavsiyem karakter tahlili yapmalarıdır. Parmak izlerini el yazısı tahlillerini, mikroskopları bir tarafa bırakıp insanların el karakterlerini, tiklerini, ye-

mek yiyiş tarzlarını kontrol edip durdukları yerde gülenleri tetkik etmeliler.

Ben kaşlarımı kaldırarak:

— Sizce suçlu deli mi? diye sordum.

— Evet, mutlaka deli. Ama bu deliliği bariz değil.

— Peki, kim?

Gözlerimin içine bakarak gülümsedi:

— Yok, yok Burton bunu söylemek itham olur.

Ortalıktaki bütün suçlara bir de ithamı ilâve etmeyelim.

Sonra yavaşça yanımdan ayrıldı.

Ben arkasından ağzım açık bakarken kilisenin kapısı açıldı. Rahip Dane Calthop dışarı çıktı. Beni tanımadan selâm vererek:

— Günaydın Mr. Er-er...

Ben ilâve ettim:

— Burton.

— Tabii, tabii nasıl unuttum. Bir an aklımdan çıkmış olmalı. Güzel bir gün değil mi?

— Evet, dedim.

— Yalnız bir şey, kötü bir şey vardı. Haa o Symington'lardaki zavallı kız. Aramızda bir caninin olduğuna bir türlü akıl erdiremiyorum, Mr. Burton.

— Evet, pek inanılır gibi değil.

— Sonra kulağıma bir şey daha geldi. Ortalıkta

imzasız mektuplar dolaşıyormuş.

— Evet, duydum.

— Çirkin şeyler.

Durdu ve Lâtince uzun bir cümle sıraladı:

— Horace'ın bu sözleri çok doğru değil mi?

— Tamamiyle, dedim.

Ortalıkta konuşabileceğim başka kimse kalmamıştı. Ben de eve döndüm. Yolda sigara almak için tütüncüye uğrayarak onların da fikirlerini aldım. Kaatil dışardan gelme bir serseri veya dilenciydi.

— Kapıya gelirler, ağlanır sızlanırlar para isterler. Hizmetçi kızın evde yalnız olduğunu anlarırsa da bir kötülük yapmağa kalkarlar. Kardeşim Dora Combre Acre'de çalışırken başına böyle bir şey gelmiş. Sarhoş bir satıcı kapıya gelmiş...

Hikâye uzuyor uzuyor, Dora'nın cesurane kapıyı adamın yüzüne kapayarak içerde bir yere kendini kilitlemesiyle son buluyordu. İçerde bir yerin ismini söylemek istemediklerine göre orası herhalde tuvalet olacaktı.

— Hanımı gelene kadar orada kalmış kızcağız.

Yemekten biraz evvel eve vardım. Joanna pencereden dışarı bakıyordu, aklı da çok uzaklardaydı galiba.

— Ne yapıyordun? diye sordum.

— Hiç, mühim bir şey yapmıyordum.

Verandaya çıktım. Demir masanın yanına iki sandalye çekilmişti. Masanın üzerinde iki tane boş içki bardağı duruyordu. Sandalyelerin birinin üzerinde ise hayretle müşahede ettiğim bir şey vardı.

— Bu da ne Allah aşkına?

— Haa o mı? dedi Joanna. O galiba iltihaplı bir dalak fotoğrafı. Dr. Griffith beni enterese eder diye düşünmüş.

Fotoğrafa merakla baktım. Her erkeğin bir ilân aşk ediş tarzı vardır. Ben kendi hesabıma bu işi ister ilti-

haplı ister sağlam olsun bir dalak fotoğrafı ile yapmazdım. Ama muhakkak bunu Joanna istemişti.

— Çok çirkin bir şey, dedim.

Joanna da başıyla tastik etti.

— Griffith nasıl?

— Yorgun ve bedbaht görünüyordu. Onu düşündüren bir şey var.

— İltihaplı bir dalak olmasın?

— Aptallık etme. Kendisine ait bir şey.

— Bence o sensin. Şu adamı rahat bırak, Joanna.

— Aman kes sesini. Benim bir şey yaptığım yok.

— Kadınlar hep böyle derler zaten.

Joanna sinirli dışarı çıktı. İltihaplı dalak güneşte kıvrılmağa başlamıştı. Alıp içeri girdim. Bence bir kıymeti yoktu ama Griffith'e lâzım olabilirdi. Fotoğrafı düzeltmek için kütüphaneden kalın bir kitap seçtim. Yaprakların arasına koyacaktım. Eski bir din kitabıydı. Açar açmaz ortasından yirmi kadar sayfanın kesilmiş olduğunu gördüm. Kitaba hayretle bakıyordum. İlk sayfayı açtım. Kitap 1840 da basılmıştı. İşin şüphe götürür yeri kalmamıştı. Yazılarının imzasız mektupları meydana getirmek için kullanıldığı kitabı elimde tutuyordum. Acaba kimdi bu sayfaları kesen?

Herkesten önce Emily Barton olabilirdi. Akla gelen ilk insan oydu. Yahut da Partridge. Ama daha başkaları da olabilirdi. Bu odada Miss Emily'yi bekleyen herhangi bir misafir de bu sayfaları kesmiş olabilirdi. Belki de iş için gelen biriydi. Yok, pek iş için gelen biri olamazdı. Çünkü bankadan bir memur beni görmeğe geldiği zaman Partridge onu ufak çalışma odasına almıştı. Demek ki evin usulü bu idi.

O halde bir misafir? Şehrin sosyetesinden biri? Mr. Pye mi? Aimeé Griffith mi? Mrs. Dane Calthrop mu?

Yemekten sonra Joanna'ya keşfimi gösterdim. İkimiz de çeşitli fikirler ileri sürdük. Sonra ben kitabı alıp karakola gittim.

Çok memnun oldular. Graves orada yoktu. Telefonla onu da çağırdılar. Parmak izlerini arayacaklardı ama Nash pek ümitvar değildi. Dediği de çıktı. Yalnız Partridge ile benim parmak izlerim bulundu.

Nash yokuşu benimle beraber çıktı. Bir ilerleme var mı diyordum.

— Çemberi daraltıyoruz, Mr. Burton, dedi.

— Yaa, peki kimler kalıyor içerde?

— Miss Ginch. Dün öğleden sonra bir müşterinin evine gitmiş. O ev de Symmington'larınkine yakın. Demek ki dün oradan geçmiş. Sonra bir hafta evvel Mrs. Symmington'un mektubu alıp ta intihar ettiği gün onun Symmington'ların yazıhanesinde son günüymüş. Mr. Symmington onu öğleden sonra yazıhanesinde zannederek bir kaç kere telefonla aramış. Fakat cevap veren olmamış. Miss Ginch kendisi pul almaya çıktığını söylüyor. Yazıhanedeki çocuk, «Ben giderim,» demiş ama o başının ağrıdığını söyleyerek, «Ben çıkar biraz da hava alırım,» demiş. Bu saat 3 le 4 arası olmuş. O zaman zarfında Symmington'lara gidip mektup kutusuna bir mektup atıp geri gelmiş olabilir. Ama onu oralarda gören olmamış.

— Peki başka kimler var?

— Tabii herkesi şüphe altında tutuyoruz. Miss Griffith de dün izcilerin toplantısına biraz geç gelmiş Miss Griffith akli başında bir kadın gibi durur ama bilmem.

— Peki geçen hafta 2 mektubu atmış olabilir mi?

— Mümkündür. Çarşıda alışverişteymiş.

Durdu sonra devam etti:

— Miss Emily Barton da dün öğleden sonra çarşıya çıkmış. Geçen hafta da Symmington'ların civarında bir evde ziyaretteymiş.

Kitabın Little Furze'da bulunması şüpheyi Miss Emily'nin üzerine çekiyordu ama onun o yanakları pembe pembe heyecanla gelişini hatırlıyordum da inanamıyordum doğrusu.

Hay Allah kahretsin! Heyecanlı — evet heyecanlı yanakları pembe pembe — gözleri parlıyor. Yoksa bunlar? Ters bir sesle:

— Çok kötü iş bu. İnsan herkesten şüphe ediyor, dedim.

— Nash başı ile tastik ettikten sonra:

— Evet, her rastladığına kaatil diye bakmak hiç hoş bir şey değil, dedi.

Biraz durduktan sonra ilâve etti:

— Sonra Mr. Pye da var.

— Yaa, demek onu da...

— Evet, onu da düşündük. Tuhaf bir adam. Ne olduğu belli değil. Her iki günde de bahçesinde yalnız olduğunu ileri sürüyor. Tabii bu bir şey ifade etmez.

— O halde yalnız kadınlardan şüphe etmiyorsunuz?

— Kanaatimce mektupları bir erkek yazmış olamaz. Hatta bundan eminim. Mr. Pye'in biraz kadınsı halleri olduğu için ondan şüphe ettik. Dün öğleden sonra herkesin nerde olduğunu öğrendik. Dünkü bir cinayet vak'ası

idi. Siz korkmayın. Kızkardüşiniz de öyle. Mr. Symmington yazıhanesine geldikten sonra hiç dışarı çıkmamış. Dr. Griffith de şehrin öteki tarafında vizitede imiş. Bütün hastaları ile görüştüm.

Durdu, güldü ve ilâve etti:

— Görüyorsunuz ya meseleyi etraflı tetkik ediyoruz.

Ben ağır ağır:

— Yani şüphe üç kişi üzerinde toplanıyor, dedim. Mr. Pye, Miss Griffith ve Miss Emily Barton.

— Yok, yok daha bir kaç kişi kaldı. Rahibin karısı da var.

— O da mı şüpheliler arasında?

— Herkesten şüphe ettik diyorum ya. Yalnız Mrs. Caltrop'un deliliği zaten meydandadır. Bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? Ama gene de kaatil o olabilir. Dün öğleden sonra kuşları seyretmeğe ormana çıkmış. Kuşlar da konuşup onu müdafaa edemez.

O sırada Owen Griffith komiserliğe giriyordu.

— Merhaba, Nash. Beni aramışsın. Mühim bir şey mi var?

— Sorgu cuma günü yapılacak. Size uygun mu diye soracaktım.

— Hay, hay. Ben de bu akşam Moresby ile beraber otopsiyi yapacağım.

Nash:

— Bir şey daha soracaktım, Dr. Griffith. Siz Mr. Symmington'a bazı kaşeler yazarmışsınız.

— Evet?

— Bunlardan fazlaca alınırsa ölüm vukua gelir miydi?

— İmkânı yok. Ancak 25 tane falan alsaydı belki o zaman.

— Ama bir kere ona fazla almasını tavsiye etmiş-

siniz. Miss Holland öyle söylüyor.

— Evet, etmiştim. Mrs. Symmington her şeyi mübalâğa eden bir kadındı. Kendini çok fena hissettiği zaman fazla ilâçla iyileşeceğini zannederdi. Halbuki bu doğru değildir. Asprinin bile fazlası kalbe zarar verir. Hem zaten ölüme sebep veren ilâç siyanürdür.

— Biliyorum, ama ne demek istediğimi anlatamadım. İntihar eder bir insan uyku ilâcı ile tatlı bir ölümü tercih etmez mi? Siyanür acıdır.

— Haklısınız. Yalnız siyanür almak daha trajik. Sonra ondan kurtuluş yoktur. Halbuki uyku ilâcı alanlar kısa bir zaman içinde bulunurlarsa kurtarılabilirler.

— Anlıyorum. Teşekkür ederim Doktor.

Griffith gitti. Ben de Nash'e Allahısmarladık diyerek tepeyi tek başıma çıktım. Joanna evde yoktu. Yalnız telefonun yanındaki not defterine bir mesaj bırakmıştı:

— Eğer Dr. Griffith telefon ederse salı günü gide-
mem. Çarşamba veya perşembe olur.

Kaşlarımı kaldırarak oturma odasına geçtim. Rahat bir koltuk bulup — hoş hiç birisi çok rahat değildi ya, tam eski Mrs. Barton'a göre şeylerdi — bacaklarımı uzattım, düşünmeye başladım.

Owen'in gelişi ile müfettişle olan konuşmamız yarıda kalmıştı. Daha şüphelendiği bir kaç kişi olduğundan bahsediyordu. Acaba kimlerdi onlar?

Belki de birisi Partridge idi. Öyle ya kitap bu evde bulunmuştu. Agnes'i de onun öldürmüş olması kuvvetle muhtemeldi.

Peki ötekisi kimdi?

Benim tanımadığım biri mi? Mrs. Cleat mı?

Aimeé Griffith mi?

Her halde o bir baskı altında büyümüş değildi. Neşeli, hayatta muvaffak olmuş erkek gibi bir insandı. Yalnız Mrs. Dane Calthrop onun için «zavallı» demişti.

Sonra bir şey daha vardı, neydi o? Tamam! Owen Griffith demişti iki «Kuzeydeki kasabalardan birinde çalışırken böyle bir vakayla karşılaşmıştım.»

Acaba o zaman da Aimeé Griffith mi yapmıştı o işi? Ama onu bulmuşlarmış. Mektepli bir kızmış, Griffith öyle demişti.

Birdenbire üşüdüm. Rüzgâr çıkmıştı galiba. Oturduğum yerde büzüldüm. Neden içimde kötü bir his vardı acaba?

Düşünceliydim: Aimeé Griffith mi? Belki orada o mektepli kız değil de Aimeé suçluydu. Buraya gelince gene marifetlerini ortaya dökmeğe başlamıştı. Herhalde Owen'in tuhaflığı da buradan geliyordu. Biliyor veyahut da şüpheleniyordu.

Mr. Pye mi? Pek hoş bir insan değil. Bu dramı yazıp oynatıp da zevkle seyredebilecek biri...

Joanna'nın not defterine yazdığı satırlar. Neden hep onlar aklıma geliyordu?

Griffith ve Joanna. Kıza âşık oluyordu Griffith. Hayır, beni düşündüren bu değildi başka bir şeydi.

Başım dönüyor, uykum geliyordu. Kendi kendime «Ateş olmayan yerde duman olmaz,» «Ateş olmayan yerde duman olmaz» diye söylenip duruyordum.

Sonra birdenbire kendimi Megan ile sokakta gezirken gördüm. Elsie Holland yanımdan geçti. Gelin olmuştu. Etrafındakiler «En nihayet Dr. Griffith ile evlenecekler. Zaten senelerdir gizli gizli sevişiyorlardı,» diyorlardı.

Kilisedeydik. Dane Calthrop Lâtince duayı okuyordu. Tam o sırada Mrs. Dane Calthrop yerinden sıçrayarak:

— Bu işin durdurulması lâzım. Size söylüyorum, bu işe bir son vermek lâzım, diye bağırdı.

Bir an uykuda mıyım uyanık mıyım anlayamadım.

Sonra kendime geldim. Little Furze'da oturma odasımdaydım. Mrs. Dane Calthrop pencereden içeri girmiş heyecanla bağıırıyordu:

— Bu işin durdurulması lâzım, size söylüyorum.

Yerimden sıçradım:

— Affedersiniz, uyuyordum. Ne dediğinizi duymadım.

Mrs. Calthrop yumruğu ile diğer eline vurarak:

— Bu işin durması lâzım. Bu mektuplar, cinayet! Agnes Weddel gibi masum kızların öldürülmesi durdurulmalı.

— Haklısınız, dedim. Ama nasıl?

— Bir şey yapmalıyız.

Gülerek:

— Ne yapmalıyız dersiniz? dedim.

— Muammayı çözmeliyiz. Buranın kötü bir yer olmadığını söyledim ama yanıltmışım. Kötü imiş.

Ben sinirlenerek:

— İyi ama biz ne yapalım? diye sordum.

Mrs. Calthrop gayet ciddi:

— Durduralım, dedi.

— Polis elinden geleni yapıyor.

— Madem ki dün Agnes'i öldürdüler demek ki polisin elinden gelen kâfi değil.

— Siz onlardan daha tesirli olacağınızı mı ileri sürüyorsunuz?

— Yok canım. Benim bildiğim bir şey yok. Zaten bu yüzden bir eksper çağırmaya karar verdim.

Başımı sallayarak:

— Bunu yapamazsınız, dedim. Scotland Yard yalnız resmî vazifelilerin isteğini yerine getirir. Zaten onlar Graves'i yolladılar.

— Benim dediğim eksper öylesi değil. İmzasız mektuplardan, cinayetten anlayan biri değil. İnsanlardan

anlıyan biri. Anlıyor musunuz? İnsanların kötülüklerini bilen biri lâzım bize.

Tuhaf bir fikirdi bu ama fena da değildi. Bir şey söylememe fırsat kalmadan Mrs. Calthrop:

— Ben bu işi halletmeğe gidiyorum, dedi ve geldiği yerden, pencereden, çıktı gitti.

Ertesi hafta başımdan geçen en acıp haftaydı. Tuhaf bir rüya gibi. Hiçbir şey abna hakiki gibi gelmiyordu.

Agnes Woddle cinayetinin songusu yapıldı. Meraklı Lymstock halkı olduğu gibi oradaydılar. Ortaya yeni hiçbir şey çıkmadı. Karar «Faili meçhul şahıs veya şahıslar tarafından cinayet,» idi.

Böylece bir günün yıldızı Agnes Woddell gömüldü. Lymstock da normal hayatına döndü. Tam mânâsıyla değil ya. Komşu komşuya yarı korkan yarı şüpheden bir bakışla bakıyordu. Çünkü soruşturmada da kati olarak belirtilen hakikat şuydu ki Agnes Wooddell'in kaatili herhangi bir yabancı değildi. O günlerde civarda ne dilenci ne de serserilere rastlanmıştı. O halde Lymstock'da biri, çarşıda dolaşan, alış veriş yapan, ahbab ziyaretine çıkan biri, müdafaasız bir kızın kafasına vurup ensesine bir bıçak saplamıştı.

Ve kimse de bu şahsın kim olduğunu bilmiyordu.

Dediğim gibi günler rüya gibi geçiyordu. Her gördüğüme kaatil diye bakıyordum. Tatsız bir şeydi bu.

Akşamları perdeleri kapattıktan sonra Joanna ile konuşuyor, münakaşalar yapıyor, bu muammayı her yönden didikliyoruz.

Joanna Mr. Pye'dan şüphelenmekten vazgeçmemişti. Ben ise biraz tereddüitten sonra ilk şüphelendiğim Miss Cinch'e dönmüştüm. Ama gene de herkesi sayıp döküyorduk.

Mr. Pye? Miss Cinch? Mrs. Dane Calthrop? Aimeé

Griffith? Emily Barton? Partridge? Ve bütün bu zaman zarfında heyecanlı bir şeyler olmasını bekliyorduk.

Hiçbir şey olmadı. Kimseye yeni bir mektup gelmedi. Nash ortalıkta görünüyordu ama ne yapıyor ne tuzaklar hazırlıyor bilmiyorduk. Graves geri gitmişti.

Emily Barton çaya geldi, Megan öğlen yemeğine. Owen Griffith hasta ziyaretlerine devam ediyordu. Mr. Pye'a sherry içmeğe, Rahiplere de çaya gittik.

Mrs. Calthrop'un son görüşmemizdeki sert heyecanını yendiğine sevindim. Şimdi en büyük meşgalesi karnabahar ve lâhana yapraklarına musallat olan kurtları yoketmekti.

O gün orada geçirdiğimiz saatler hakikaten huzur verici idi. Calthrop'ların yatıya gelmiş bir misafirleri vardı. Elinde yumuşak beyaz bir örgü ile sevimli bir yaşlı hanım.

Çayla beraber nefis sıcak sandöviçler yedik. Rahiple çeşitli mevzularda tatlı tatlı konuştuk. Vaktimiz çok iyi geçti.

Cinayetten de konuştuk. Misafir Miss Marple tabii olarak bu mevzu ile ilgilenmişti. Adeta özür dilercesine diyordu ki:

— Bizim kasabada konuşulacak fazla bir şey yoktur da.

Öldürülen kızın kendi hizmetçisi Edithe benzediği kanaatinde idi.

— Çok iyi bir kızdır, çok da çalışkandır. Fakat bazen öyle anlayışsız olur ki.

Mis Marple'in yeğenlerinden birinin görünüşünün de başından böyle bir imzasız mektup hâdisesi geçmişmiş. Onun için bu mevzu da onu sarmıştı. Mrs. Dane Calthrop'a dönerek:

— Peki bura halkı ne diyor bu iş için? diye sordu.

Joanna:

— Herhalde Mrs. Cleat diyorlardır, dedi.

Mrs. Dane Calthrop itiraz ederek:

— Yok, hayır, artık o olamaz, dedi.

Mis Marple Mrs. Cleat'in kim olduğunu sordu.

Joanna da onun büyücü olduğunu söyledi.

— Öyle değil mi, Mrs. Calthrop?

Rahip Lâtince büyücülerin fenalığına dair bir şeyler söyledi. Anlamayarak hürmetkârane dinledik.

Karısı:

— O aptal bir kadındır, diyordu. Gösterişe bayılır. Ayın en parlak olduğu geceler kırlara çıkıp ot toplar, bu sırada da herkesin kendisini görmesini ister.

— Aptal kızlar da gidip ondan büyüler isterler herhalde, dedi Miss Marple.

Rahibin gene Lâtince bir şeyler söylemek istediğini sezerek atıldım:

— Peki neden şimdi o olamaz diyorsunuz? Mektupları onun yazdığı tahmin ediliyordu.

Miss Marple katî bir tonla:

— Kızı bıçaklamışlar değil mi? İşte bu sebepten şüpheler büyücünün üzerinden kalkar. Çünkü o bir büyü yapıp kızın ölümünü sağlayabilirdi.

Rahip:

— Nasıl oluyor da hâlâ bu batıl itikatlara inanılıyor anlamıyorum, diyordu.

Mrs. Dane Calthrop:

— Bu meselede batıl itikatlarla değil hakikatlerle karşı karşıyayız, dedi.

Ben ilâve ettim:

— Hem de çirkin hakikatlerle.

Miss Marple bana dönerek:

— Mr. Burton, şahsiyata geçtiğim için özür dilerim. Siz buraların yabancısısınız. Dünyayı, hayatı bizlerden iyi bilirsiniz. Bu meseleyi siz çözmelisiniz, dedi.

Ben gülererek:

— Rüyamda bütün hakikatleri birbirine bağlamış, meseleyi çözmüştüm. Fakat uyanınca bütün bunların ne sağma olduğunu anladım, dedim.

— Çok enteresan. Rüyanızda neler gördüğünüzü söyler misiniz bana.

— Ateş olmayan yerde duman olmaz diye başlıyordu. Sonra harple ilgili terimler geldi aklıma. Duman, duman kaçıran, bir kâğıt parçası, telefon mesajları, yok yok o başka bir rüya idi.

— O nasıldı?

Kadıncağız rüyalarımın o kadar ilgilenmişti ki herhalde «Rüya Tâbirleri» kitabının baş okuyucularındandı.

— O zaman Elsie Hollan'dı görmüştüm. Symmington'ların mürebbiyesi, Dr. Griffith ile evleniyormuş. Rahip Lâtince duayı okurken Mrs. Dane Calthrop yerinden kalkıp «Bu işe bir son vermeli,» diye bağırıyor ama bu kısım hakikat, çünkü o anda uyanıp sizi yanımda gördüm.

Mrs. Dane Calthrop:

— Evet, öyle olmuştu, dedi.

— Peki, telefon mesajı nedir? diye sordu Miss Marphle.

— İyi izah edemedim, dedim. Telefon mesajı rüyada değildi. Uyumadan biraz evvel telefonun yanındaki not defterinde Joanna'nın bir arkadaşı arasa diye bıraktığı bir mesajdı.

Miss Marple bana doğru eğildi. Yanakları heyecandan pembe pembe olmuştu.

— Mesajın ne olduğunu sorsam beni çok meraklı addeder misiniz acaba?

Joanna'ya dönerek:

— Affedersiniz, kızım, diye özür diledi.

Joanna kızmamıştı, bilâkis eğleniyordu.

— Estağfurullah efendim, dedi. Yalnız ben onu unutmuştum bile. Herhalde çok basit bir şeydi. Ama belki Jerry hatırlar.

Ben ciddiyetle mesajı hatırladığım kadar tekrarladım. İhtiyar kadının merakla dinleyişine şaşmıştım. Herhalde romantik bir şey bekliyordu. Onu sukutu hayale uğratacağımı tahmin ediyordum. Halbuki o memnun olmuş gibi başını sallayarak:

— Evet, dedi. Tam tahmin ettiğim gibi.

Mrs. Calthrop:

— Ne demek istiyorsun, Jane? diye sordu.

— Yani her gün kullanılan basit bir lâf.

Sonra bana düşünce ile bakarak hiç tahmin etmediğim bir şey söyledi:

— Çok zeki bir insansınız, Mr. Burton. Yalnız kendinize itimadınız az.

Joanna gülderek:

— Allah aşkına ona böyle şeyler söylemeyin. Zaten kendini çok beğenir, dedi.

— Sus, Joanna, dedim. Miss Marple beni iyi anlıyor.

Miss Marple örgüsünü tekrar eline almıştı.

— Biliyor musunuz, diyordu. Muvaffakiyetle cinayet işleyen bir kaatil tıpkı bir sihirbaz gibidir.

— El çabukluğu ile gözü aldatır, öyle mi?

— Sadece o değil. İnsanları yanlış olan bir şeye inandırır. Yani alâkayı esas noktadan yanlış noktalara çeker.

— Evet, dedim. Şimdiye kadar herkes kaatili yanlış yerlerde aradı.

— Ben olsam kaatil olarak çok normal bir insan düşünürdüm, dedi Miss Marple.

Ben düşünceli:

— Evet, Nash da böyle diyor, dedim. Hem de cemiyette iyi bir yer işgal eden biri imiş.

— Evet, bu çok mühim.

Bu noktada onunla hemfikirdik. Ben Mrs. Calthrop'a dönerek:

— Nash daha imzasız mektuplar gelecek diyor. Siz ne dersiniz? diye sordum.

— Herhalde öyle olacak, dedi.

— Eğer polis diyorsa olacaktır, dedi Miss Marple. Ben Mrs. Calthrop'a:

— Hâlâ yazara acıyor musunuz? diye sordum. Kızardı.

— Neden acımayayım?

Miss Marple:

— Bak bu noktada ayrılıyoruz, dedi.

Ben ateşli:

— Bir kadını intihara sürükledi, sayısız üzüntü kaynağı oldu. Daha ne olsun?

Miss Marple Joanna'ya:

— Size de mektup geldi mi, Miss Burton? diye sordu.

Joanna gülerek:

— Evet, evet. Hem de çok çirkin şeylerden bahsediyordu, dedi.

— Zaten en ziyade genç ve güzellere musallattırlar bunlar.

— Peki ama o halde neden Elsie Holland'a hiç mektup gelmemiş? diye sordum.

— Bir dakika, dedi Miss Marple. Bu bahsettiğiniz rüyanızda gördüğünüz Symmington'ların mürebbiyesi mi?

— Evet.

Joanna:

— Herhalde inkâr ediyor, dedi.

— Ben ona inanıyorum, dedim. Nash da inanıyor.

— Yaa demek öyle, diye söyleniyordu Miss Marple. Bu çok enteresan. Bu hikâyenin en enteresan tarafı bu işte.

Eve dönerken Joanna:

— Nash'ın hâlâ mektup beklediğini söylememeliy-
din, dedi.

— Neden?

— Eee, belki de yazar Mrs. Calthrop'tur.

— Sahi sen buna inanıyor musun?

— Emin değilim. Biraz tuhaf kadın.

Gene ihtimallere dayanarak konuşmağa başladık.

İki gün sonra otomobille Exhampton'dan dönüyordum. Akşam yemeğini orada yemiştim. Lymstock'a geldiğim zaman hava kararmıştı.

Otomobilin farlarından biri bozuldu. İnip onu düzeltmekle biraz vakit geçirdim.

Sokakta kimsecikler yoktu. Zaten Lymstock'lular hava karardıktan sonra pek ortalıkta dolaşmazlar. Biraz ötede Kadınlar Enstitüsünün çirkin binası gözüme ilişti. İçimden oraya gidip bir bakmak arzusu geldi. Karanlıkta kapıdan giren bir silüet mi gördüm yoksa muhayyelem bana bir oyun mu oynadı bilmiyorum.

Bildiğim bir şey varsa o da o anda oraya gitmemin icabettiği idi.

Bahçe kapısı aralıktı. İtip girdim. Kısa bir patikadan sonra dört basamak çıkıp kapıya geldim. Bir an orada tereddüt ettim. Ne yapıyordum? Birden bir hışırtı duydum. Kadın elbisesinin çıkardığı bir sese benziyordu bu.

Sesin geldiği yana, binanın yan tarafına doğru seğırttim.

Kimseyi görmedim. Yürüyerek bir köşe daha döndüm. Binanın arka tarafına gelmiştim. İşte burada açık bir pencere gördüm. Pencereye yaklaşıp içeriyi dinledim. Bir

şey duymuyordum ama içimden bir ses orada birisinin olduğunu söylüyordu bana.

Sırtımın tamamen iyileşmemiş olmasına aldırmayarak pencereden içeri atladım. Ama istemiyerek biraz gürültü çıkarmıştım. Olduğum yerde durarak kulaklarımı kabarttım. Sağıma doğru bir yerden bir kıpırtı duydum. Cebimdeki elektrik fenerini çıkartıp yaktım. O anda kısık bir ses sert bir tavrıyla:

— Söndür onu, dedi.

Nash'ın sesini tanımıştım. Hemen ona itaat ettim. Karanlıkta kolumdan tutup beni kapıdan bir koridora çıkardı. Burada dışardan görünme korkusu olmadığından lâmbayı yaktık. Nash bana kızgından ziyade üzgün bir bakışla:

— Tam içeri girecek vakti buldunuz, Mr. Burton, dedi.

— Affedersiniz. Bir an hissikablelvuku ile hareket ettim.

— Kimseyi gördünüz mü?

Tereddütle:

— Emin değilim, dedim. Bahçe kapısından birinin girdiğini gördüm veya gördüm zannettim. Sonra bir de elbise hışırtısı işittim galiba.

Nash başı ile tastik ederek:

— Sizden evvel bu tarafa doğru biri geldi. Pencerenin önünde tereddüt etti, sonra kaçtı. Herhalde sizi duydu.

Ben tekrar özür dileyerek:

— Peki siz niçin buradaydınız? diye sordum.

— Bu yazıları yazanın devam edeceğine inanıyorum. Tehlikeli olduğunu bile bile bir içki veya esrar müptelâsı gibi kendini bundan alakoyamayacaktır. Tabii mektuplarının eskisi gibi olmasını isteyecek. O kitaptan kesmiş olduğu sayfalar elinde. Onları kesip kesip kullanıyor.

Yalnız zarf meselesi mühim. Onları aynı makina ile yazması şart. Başka bir makina ile yazamaz, ele geçebilir. El yazısını da aynı sebepten kullanamaz.

Ben inanmayarak:

— Hakikaten devam edecek mi? diye sordum.
dum.

— Evet, evet. Bundan eminim. Hem de yakalanmayacağından emin. Bu insanlar hep muvaffak olacaklarını zannederler.

— Acaba Miss Ginch mi? diye sordum.

— Belki.

— Hâlâ bilmiyor musunuz?

— Bilmiyorum, ama birinden şüpheleniyorum. Çok zeki biri, Mr. Burton. İşin bütün püf noktalarına vâkıf.

Nash'ın bütün tedbirleri aldığını biliyordum. Eninde sonunda kaatili bulacaktı. Üçüncü defa olarak bozduğum iş için özür diledim. Nash feylesofça:

— N'apalım, oldu bir kere. Gelecek sefer şansımız yaver gider inşallah, diyordu.

Sokağa çıktım. Otomobilimin yanında biri duruyordu. Megan olduğunu hayretle gördüm.

— Merhaba, dedi. Arabanızı tanıdım. N'apıyorsunuz burada?

— Asıl sen ne yapıyorsun onu sormalı.

— Yürüüyüşe çıktım. Gece yürümeyi severim. Seni durdurup ta aptalca şeyler soranlara rastlamazsın gece. Yıldızları severim. Karanlıkta her şey daha güzel kokar, daha esrarlı görünür.

— Hepsi iyi, doğru ama seni evden merak etmezler mi?

— Etmezler. Benimle kimse ilgilenmez.

— Nasılsın?

— Eh, iyiyim.

— Miss Holland sana bakıyor mu?

— Elsie iyidir. Ama aptal.

— Evet. Gir içeri de seni eve bırakayım.

Halbuki bu sefer yokluğu farkedilmişti. Symmington kapının önünde bekliyordu.

— Megan yanınızda mı? diye sordu.

— Evet, onu eve getirdim.

Symmington sert bir sesle:

— Bize haber vermeden bir yere gitmemelisin,

Megan. Miss Holland seni çok merak etti, dedi.

Megan bir şeyler mırıldanarak içeri girdi.

Symmington içini çekerek:

— Annesiz bir genç kızın bakımı mesuliyetli iş.

Bu yaştan sonra mektebe de yollanmaz.

Yüzüne şüphe ile bakarak:

— Sizinle gezmeğe çıkmıştı değil mi? diye sordu.

Öyle bilsin daha iyi diye düşündüm.

Ertesi gün deliliğim tutmuştu herhalde. Düşündükçe yaptıklarına başka bir sebep bulamıyorum.

Londra'ya doktoruma görünmeye gitme günümdü. Trenle gittim. İlk defa olarak Joanna benimle gelmedi. Halbuki her sefer o benden evvel koşardı. Gitmişken bir kaç gün de kalır öyle dönerdik. Bu sefer günü birlikte gitmemizi teklif etmeme rağmen Joanna beni reddetti. Böyle güzel bir günde pis havalı trene binilirmiymiş, zaten onun yapılacak işleri varmış.

Doğru lâflar ama Joanna'nın ağzına yakışmıyordu.

Otomobili de istemediğini söyledi. Ben de istasyona kadar otomobille gidip orada park etmeğe karar verdim. Yolda Megan'ı yürürken görüp durdum.

— Merhaba, ne yapıyorsun?

— Hiç, yürüyorum.

— Sıkı bir yürüyüş yaptığın yok ki. Âvâre âvâre dolaşıyorsun.

— Bir yere gitmiyorum ki. Rastgele dolaşıyorum.

— Atla arabaya bari beni geçirirsin.

Kapıyı açtım, içeri girdi.

— Nereye gidiyorsunuz?

— Londra'ya, doktorumu görmeğe.

— Sirtınız fenalaştı mı?

— Yok canım, tamamiyle iyileşti diyebilirim.

Doktor da memnun olacak her halde.

İstasyona vardık. Arabayı park edip tren biletini aldım. Peron tenhaydı, tanıdık da kimse yoktu.

— Bana bir peni ödünç verir misiniz? Şuradan bir çukolata alacağım, dedi Megan.

— Al koca bebek, dedim.

O büfeye doğru giderken ben de arkasından kızgın kızgın bakıyordum. Eski pabuçlar, kaba vual çoraplar giymişti. Üzerinde biçimsiz bir kazakla pis bir etek vardı. Neden sinirlendiğimi bilmeyerek:

— Niye bu çirkin çorapları giyersin? diye sordum. Megan şaşırmişti.

— Neden? Nesi var bu çorapların?

— Nesi mi var? Daha ne olsun? Berbat şeyler. Ya bu üstündeki süveterin hali?

— Ben bir kusurunu görmüyorum. Bunu senelerdir giyerim.

— Belli. Hem sonra neden...

Bu sırada tren gelip lâfımı yarıda kesti.

Boş bir vagona girdim, pencereyi açarak dışarı sarktım konuşmağa devam etmek için.

Megan aşağıdan neden bu kadar kızdığımı soruyordu.

— Kızmiyorum. ki, dedim.

Yalan söylüyordum.

— Sadece seni böyle kendini ihmal eder görmek hoşuma gitmiyor.

— Kendime itina etsem de bana bir şey yakışmaz ki.

— Keşke seni Londra'ya götürüp te tepeden tırnağa giydirebilsem.

— Keşke.

Tren hareket etmişti. Megan başını kaldırmış mahzun mahzun bana bakıyordu.

İşte o anda evvelce de dediğim gibi deliliğim tuttu.

Vagon kapısını açıp bir kolumla Megan'ı kucaklayıp içeri çektim.

Tren memuru arkamızdan kızgın bağıırıyordu.

Megan çarptığı dizini uğuşturarak:

— Ne diye yaptın bu işi? diyordu.

— Kes sesini, dedim. Seni Londra'ya götürüp öyle bir kılığa sokacağım ki tanıyamıyacaksın kendini. Böyle salkım saçak dolaşmandan bıktım artık.

Megan heyecanla:

— Yaa! dedi.

Biletçi geldi. Megan'a cezalı bir bilet kestirdim. O bir köşeye büzülmüş bana şaşkın ve hürmetkârane bakıyordu.

— Çok âni hareketleriniz var, dedi.

— Evet, dedim. Ailece öyleyizdir.

O anda ne hissettiğimi Megan'a nasıl anlatabilirdim ki. Arkamdan sahibinin terkettiği bir köpek gibi mahsun bakmıştı.

— Londra'yı pek bilmezsin herhalde, dedim.

— Oo, bilirim. Mektebe giderken Londra'dan geçerdik. Sonra dışçıye gelirdim. Bir kere de tiyatroya gelmişim.

— Bugün daha başka bir Londra'yı tanıyacaksın.

Randvumdan yarım saat evvel Londra'ya vardık. Bir taksiye binip doğruca Joanna'nın terzisi Mirotin'e gittik. Mirotin'in asıl adı Mary Grey olan 45 yaşlarında çok hoş bir kadındır. Neşelidir, arkadaşlığı tatlıdır.

Megan'a:

— Seni kuzinim diye tanıtacağım, dedim.

— Neden?

— Çok sorma.

Mary Grey bir müşteri ile meşguldü. Onu bir kenara çekerek:

— Bak, dedim. Sana bir kuzinimi getirdim. Joan-

na da gelecekti ama işi çıktı. Bu işi sana bırakabileceğimizi söyledi. Kızın şimdiki halini görüyorsun ya?

Mary Grey:

— Evet, feci, dedi.

— Onu tepeden tırnağa donatacaksın. Çorap, ayakkabı, iç çamaşırı her şey. Parayı düşünme. Sonra Joanna'nın berberi de burada bir yerdedir, değil mi?

— Antoine? Köşeyi dönünce. Ben onu da hallederim.

— Sen bulunmaz bir kadınsın.

— Oo, bunu zevkle yaparım.

Biraz ilerde tek başına duran Megan'ı gözleri ile tetkik ederek:

— Kızın güzel vücudu var, dedi.

— Gözlerinde rontgen şuaı mı var? Bana sorsan kız boru gibi bir şey.

Mary Grey güldü:

— O şimdiki mekteplerin marifeti. Kızları, akıllarınca tatlı ve kibar görünsünler diye, bu hallere sokuyorlar. Böylelerini insan haline sokmak bazen bir mevsim sürüyor. Mera k etme, sen her şeyi bana bırak.

— Peki, dedim. Saat altıya doğru gelir onu alırım.

Marcus Kent memnun olmuştu.

— Senin yapın bir fil yapısı olmalı. Bu kadar çabuk iyileşebildiğine göre, diyordu. Temiz havanın, erken yatıp erken kalkmanın, heyecansız bir hayatın faydaları işte.

— İlk ikisi doğru ama kasabamızı sakın, sülman bir yer zannetme. Orada olmayan yok.

— Ne gibi?

— Cinayet gibi.

— Mutlaka bir aşk trajedisidir. Köy delikanlısı yavuklusunu vurur.

— Öyle değil. Kurnaz ve manyak bir kaatil.

— Hiç gazetelerde gözüme ilişmedi. Ne zaman yakalandı?

— Ne yakalanması yahu! Daha faaliyette. Hem de galiba bir kadın.

— Ne diyorsun! Oğlum o zaman Lymstock sana göre bir yer değil.

Ben katî bir tavırla:

— Ben hayatımdan memnunum, dedim.

Marcus Kent çok alaycıdır. Hemen işi kadın meselesine döktü:

— Yaa demek öyle, aradığın sarışını orada mı buldun?

— Yok canım, dedim. «Aklımdan Elsie Holland geçti.» Sadece cinayetin psikolojik cephesi beni ilgilendiriyor.

— Görüyorum ki bu ilginin sana faydası dokunmuş. Yalnız dikkat et de kaatil seninle uğraşmasın.

— Ondan korkum yok, dedim.

— Akşam yemeğini beraber yiyelim mi? Hem de şu meşhur cinayetini anlatırsın bana.

— İyi olurdu ama randevum var.

— Hım, bir kadınla mı? Artık iyileştigine katî olarak kararımı verdim.

— Eh, öyle gibi bir şey, derken bahsettiğimiz kadının Megan oluşuna içimden gülüyordum.

Saat 6 da Mirotin'e vardım. Mary Grey beni prova odasının kapısında karşılayarak:

— Şimdi bir sürprizle karşılaşacaksın, dedi. Kızı öyle bir değiştirdim ki.

Prova odasına girdim. Megan aynanın karşısındaydı. Onu zor tanıdım ve bir an heyecandan nefesim ke-sildi. Uzun bacakları, ince bilekleri zarif ayakkabılar ve nylon çoraplar içinde meydana çıkmıştı. Meğer kızın eli ayağı, hertarafı ince ve güzelmiş te farkında değilmişiz. Saçları kesilmiş, yapılmış pırıl pırıl parlıyordu. Yüzünü ise isabetli bir hareketle ellememişlerdi. Yahut ta çok hafif makyaj yapmışlardı ki hiç belli değildi.

Sonra ilk defa olarak ona güzelliğinden emin bir hal gelmişti. Bana utangaç bir tavırla baktı.

— Fena olmadım, değil mi?

— Fena değil mi? Fevkalâdesin. Herkes sana bakacak.

Belki güzel değildi ama hoştu. Şahsiyetli idi. Lokantaya girdiğimiz zaman önden yürüyordu. Şef garson telâşla yanımıza koştu. Ben gururla kabarıyordum.

Önce bir iki kokteyl içtik. Sonra yemek yedik.

Daha sonra da dans ettik. Megan çok dansetmek istiyordu. Ben her nedense onun pek dans bilmiyeceğini tahmin etmiştim. Halbuki biliyordu, kollarımda bir tüy gibi hafifti. Ritme gayet güzel uyuyordu.

— Bayağı dansedermissin.

Şaşırdı:

— Tabii ederim. Mektepte her hafta dans dersimiz vardı.

— Her dans dersi alan güzel dans edemez ki.

Masamıza döndük. Megan:

— Yemek fevkalâde her şey fevkalâde, diye içini çekti.

Ben de aynı fikirdeydim.

Rüya gibi bir geceydi. Ben de hâlâ uyanmamıştım. En nihayet Megan beni kendime getirdi:

— Eve dönme zamanı geliyor galiba.

Şaşkınlıktan ağzımı açmışım. Her şeyi unutmuşum. Yarattığım mahlûkla beraber dünyadan ayrı bir yerde yaşıyordum âdeta.

— Aman Allahım! dedim.

Son tren kaçmıştı.

— Dur burda, gidip telefon edeyim.

Gidip taksiye telefon ettim. Hemen süratli bir arabaya yollamalarını söyledim. Megan'ın yanına dönerek:

— Son treni kaçırdık. Otomobille döneceğiz, dedim.

— Sahi mi? Ne eğlenceli!

Ne iyi bir kızdı. Her şeyden memnun oluyordu. Otomobil geldi. Hızlı sürdürmeme rağmen Lymstock'a vardığımızda epeyi geç olmuştu.

— Seni aramışlardır her halde.

— Zannetmem. Ekseri evden çıkar yemeğe de dönmem.

— Ama bu sefer çaya da akşam yemeğine de dönmedin.

Maamafih bugün onun tam şanslı günü imiş. Ev sessiz ve karanlıktı. Megan arka taraftan Rose'un penceresine taş atmamızı teklif etti. Sesleri duyan Rose pencereye çıktı. Bizi görünce aşağıya inip kapıyı açtı.

— Ben de sizi yatağınızda zannediyordum. Bey ile Miss Holland erken yiyip otomobille gezmeğe gitmişlerdi. Ben de çocuklara baktım. Colin'i uyuturken bir ses duydum. Herhalde siz gelip yatmışsınızdır dedim. Bey eve gelip sizi sorduğunda da öyle dedim.

Megan bana dönerek:

— Allah rahatlık versin. Fevkalâde bir gündü. Çok teşekkür ederim.

Ben kafam dumanlı eve vardım. Şoföre de bol bahşiş verdim. Ben kapıyı çalmadan açıldı. Joanna eşikte göründü.

— Demek nihayet gelebildin.

— Ne o merak mı ettin? diyerek içeri girdim.

Joanna kahve hazırlarken ben de kendime bir viski soda koydum.

— Merak mı? Yok canım, diyordu. Her halde geceyi Londra'da geçirip âlem yapacaktır dedim.

— Âlem yaptım diyebilirim.

Gülerek ona hâdiseyi anlattım.

— Jerry, sen deli olmuştun!

— Galiba olmuştum.

— Ama şekerim, böyle yerlerde böyle şeyler yapılmaz. Yarın bütün Lymstock bunu duyar.

— Haklısın. Ama Megan daha çocuk.

— Çocuk olur mu? Yirmi yaşında. Yirmi yaşındaki bir kızı Londra'ya götürüp ona elbiseler almak! Bu bir skandal yaratır. Korkarım kızla evlenmeye mecbur olacaksın.

Bunu yarı ciddî yarı gülerek söylüyordu.

İşte o anda mühim bir keşifte bulundum.

— Vay canına yandığının! Pek fena bir fikir de değil. Hattâ hoşuna bile gitti.

Joanna yerinden kalkıp içeriye doğru giderken:

— Evet, zaten ne zamandır bunun farkındayım, dedi.

Ben bardak elimde şaşkın şaşkın bakakalmışım.

İzdivaç teklifine giden bir adam ne hisesder bilmem. Romanlarda genzi kurur, gömleğinin yakası boğazını sıkar, velhasıl çok heyecanlıdır.

Ben gayet normaldim. İyi bir fikir bulmuş onun tatbikine geçiyordum. Utanılacak bir şey de görmüyordum orta yerde.

Saat 11 e doğru Symmington'lara gittim. Kapıyı Rose açtı. Miss Megan'ı istediğimi söyledim. Rose'un bana mânâlı bir bakışından ilk defa olarak utandım.

Oturma odasında beklerken, «Kızı üzmemişlerdir inşallah,» diyordum.

Kapı açıldı, yerimden fırladım, yüzünü görünce rahatladım. Utanmış veya üzülmüş bir hali yoktu. Saçları hâlâ pırıl pırıldı. Üzerinde eski elbiseleri vardı ama şimdi onlar başka türlü duruyordu. Güzelliğini bilen bir kadının hali gelmişti üzerine. Olgunlaşmıştı.

— Merhaba!

— Merhaba.

— Dün için başına bir şey gelmedi ya?

— Yok, hayır. Biraz kızdılar, yaptığının çok acı-
p bir şey olduğunu söylediler. Ama ben aldırınadım.

— Ben bu sabah sana bir şey teklif etmeğe geldim. Biliyorsun senle iyi anlaşırız. Sen de benden hoşlanırsın...

— Evet, hem de çok.

— Onun için evlenmemiz iyi bir şey olur her halde, ne dersin?

— Oo! dedi.

Çok şaşırmıştı. Utanmak sıkılmak yok sadece şaşırmıştı.

— Yani sahiden benimle evlenmek mi istiyorsun?

— Dünyada her şeyden çok.

— Yani beni seviyor musun?

— Evet, seviyorum seni.

Bakışları çok ciddi ve dürüsttü.

— Dünyanın en iyi insanısın. Ama ben seni sevmiyorum ki.

— Ben kendimi sana sevdirim.

— Olmaz ki ben kendiliğimden sevmek isterim.

Bir an duraladıktan sonra:

— Ben sana göre karı olamam. Ben sevmekten ziyade nefret etmekten anlarım.

Tuhaf bir tarzda söylemişti bunu.

Ben:

— Nefret gelir geçer. Aşk devam eder, dedim.

— Doğru mu bu?

— Bence öyle.

Gene bir sessizlik oldu. Sonra :

— Yani cevabın hayır mı?

— Evet, öyle.

— Hiç ümit vermiyecek misin?

— Ne faydası var?

— Bir faydası yok ama ben gene de bekleyeceğim.

İşte böyle oldu.

Evden başım dönerek çıktım. Rose'un gidişimi meraklı bakışlarla seyrettiğini görünce de kızdım.

Kapıdan çıkmadan evvel de bana bir sürü şikâyet dinletmişti. O fecî günden beri kendinde değilmiş, zavallı Mr. Symmington ve çocuklara acımasa orada bir dakika

bile oturmazmış. Hem kendisine bir yardımcı lâzımmış. Ama zaten bir evde cinayet işlendi mi oraya başka hizmetçi de gelmezmiş.

O Miss Holland da bir gün evin hanımı olacakmış gibi hareket ediyormuş. Zavallı Mr. Symmington'un bir şeyden haberi yokmuş ama o kadın ölen hanımının yerini almağa hazırlanıyormuş.

Her söylenene: «Evet, evet» diyor, bir an evvel oradan çıkıp gitmek istiyordum ama Rose şapkamı elinde sımsıkı yakalamış bir türlü şikâyetlerini bitiremiyordu. Acaba söyledikleri doğru mu diye bir düşündüm. Elsie Holland ikinci Mrs. Symmington olmağa hazırlanıyor muydu? Yoksa sadece iyi kalpliliğinden mi o annesiz çocuklara bu kadar müşfikti?

Her iki şekilde de aynı neticeye varılabilirdi ya. Hem neden olmasın? Çocuklar küçük ve bir anneye muhtaçtırlar. Elsie de iyi bir insandı. Aptal Symmington farkında mıydı değil miydi bilmem ama çok da güzeldi.

Bütün bunları Megan'ı aklımdan çıkarmak için düşünüyordum. Belki de onu istemeğe giderken kendimden çok emindim. Onun için bu muameleyi hakketmiştim. Ama ne var ki ben aklımcı Megan'ı kendime maletmiştim. Ona bakıp tehlikelerden korumak, onu mesut etmek benim işimdi. Onun da böyle düşüneceğini tahmin etmiştim, yanlışmışım.

Vazgeçmiyecektim ki! Hayır, Megan benimdi, benim olmalıydı.

Biraz düşündükten sonra Symmingto'un yazıhanesine gitmeğe karar verdim. İş resmîyete dökmeliydim.

Odasına girdiğim zaman dudaklarını sıkıp biraz soğuk konuşmasından o anda pek rağbette olmadığımı anladım.

— Günaydın, dedim. Şahsî bir mesele için ziyaretinize geldim. Kısaca anlatayım. Her halde Megan'ı sevdi-

ğimin farkındasınızdır. Ona evlenme teklif ettim, fakat reddetti. Maamafih ben bunu son cevap telâkki etmiyorum.

— Symmington'un yüzünün ifadesi değişti. Aklından geçenleri tahmin ediyordum. İyi bir insan olduğu için ölen karısının kızını evinden atmayı düşünmezdi. Fakat evin ahengini bozan Megan'ın evlenmesi Symmington'un işine gelirdi tabii. İhtiyatla gülümseyerek:

— Doğrusunu isterseniz Mr. Burton, ben hiç böyle bir teklifle karşılaşacağımı tahmin etmiyordum. Onunla meşgul olduğunuzu biliyorum ama biz onu hâlâ çocuk görüyoruz.

Ben kısaca:

— Çocuk değil o, dedim.

— Hayır, yaş bakımından değil tabii.

— Ona büyük muamelesi yapınca o da büyük gibi hareket eder.

Hâlâ kızgındım:

— Henüz reşit değil biliyorum ama 1-2 ay sonra olacak. Hakkında istediğiniz malûmatı verebilirim size. Vaziyetim iyidir, hayatımda utanılacak hâdiseler yoktur. Ona iyi bakıp mesut etmeğe hazırım.

— Tabii, tabii yalnız iş Megan'da biter.

— Ben onu zamanla yola getiririm, dedim. Yalnız meseleyi bir kere de size açayım dedim.

Böylece uyuşarak ayrıldık.

Yolda Miss Emily Barton'a rastladım. Çarşıya çıkmıştı.

— Günaydın, Mr. Burton. Dün Londra'ya gitmişsiniz, öyle mi?

Belli ki duymuştu. Gözleri merakla parlıyordu.

— Doktorumu görmeğe gitmiştim, dedim.

Gülümsedikten sonra:

— Megan da az daha treni kaçıracaktı. Hareket ettikten sonra atlamış, diye mırıldandı.

— Evet, ben yardım ettim, dedim.

— Allahtan siz yardım etmişsiniz. Yoksa bir kaza olabilirdi.

Y aşı ve meraklı bir hanımın insanla alay etmesi çok fena oluyor, diye düşünürken Mrs. Dane Calthrop imdadına yetişti. Yanında da misafiri Miss Marple vardı.

— Günaydın, dedi. Duyduğuma göre Megan'a doğru dürüst bir iki elbise almışsınız. Çok düşünceli bir iş. O kız ne zamandır beni düşündürüyordu. Akıllı kızlar da bazen aptallaşıyorlar, değil mi?

Ortaya bu lâfı attıktan sonra yandaki balıkçı dükkanına girdi. Miss Marple benimle kalmıştı.

— Mrs. Calthrop çok enteresan kadındır. Söyledikleri de ekseriya çıkar.

— Ama biraz insanı korkutuyor.

— Dürüstlerden korkulur.

Mrs. Calthrop balıkçıdan elinde kocaman kırmızı bir istakozla çıktı.

— Bakın, Mr. Pye'a hiç benzemiyor, değil mi? Ne güzel bir böcek!

Joanna ile karşılaşmaktan çekiniyordum. Allahtan evde yoktu. Öğle yemeğine de dönmedi. İki kişi için yemek hazırlayan Partridge kızmıştı. Yemeği asık bir suratla getirerek:

— Miss Burton yemeğe gelirim demişti, dedi.

Ben iki kişilik yemeği bitirmeğe uğraşırken bir yandan da Joanna'yı merak ediyordum. Son günlerde pek esrarlı hareket ediyordu.

Saat 3 buçuğa doğru dışarda bir otomobil sesi duyuldu. Griffith'in de geleceğini umuyordum ki Joanna yalnız içeri girdi.

Yüzü kıpkırmızı idi. Bir şey olmuştu her halde.

— Ne oldu? diye sordum.

Konuşmak için ağzını açtı, tekrar kapadı. Derin bir nefes alarak kendini koltuğa bıraktı.

— Çok tuhaf bir gün geçirdim.

— Ne oldu?

— Hiç aklıma gelmiyecek şeyler yaptım. Fecîydi.

— Ama ne?...

— Yürüyüşe çıkmıştım. Tepeye tırmandım. Yürüdüm yürüdüm, vadiye indim. Orada bir çiftlik vardır hani? Çok susamıştım, gidip bir su istiyeyim dedim. O sırada kapıda Owen göründü.

— Nee?

— Ebeyi bekliyormuş. İçerde bir kadın doğuruyormuş. Ebeye haber yollamış, bir de doktor daha istemiş. Kadının vaziyeti fenaymış.

— Eee?

— Bana dedi ki, «Gel yardım et. Hiç yoktan iyisindir.» Ben de yapamam, dedim. «Ne demek istiyorsun?» dedi. Ben hiç böyle bir iş yapmadım, bilemem, dedim. «Ne zararı var?» dedi. Sonra çok kaba hareket etti. «Kadınsın, öyle değil mi? Bir kadının hayatını kurtarmak istersin herhalde,» dedi. Sonra, «Hani doktorluğa merakın vardı? Keşke hasta bakıcı olsaydım diyordun. Hep palavra atıyordun demek. Şimdi ise hakikatle karşı karşıyayız. Taş bebek gibi duracağına insan gibi hareket et,» dedi. Görecektin, Jerry. Aletleri kaydattım, onu verdim, bunu aldım. Öyle yoruldum ki! Ayakta duramıyorum. Fecî bir şeydi. Ama kurtardı, kadını da çocuğu da kurtardı.

Elleriyle yüzünü kapadı.

Memnun olmuştum. İçimden Owen Griffith'e teşekkür ediyordum. Joanna'ya hayatın zor tarafları da olduğunu göstermişti.

— Sana bir mektup var, dedim. Galiba Paul'den.

— Haa?

Bir an durduktan sonra:

— Doktorların nelerle karşılaştıklarını hiç bilmedim, Jerry. Meğer o ne muazzam işmiş.

Gidip mektubunu getirdim. Açtı, yarım yamalak okuyup elinden bırakıverdi.

— Fevkalâdeydi. Mücadele edişi, yılmayışı. Bana çok kaba davrandı ama fevkalâdeydi.

Paul'ün yere atılan mektubuna memnun bir nazar attım. Belli ki Joanna Paul'den kurtulmuştu.

Hâdiseler hep beklenmedik zamanlarda gelir.

Joanna da ben de şahsî meselelerimizle dolu iken Nash'ın telefonla:

— Yakaladık, Mr. Burton, diye haber vermesi beni müthiş şaşırttı. Az daha ahizeyi elinden düşürüyordum.

— Yani?...

— Sizi dinleyen var mı? diye sözümü kesti.

— Pek zannetmem. Ama bilmiyorum.

Mutfak kapısının hafifçe açıldığını duyar gibi olmuşum.

Karakola gelin de orada konuşalım.

— Tabii, tabii hemen.

Hiç vakit kaybetmeden karakola gittim. Nash ile muavini Parkins bir arada idiler. Nash'in ağzı kulaklarına varıyordu.

— Uzun bir takip oldu ama yakaladık.

Bana bir mektup uzattı. Bu seferkinin her tarafı daktiloyla yazılmıştı:

— Ölmüş bir kadının yerini almağa kalkışman faydasız. Herkes sana gülüyor. Çık git. Yoksa çok geç kalırsın. Bu sana birinci ihtar. Öteki kızın başına geleni unutma!

Sonunda da bazı çirkin kelimeler vardı.

— Bu sabah Miss Holland'a gelmiş, dedi Nash.

Parkins ilâve etti:

— Biz de neden ona mektup gelmedi diye şaşıyorduk.

— Peki yazar kim?

Nash'in yüzündeki memnuniyet silindi. Yongun ve üzgün bir ifade ile:

— Çok üzülüyorum. Çünkü dürüst birine fena tesir edecek bu. Ama belki kendisi de şüphelenmişti kardeşinden.

— Yani?

— Yani Miss Aimeé Griffith!

O gün öğleden sonra Nash ile Parkins ellerinde bir

tevkif müzekkeresi ile Griffith'lere gittiler. Nash'in daveti ile ben de onlarla beraberdim.

— Doktor sizi sever. Burada pek başka arkadaşı da yoktur. Eğer sizin için çok zor olmazsa gelip onu teskin etmeğe yardım etmenizi rica ederim, demişti.

Zili çalıp Miss Griffith'i görmek istediğimizi söyledik. Salona girdiğimizde Elsie Holland, Megan ve Symmington orada çaydaydılar.

Nash Aimeé'ye kendisi ile hususî olarak konuşmak istediğini söyledi.

Aimeé Griffith ayağa kalkıp yanımıza geldi. Biraz heyecanlanmıştı gibi geldi bana. Am a hemen kendini toplayıp gayet normal bir tavırla:

— Gene bir trafik suçu mu işledim acaba, dedi.

Bizi çalışma odasına aldı. Salonun kapısını kaparken gözüm Symmington'a ilişti.

Mesleği icabı Nash'in hareket tarzından bir şeyler sezmişti herhalde ki bizi takibetmek ister gibi yarı ayağa kalktı.

Ben kapıyı kapayarak diğerlerini takibettim.

Nash konuşmağa başlamıştı. Çok sakindi. Tevkifi için elinde bir müzekkere olduğunu söyleyerek kâğıdı açtı okudu.

Tam kelimelerini hatırlıyamıyacağım ama henüz cinayetten bahis yoktu. Sadece imzasız mektupları onun yazdığına dair bir ithamdı.

Aimeé Griffith başını havaya atıp kahkahalarla güldü.

— Aman ne komik şey! Benim öyle çirkin şeyler yazmama imkân varmış gibi. Siz deli misiniz nesiniz? Ben hiç böyle bir şey yapmadım.

Nash Elsie Holland'a yazılmış olan mektubu ortaya çıkararak:

— Bunu yazmış olduğunuzu inkâr mı ediyorsunuz, Mrs. Griffith? diye sordu.

Bir anlık bir tereddüitten sonra:

— Tabii ya. Bu mektubu ilk defa görüyorum, diye cevap verdi Aimeé Griffith.

Nash sakin:

— Dün değil evvelsi gece saat 11 ile 11.30 arası Kadınlar Enstitüsünde bu mektubu daktiloda yazarken görüldünüz. Dün de elinizde birkaç mektupla postahaneye giderek...

— Ben bunu postalamadım!

— Hayır, postaladınız. Pul almak için beklerken mektubu yavaşça elinizden düşürdünüz. Birisi görür de kutuya atar diye.

— Katiyen ben...

O sırada kapı açıldı. Symmington içeri girdi. Sert bir sesle:

— Ne oluyor burada? Aimeé, bana ihtiyacın varsa yardım edeyim, dedi.

İşte o zaman kontrolünü kaybetti Miss Griffith. Elleri ile yüzünü kapayarak kendini bir sandalyeye attı.

— Git buradan, Dick, git buradan! Seni istemem! Seni istemem!

— Bir avukata ihtiyacın var kızım.

— Sen olamazsın. Buna tahammül edemem. Senin bunları bilmeni istemiyorum.

Symmington o zaman işi anladı.

— O halde Mildway'i çağırıyım olur mu?

Aimeé başı ile tastik etti. Ağlıyordu. Symmington çıktı. Kapıda Owen Griffith ile çarpıştılar.

— Ne var, ne oluyor? diye girdi Owen. Ne olmuş kardeşime?

— Çok müteessirim, Dr. Griffith. Hakikaten müteessirim. Fakat yapılacak başka bir şey yok.

— Yani mektupları o mu yazmış diyorsunuz?

— Korkarım ki hiç şüphemiz yok.

Aimeé dönerek:

— Şimdi bizimle gelmeniz lâzım, Miss Griffith. Avukatınızı çağtırmakta serbestsiniz.

Owen:

— Aimeé, diye bağırdı.

O ise kardeşinin yanından onun yüzüne hiç bakmıyarak geçti.

— Konuşma benimle. Hiçbir şey söyleme bana. Hem Allah aşkına yüzüme öyle bakıp durma.

Dışarı çıktılar. Owen sersemlemiş bir halde ortada kalakaldı.

Ben bir an bekledikten sonra yanına yaklaşılarak:

— Benim yapabileceğim bir şey var mı, Griffith? diye sordum.

Rüyada gibi konuşuyordu.

— Aimeé mi? İnanamam.

Ben zayıf bir sesle:

— Belki de bir yanlışlık vardır, diye söylendim.

— Öyle olsaydı o kadar garip hareket etmezdi. Ama ben inanamıyorum, diyordu.

Bir sandalyeye çöktü. Ben de bir içki bulup ona getirdim. Bir nefeste içti.

— Şimdi daha iyiyim. Teşekkür ederim Burton. Ama senin yapabileceğin hiçbir şey yok. Kimsenin yok.

Kapı açıldı. Joanna içeri girdi. Yüzü bembeyazdı. Owen'e doğru yaklaşıırken bana bakarak:

— Jerry, bizi yalnız bırak. Bu benim işim, dedi.

Kapıdan çıkarken onun Griffith'in sandalyesinin önünde diz çöktüğünü gördüm.

Bundan sonraki 24 saatin hâdiselerini pek sırasıyla anlatamıyacağım galiba.

Joanna'nın bembeyaz bir yüzle eve dönüşünü hatırlıyorum. Onu neşelendirmeğe çalıştım. O ise acı bir te-
bessümle:

— Beni istemiyor, Jerry. Çok, hem pek çok gururlu, diyordu.

Ben de:

— Benimki de beni istemiyor, dedim.

Epeyce bir zaman konuşmadan oturduk. Sonra
Joanna:

— Bugünlerde Burton ailesi revaçta değil, dedi.

— Aldırma yavrum. Senlen ben varız ya.

— Kusura bakma ama Jerry, bu beni teselli etmiyor.

Ertesi gün Owen geldi. Joanna'yı methetti. Fevkalâde harukulâde bir insanmış. Nasıl onu teselliye gelmiş, istediği anda onunla evlenmeğe hazır olduğunu söylemiş. Ama ona yazık etmeğe hakkı yokmuş. Hassas Joanna'yı bu skandal mahvedermiş falan filân.

Joanna'yı severim, kara gün dostudur onu da bilirim ama Owen'in onu böyle methetmesinden kafam şişti. Sinirlenerek:

— Bu kadar budala kibarlığı etme, dedim.

Sokağa çıktığımda herkes harıl harıl konuşuyordu.

Emily Barton:

— Ben zaten Aimeé Griffith'e hiç bir zaman itimat etmezdim, diyordu.

Bakkalın karısı Miss Griffith'in bakışlarında her zaman bir tuhaflık gördüğünden bahsediyordu.

Nash'den öğrendiğime göre Aimeé'nin suçu katileşmişti. Evi aradıklarında merdivenlerin altındaki dolapta eski duvar kâğıtlarına sarılmış olarak mahut kitaptan kesilmiş sayfaları bulmuşlardı.

— İyi de bir yere saklamış, diyordu Nash. Meraklı hizmetçiler yazıhaneleri yahut ta kilitle çekmeceleri karıştırırlar da böyle eski duvar kâğıtlarının, geçen seneden kalma tenis toplarının atıldığı dolapları açıp yerleştirmek akıllarına gelmez.

— O dolaplar hanımefendinin saklama yerleriymiş anlaşılan.

— Evet, zaten suç işleyenler hep aynı usullere başvururlar. O mevzua geçmişken şunu da söyleyeyim: Doktorun âletleri arasından ağır bir bıçak kayıp. Mutlaka cinayet âleti o.

— Taşınması güç bir şey değil mi?

— Miss Griffith için değil. O gün elinde koca bir sepetle Kızılhaç için çiçek ve sebze taşıyormuş.

Yolda Miss Marple'a rastladım. Çok üzülmüştü. Benimle gayet samimî konuştu.

— Bu doğru değil, Mr. Burton. Eminim ki yanlış neticeye vardılar.

— Korkarım hayır. Polis pusuda bekliyormuş. Mektubu yazarken onu görmüşler.

— Olabilir. Belki de görmüşlerdir. Onu anlıyorum.

— Sonra kitaptan kestiği sayfalar evinde bir dolapta bulundu.

Yüzüme hayretle baktı. Sonra ağır ağır adeta işitilemiyecek bir sesle:

— Fakat bu çok feci! Bu korkunç bir hainlik! dedi.

O sırada Mrs. Dane Calthrop yanımıza geldi.

— Ne var, Jane?

Miss Marple kendi kendine mırıldanıyordu:

— Hay Allah, se yapmalı acaba?

— Neye sıkıldın, Jane?

Miss Marple:

— Bir şeyler yapmalı. Ben de yaşlı ve cahilim, ne yapabilirim ki, diye söyleniyordu.

Ben ne diyeceğimi şaşırmıştım. Mrs. Dane Calthrop onu alıp uzaklaştırdı. Rahatladım.

Maamafih eve dönerken Miss Marple'ı tekrar gördüm. Köprünün başında durmuş Megan ile konuşuyordu. Ben de Megan'ı görmek istiyordum. Adımlarımı hızlandırdım. Ben yanlarına yaklaşıırken Megan arkasını dönüp uzaklaştı. Kızdım, peşinden gidecektim ki Miss Marple mani oldu:

— Sizinle konuşmak istiyorum, dedi. Şimdi kızın arkasından gitmeyin. Pek akıllıca bir iş olmaz.

Ters bir şey söylemek üzereydim ki lâfımı kesti:

— Çok cesur bir kız.

Ben onu takibetmek niyetindeydim fakat Miss Marple:

— Onu şimdi görmeğe uğraşmayın. Ben ne söylediğimi biliyorum. Cesareti kırılmamalı, diye ilâve etti.

Kendinden öyle emin bir hali vardı ki içimi bir korku kapladı. Mutlaka benim bilmediğim bir şeyler biliyordu.

Neden korktuğumu bilmeden korkuyordum.

Eve gitmedim. Tekrar çarşıya inerek bir aşağı bir

yukarı gezinmeğe başladım. Ne düşünüp ne beklediğimi bilmiyordum.

İhtiyar Albay Appleby'a yakalandım. Her zaman-ki gibi güzel hemşiremin hatırını sorduktan sonra lâfına şöyle devam etti:

— Griffith'in kardeşinin deli olduğunu söyleyip duruyorlar. Bu imzasız mektuplar onun başının altından çıkmış. Ben inanamadım ama doğru diyorlar.

— Doğrudur, dedim.

— Eh, polisimiz iyi çalışıyor demek. Yalnız biraz zaman istiyorlar. Bu imzasız mektup hikâyesi de tuhaf şey. Benim bildiğim bunları evde kalmış çirkin kızlar yazar. Eh, Griffith denilen kadın da çirkin bir şey sayılmaz. Bu memlekette o Symmington'ların mürebbiyesinden başka güzel kız yok ya. Ona bakmağa doyamıyor insan. Hem de iyi kız. Ufacık bir şeyden insana müteşekkiz kalıyor. Geçenlerde çocuklarla pikniktelerken rastladım ona. Çocuklar oynuyorlar, o da örgü örüyordu. Yünü bitti. «Ben sizi arabamla Lymstock'a götürür getiriveririm,» dedim. Çocukları yalnız bırakmağa çekindi. Ben, «Bir şeycik olmazlar,» dedim. Yüncüye kadar götürüp getiriverdim onu. Artık ne teşekkürler etti göreceksiniz. Çok iyi bir kız.

Elinden zor kurtuldum.

İşte o sırada Miss Marple'ı üçüncü defa gördüm. Karakoldan çıkıyordu.

İnsana korku nereden gelir? Ortaya çıkmadan evvel nerede saklanır bu korkular? Küçücük bir lâf. İşitilir, bir türlü akıldan çıkmaz.

— Beni buradan götür. Burada kaldıkça kendimi bir günahkâr gibi hissediyorum.

Mrs. Symmington'un ölümünde onu günahkâr gösterecek bir durum yoktu ki. Neden öyle hissetmişti acaba? Neden, neden?

Acaba kendini mesul mu tutuyordu bu hâdise den?

Megan? İmkânsız Mektuplarla Megan'ın bir ilgisi olamazdı. O çirkin mektuplar- Owen Griffith böyle bir vaka ile daha evvel de karşılaşmıştı. Bir mektepli kız...

Müfettiş Graves ne demişti?

Bulûğ çağında birisinin kafasından çıkmış olabilir..

Mâsum görünüşlü evde kalmış kızların ameliyat masasında anestezi altında mırıldandıkları çirkin kelimeler... Küçük oğlan çocuklarının sokak duvarlarına tebeşir ile yazdıkları şeyler...

Hayır, hayır Megan olamaz.

İrsî bir şey mi? Anormal bir babadan geçen kötü kan mı? Kendi kabahati değil de ecdadından ona kadar gelen kötü bir miras mı bu acaba?

— Ben sana göre karı olamam. Ben sevmekten çok nefret etmesini bilirim.

Ooh, Megan'ım, yavrum benim. Bu olamaz! Ne olursa olsun ama bu olmasın. İhtiyar kadın da peşinde. Cesur olduğunu söylüyordu. Ne yapmak için bu cesaret?

Kafamdan bir kâbus geçiyordu. Megan'ı görmek istiyordum. Bu şart olmuştu.

O gece saat 9 buçukta evden çıkıp Symmington'lara doğru yola koyuldum. Yolda aklıma yepyeni bir fikir geldi. Kimsenin aklına gelmeyen bir kadın.

Acaba Nash onu da düşünmüş müydü?

Pek muhtemel değil hattâ hiç muhtemel değil ama gene de olabilir.

Adımlarımı sıklaştırdım. Megan'ı hemen görmek ihtiyacını şimdi daha da fazla hissediyordum.

Symmington'ların bahçe kapısından girip eve doğru yaklaştım. Karanlık bir geceydi. Yağmur çiselemeğe başlamıştı. Etrafı görmek zor oluyordu.

Pencerelerden birinden ışık süzülüyordu. Oturma odasıydı galiba.

Bir anlık bir tereddüitten sonra kapıya gitmekten

vazgeçip oraya doğru yol aldım. Bir çalıyı siper yaparak yere çömeldim.

Perdeler yarı aralıktı. İçerisini görebiliyordum.

Huzurlu bir aile tablosu vardı gözlerimin önünde. Symmington rahat bir koltukta oturuyor, Elsie Holland başı önünde bir gömlek yamıyordu.

Pencere tepeden açık olduğundan sesler de duyuluyordu.

Elsie Holland diyordu ki:

— Bence çocuklar leyli mektebe gidecek yaşta, Mr. Symmington. Onlardan ayrılmak istemiyorum ama...

— Brian için haklısınız, Miss Holland. Onu bu sene kendi mektebim olan Winhays'e vermek istiyorum. Fakat Colin daha küçüktür. Onu bir sene sonra yollamak niyetindeyim.

— Doğru. Colin yaşından da biraz küçüktür.

Tam bir aile tablosu, her günlük konuşmalar, işinin başına eğilmiş altın sarısı bir baş.

O sırada kapı açıldı ve Megan içeri girdi.

Kapının eşiğinde dimdik duruyordu. Halinde bir tuhafılık sezdim. Eski çocukluğundan eser yoktu yüzünde.

Symmington'a hitabederek:

— Sizinle yalnız konuşmak istiyorum, dedi.

Symmington şaşırdı. Pek te memnun olmadı. Kaşlarını çatar gibi oldu. Fakat Megan'ın her zamankinin hilâfına kendinden emin bir hali vardı. Elsie Holland'a dönerek:

— Kusura bakma, Elsie, dedi.

— Aa, tabii tabii, diyerek yerinden kalktı Elsie Holland. O da şaşırmıştı.

Kapıya doğru yaklaşınca Megan içeri girerek ona yol verdi. Elsie bir an için kapıda durup içeri baktı.

Dudakları kapalı, bir eli kapıda diğer eli ile işini göğsüne bastırmış duruyordu. Güzelliği nefesimi kesti.

Onu ne zaman düşünsem o pozunu hatırlarım. Eski Yunan'lılara ait bir heykel gibi sessiz ve ebedî...

Sonra kapıyı kapatıp çıktı.

Symmington biraz sinirli:

— Ne var, Megan ne istiyorsun? diye sordu.

Megan masanın yanına yaklaşarak Symmington'a baktı. Yüzünde şimdiye kadar görmediğim bir ifade vardı. Konuşmağa başladığı zaman söylediği lâftan ağzım açık kaldı.

— Para istiyorum.

Symmington sert bir sesle:

— Yarın sabahı bekliyemez miydin? Ne var harçlığın yetmiyor mu sana?

— Çok para istiyorum.

Symmington yerinde dikleşti.

— Yakında reşit oluyorsun. O zaman büyükannen-den kalan para eline verilecek.

Megan:

— Anlamıyorsunuz, dedi. Ben parayı sizden istiyorum.

Sözlerine daha sert bir sesle devam etti:

— Kimse bana babamı anlatmadı. Yaptıklarını bilmemi istemediler. Ama ben onun hapse girdiğini, hem neden girdiğini biliyorum: Şantajdan

Bir an durdu. Sonra devam etti:

— Ben de onun kızıyım. Her halde ona çekmiş olacağım. Her ne ise parayı istiyorum. Vermezseniz - gene durduktan sonra çok ağır bir sesle ve tane tane - Vermezseniz annemin başucundaki kaşeye ne yaptığınızı anlatırım.

Bir sessizlik oldu. Symmigton tamamiyle heyecansız bir sesle:

— Ne dediğini anlamıyorum, dedi.

Megan cevap verdi:

— Zannedersem anlıyorsunuz.

Sonra güldü. Kötü bir gülüştü bu. Symmington yerinden kalktı. Yazıhaneye gidip cebinden çıkardığı çek defterini yazdı ve imzaladı. Megan'a uzatarak:

— Artık büyüdün. Yeni elbiseler falan istersin her halde. Ne dediğini anlamadım. Hattâ pek dinlemedim bile ama al.

Megan çeke bakarak:

— Teşekkür ederim. Başlangıç olarak bu yeter, dedi.

Sonra kapıyı açıp odadan çıktı. Symmington onun arkasından bakıyordu. Başını çevirdiği zaman yüzündeki korkunç ifade beni ileriye doğru bir hareket yapmağa sevketti. Biri baan mani oldu. Önümdeki çalıdan çıkan kollar beni yakaladı. Kulağımda Nash'in sesini duydum:

— Allah aşkına gürültü yapma, Burton.

Yavaşça evin arkasına doğru yürümeye başladı. Ben de peşinden. Sonra eli ile alnının terini silerek:

— Tabii gene sen işe karıştın, dedi.

Ben telâşla:

— Kız tehlikede. Adamın suratını görmedin mi? Kızı alıp götürmemiz lâzım, dedim.

Nash kolumu sımsıkı tutarak:

— Buraya bak ve dinle, Burton, dedi.

Ben de dinledim. Hoşuma gitmedi ama razı olmağa mecbur oldum. Fakat ben de onlarla birlikte gidecektim.

Böylece Nash ve Parkins ile birlikte kilidi evvel-den açılmış bulunan arka kapıdan içeri girdik.

Nash ile ben yukarı kattaki bir pencerenin arkasında gizlenip bekledik. Ta ki saat 2 yi çalana kadar... O zaman Symmington'un kapısı açıldı. Herif sessizce Megan'ın odasına yaklaştı. Hiç kıpırdamadım. Parkins'in Megan'a yakın bir yerde gizli olduğunu biliyordum.

Kalbim küt küt atarken Symmington'un kucagında Megan ile aşağıya indiğini gördüm. Biz de onları uzak bir mesafeden sessizce takibe başladık.

Kızı mutfığa götürdü. Başını fırının içine yerleştirdi ve gazı açtı. İşle tam o sırada Nash ile içeri girip elektrikleri yakıverdik.

Bu da Richard Symmington'un sonu oldu. Ben Megan'ı dışarı çıkarıp gazı kapatırken onun bayıldığını gördüm. Mücadele bile edemedi. Oyunda kaybettiğini anlamıştı.

Yukarda Megan'ın yatağının yanına oturmuş uyanmasını beklerken bir yandan da Nash'a küfrediyordum.

— Ya kız kendine gelmezse? Çok büyük bir riske soktun onu.

Nash beni teskin etmeğe uğraşıyordu:

— Sadece sütün bayıltıcı bir ilâç koymuş. Başka bir şey değil. Zaten kızın zehirlenmesi işine gelmezdi ki onun. Miss Griffith'in tevkifi ile mesele kapanmış oluyordu. Artık esrarlı ölümler olamazdı. Ama mahzun bir genç kız annesinin ölümünden çok üzülür de gidip o da intihar ederse kimse bir şeyden şüphelenmezdi. Zaten normal değildi, annesinin ölümünden sonra iyice delirmiş der, geçerdiler herkes.

Ben Megan'ı seyrederek:

— Bir türlü kendine gelemedi, diyordum.

— Dr. Griffith'in dediğini duydun ya? Kalp, nabız normal. Sadece uykusundan biraz geç uyanacak.

Megan kıpırdandı. Bir şeyler söylüyordu.

Nash odayı terketti.

— Jerry!

— Merhaba, yavrum.

— Becerabildim mi?

— Baştan beri şantaj yapıyor gibiydin.

Tekrar gözlerini kapadı.

— Dün akşam sana bir mektup yazdım. Yazıyordum — Bir şey olur da — bir şey olursa diye. Ama sonra uykum geldi, bitiremedim. İşte şurada.

Yazı masasının üstünde Megan'ın yarım kalmış mektubunu buldum.

— Sevgili Jerry, diye başlıyordu. Galiba ben de seni seviyorum...

Mrs. Dane Calthrop diyordu ki:

— Görüyorsunuz ya tecrübeli birini çağırdığıma çok iyi ettim!

Yüzüne baktım. Hep birlikte onlardaydık. Dışarda yağmur yağıyor, içerde ise şömine çıtır çıtır yanıyordu.

— Çağırdınız mı? dedim. Kimi? ne yaptı?

Miss Marple'ı gösterdi. Dantelli örgüsünü bitirmiş olan Miss Marple bu sefer de tığ ile bir şeye başlamıştı.

— İşte bahsettiğim mütehassıs, dedi Mrs. Dane Calthrop.

— Jane Marple. Ona iyi bakın. Tanıdığım insanlar arasında insan ruhunu ondan iyi anlayanına rastlamadım.

— Yok canım, diyordu Miss Marple.

— Arna öyledir.

— İnsan bir kasabada uzun zaman yaşarsa her çeşit karaktere rastlıyor.

Beklediğimizi anlayarak işini elinden bırakıp anlatmağa başladı:

— Ekseri cinayet vakaları çok basittir. Bu da öyleydi. Hakikat o kadar aşikârdı ki! Bunu siz görmüştünüz, Mr. Burton.

— Ben mi? Ben görmemiştim.

— Görmüştünüz. Bana anlatınız Bir şeyin diğeriyle olan rabitasını gayet iyi anlamıştınız ama bir türlü kendinize itimat edip de esasa gelememiştiniz. Hani o «Ateş olmayan yerde duman olmaz,» lâfı var ya? Ondan sinirle-

niyordunuz. Neden biliyor musunuz? Çünkü aslında o imzasız mektuplar yoktu da ondan!

— Aman, sevgili Miss Merple'ciğim, nasıl olur? Bize bile geldi.

— Tabii tabii ama onlar hakiki değildi. Maud da bu noktaya işaret etmişti ya. Bu sakın Lymstock'da bile çetli skandallar olur. Bunları da buralı hangi kadın olsa bilir ve kullanırdı. Ama bir erkek mahallî dedikodularla pek uğraşmaz. Hele Mr. Symmington gibi mantıklı bir adam asla. Yazar bir kadın olsaydı bildiği hakikatleri yazardı. Mektupları bu şekilde bir tarafa bırakacak olursak geriye ne kalıyor? Mrs. Symmington'un ölümü.

O halde onun ölmesini kim ister diye düşünüyor insan. Tabii böyle vakalarda ilk akla gelen şahıs kocadır. Peki buna bir sebep var mı? Meselâ başka bir kadın? İlk kulağına gelen şeylerden biri de Symmington'ların evinde çok güzel bir mürebbiyenin bulunduğu. Buraya kadar anlaşılıyor değil mi?

Mr. Symmington hastalıklı ve sinirli bir kadın ile yaşayan kendi halinde hissiyattan uzak bir adam. Birdenbire evlerine bu genç ve güzel hayat dolu kadın giriyor.

40 tan sonra âşık olan erkekler bu hastalığa fena yakalanırlar. Bu âdeta bir deliliktir. Bence Mr. Symmington hiçbir zaman çok iyi bir insan değildi. Sempatik miydi? Müşfik miydi? Çok nazik miydi? Hayır. Daha ziyade menfi bir karaktere sahipti. Onun için bu deliliğe karşı gelecek inade kuvveti de yoktu onda.

Kızla evlenmek istiyordu. Kız mazbut, kendi de öyle tanıdığına göre bu işi ayrılmakla halledemezdi. Sonra çocuklarına da düşkündü. Onlardan ayrılmak istemiyordu. Herşeyi bir arada istiyordu: evini, çocuklarını, cemiyetteki yerini ve Elsie'yi. O halde karısının ölümü tek hal çaresiydi.

Çok akıllıca bir yol seçmişti. Meslekî tecrübelerin

den biliyordu ki bir kadının ânî ölümü şüpheleri derhal kocasının üzerine çeker. O da yalancı bir imzasız mektup meselesi çıkardı orta yere. Polis de yalnız kadınlardan şüphe etti. Haklı olarak çünkü Symmington mektuplarını rastladığı hakikî imzasız mektupları taklit ederek yahut da onlardan faydalanarak yazmıştı. Netice, mektuplar yarı deli bir kadının işine benzemişti.

Polisin bildiği herşeyi o da biliyordu: El yazısı, daktilo makinesi v.s. v.s.

Cinayetini uzun zamandan beri hazırlamıştı. Daktilo makinesini Enstitüye hediye etmeden evvel bütün zarflarını yazdı. Little Furze'da bir gün kütüphanede beklerken o sayfaları kesti. Dinî kitaplar çok okunmaz ve bu sebepten kesilen sayfalar farkedilmez diye o kitabı seçmişti.

Ve böylece imzasız mektuplar hikâyesine herkesi inandırdıktan sonra esas meseleye geçti. Hizmetçilerin izinli olduğu o gün mürebbiye ile çocuklar pikniğe, üvey kızı da yürüyüşe çıkıyorlardı.

Agnes'in flörtü ile kavga edip te erkenden eve dönacağı aklına gelmezdi tabii.

Joanna:

— Peki kız ne görmüştü? Bunu da biliyor musunuz? diye sordu.

— Bilmiyorum. Tahmin ediyorum. Tahminimce kız hiçbir şey görmedi.

— Ne?

— Evet, mutfak penceresinden sevgilisinin dönüşünü bekledi ve eve giren hiç kimseyi görmedi. Biraz akılsız bir kız olduğu için bu işteki tuhaflığı kavramakta gecikti. Öyle ya o gün Mrs. Symmington'a bir mektup gelmiş olması lâzımdı.

Ben şaşkın şaşkın:

— Yani mektup gelmemiş miydi? diye sordum.

— Katiyen. Kocasının onun öğleden sonra aldığı ka-

şelerden en üstte duranını siyanür ile doldurdu, bıraktı. Geriye kalan iş Elsie Holland'dan biraz evvel eve gelip aşağıdan karısına seslenmek, cevap alamayınca odasına çıkıp boş duran su bardağına bir parça siyanür damlatmak, mahut mektubu buruşturup şömineye atmak, bir de «Yapamıyacağım» yazılı kâğıt parçasını kadının elinin yanına bırakmaktı.

Miss Marple bana dönerek:

— Bunu da siz bilmiştiniz, Mr. Burton, dedi. Aklinıza takılan «Bir kâğıt parçası» lâfı. Neden yırtık bir kâğıt parçası olsun? İntihar edenler son sözlerini bir mektup kâğıdına yazarlar ve ekseriya bir de zarfa koyarlar. Yırtık bir kâğıt parçasının içinde bir iş vardı ve bunu siz tahmin ettiniz.

— Bana iltifat ediyorsunuz. Ben hiçbir şey tahmin etmemiştim, dedim.

— Etmiştiniz, etmiştiniz, yoksa neden kızkardeşiniz Joanna'nın basit bir mesele için bıraktığı not sizi alâkadar etmişti? Neden söyliyeyim mi? Mr. Symmington da karısının bıraktığı bu tip bir mesajı bulmuş ve işine yarayacak olan kısmı yırtıp saklamıştı. İlerde kullanmak için.

— Peki benim bildiğim başka şeyler de var mıydı?

— Bana doğru yolu siz gösterdiniz. Bütün bu kırık dökük vakaları rüyalarınızda bir araya toplayarak. Bir de üstelik en mühim bir şeyi, Elsie Holland'ın hiç mektup almamış olmasını, söylediniz bana.

— Biliyor musunuz ben de dün akşam acaba o mektupları o mu yazmıştı diye düşünmeğe başlamıştım?

— Yok canım, bir kere bu mektupları yazarlar mutlaka kendilerine de gönderirler. Ben o hakikatle tamamen başka bir sebepten ilgilenmiştim. Symmington sevdiği kıza çirkef dolu bir mektup yazamamıştı, yazmağa kıyamamıştı. Adamın karakterinin enteresan bir tarafı, tek vefakâr tarafı ama kendini bu ele vermeğe sebep oldu.

Joanna:

— Peki Agnes'i neden öldürdü? diye sordu.

— İlk cinayetini işleyen insan şaşkın gibidir. Mantığı iyi çalışmaz, her şeyi mübalâğalı görmeğe başlar. Mutlaka kızı telefonda Partridge ile konuşurken duydu. Kızın söylediklerinden şüphelendi. «Bu aptal kız bir şeyler gördü, bir şeyler biliyor,» diye korkmağa başladı.

— Ama bütün öğleden sonra yazıhanedeymiş.

— Her halde işe girmeden kızı öldürmüştür. Miss Holland yemek odasındaymış. Sokak kapısına kadar gikip kapıyı bir açıp kapamış, gittiği intibamı uyandırmış, sonra da sessizce kapının yanındaki portmantoya saklanmış.

Herkes gidip te evde yalnız Agnes kalınca, yerinden çıkıp sokak kapısını çalmış, sonra gene o dolaba girmiş. Agnes kapıyı açmak üzere gelince arkasından çıkıp kafasına bir şey indirmiş sonra da öldürerek o dolaba kapamıştır. Ondan sonra da sakın sakın yazıhanesine gitmiştir.

— Ne vahşi adam! dedi Mrs. Dane Calthrop.

— Ona acııyor musunuz? dedim.

— Katiiyen, neden?

— Hiç, yalnız acımadığınıza memnun oldum.

Joanna:

— Peki neden Aimeé Griffith? diye sordu.

— Polis Owen'in aletleri arasından çalınan parçaları bulmuş. Neredeymişler biliyor musunuz? Adamın yazıhanesindeki eski bir kutunun içinde. Müteveffa Sir Jasper Harrinton West'e ait evrak bulunan bir kutunun.

Mrs. Dane Calthrop:

— Zavallı Jasper, dedi. Çok dürüst bir adamcağızdı. Hayatta olsa kimbilir ne kızardı.

— Peki onları saklaması delilik değil mi?

— Atması daha delilik olurdu, dedi. Mrs. Dane

Calthrop. Öyle ya kimse Symmington'dan şüphe etmiyordu ki.

Joanna:

— Zaten o aletle vurmamış ki kıza, dedi. Kutudan bir de üzerinde saç ve kan bulunan bir sopa çıkmış. O aleti Aimeé'nin tevkif edildiği gün çalmış olmalı. Kitabın sayfalarını da o gün Aimeé'nin evine saklamış. Şimdi gene deminki sualime geldim: Aimeé Griffith'in bu işteki rolü nedir? Polis onu son mektubunu yazdığı sırada görmüştü, biliyorsunuz.

— Evet, tabii, dedi Miss Marple. Son mektubu o yazmıştı.

— Peki ama neden?

— Şekerim, o ömrü boyunca Mr. Symmington'a âşık kalmıştı.

— Zavallı, dedi Mrs. Calthrop.

— Arkadaşlıkları daima devam etmişti. Mrs. Symmington'un ölümünden sonra o da ümitlenmiş olmalı. Elsie hakkındaki o dedikodu çıkınca o da telâşlanmış bir mektup da ben yazayım da kızı korkutup buradan gitmesini sağlayayım, diye düşünmüştür.

— Ee? dedi Joanna. Hikâyenin sonu?

— Tahminime göre Elsie Holland mektubu Symmington'a gösterdi. O da kimin yazdığını hemen anladı. Bu onun beklemediği bir fırsattı. Yazar bulunur, hâdise kapanırdı. Yaptığı çok çirkin bir şey ama o da korkuyordu her halde. Polis bu vakayı kolay kolay bırakacağı benzemiyordu. Mektubu onlara götürüp de Aimeé'nin onu yazarken görüldüğünü öğrenince dünyalar onun oldu.

O gün akşam üzeri ev halkını alarak Griffith'lere çaya gitti. Yazıhaneden gelirken kesilmiş kitap sayfalarını çantasında getirmişti. Holde yalnız kaldığı bir sırada onları merdivenin altındaki dolaba tıkmak bir saniyelik işti. Hem de Agnes cinayetini hatırlatacakti polise.

Ben lâfa karışarak:

— Hepsi iyi ama, onun hayatını tehlikeye soktuğunuz için sizi affedemiyorum, Miss Marple, dedim.

Miss Marple bana döndü. Gözlüklerinin üzerinden ciddî ve sert bir bakışla:

— Bir şey yapmamız lâzımdı, dedi. Bu caniyi ele verecek hiçbir delil yoktu ortada. Bana yardım etmek üzere akıllı ve cesur birine ihtiyacım vardı. Aradığım insanı da buldum.

— Ama onun için tehlikeliydi bu.

— Öyleydi ama Mr. Burton, masumların hayatını kurtarmak için tehlikeye atılmaktan başka çare yoktur.

Sabahleyin çarşıya çıktım.

Miss Efily Barton manavdan çıkıyordu. Yanakları gene pembe, sesi gene heyecanlıydı.

— Duydunuz mu Mr. Burton, nihayet şeytanın bacağı kırıldı. Seyahate çıkıyorum.

— İnşallah çok iyi bir seyahat olur.

— Oo, ondan eminim. Tek başıma dünyada gidemezdim. Her şey öyle güzel halloldu ki! Ne zamandır Little Furze'ı satmağı düşünür ama bir türlü onu yabancılara vermeğe kıyamazdım. Ama şimdi siz ile Megan orada oturmak üzere Little Furze'ı satın aldığınıza göre işler değişti. Sevgili Aimeé de başından geçenlerden sonra, hele şimdi kardeşi de Joanna ile evlenince pek yalnız kalacak diye benimle geliyor. Her halde epeyce gezeriz. Belki de dünyayı dolaşırız. Aimeé çok beceriklidir her şeyi halleder. Biliyor musunuz, her işte bir hayır vardır.

Bir an için kilisenin arkasındaki mezarlıkta yatan Mrs. Symmington ile Agnes Wodell'ı düşündüm. Her halde onlar bu fikirde değildiler. Sonra Agnes'in flörtü ile arasının bozuk olduğunu, Mrs. Symmington'un da Megan'a iyi davranmadığını düşünerek üzölmekten vazgeçtim. Zaten hepimiz ölmeyecek miyiz?

— Evet, Miss Emily, dedim. Her işte bir hayır vardır.

Symmington'ların evine doğru yürüdüm. Megan kapıdaydı, yanıma geldi.

Pek romantik bir karşılama değildi bu, zira yanındaki kocaman çoban köpeği beni az daha yere düşürüyordu.

— Ne güzel şey, değil mi? dedi Megan.

— Biraz dev gibi. Senin mi?

— Evet, Joanna'nın bize düğün hediyesi o. Ne güzel hediyeler geldi görsen. Miss Marple'dan el örgüsü yumuşak, tüylü bir şal, Mr. Pye'dan nefis bir çay takımı, Elsie de bir ekmek kızartma makinası yollamış.

— Tam ona göre bir hediye, dedim.

— Evet, şimdi de bir dişçinin yanında iş bulmuş çok memnunum. Neredeydim?

— Düğün hediyelerini sayıyordum. Aklında olsun fikrini değiştirirsen bütün hediyeleri geri göndermen icabeder.

— Fikrimi değiştirmem. Sonra başka haa Mrs. Dane Calthrop antika bir Mısır örtüsü...

— Orijinal kadın.

— Dinle en enteresanını bilmiyorsun. Partridge de bir hediye göndermiş. Bir çay örtüsü. Galiba artık beni sevmeye başladı, çünkü örtüyü kendi elleriyle işlediğini söyledi.

— Ne diyorsun? Partridge'de terakki var desene! Megan beni kolumdan tutarak içeri almıştı. Dedi ki:

— Yalnız anlamadığım bir şey var. Joanna köpeğin tasma ve zincirinden başka bir de ekstra tasma ve zincir yollamış. Neden dersin?

— O, dedim. Joanna'nın esprisi.

KAYBOLAN

ELMAS

Mr. Isaac Pointz ağzındaki puroyu çıkarıp takdirle:

— Güzel yer, dedi.

Dartmouth limanı hakkındaki fikrini söylemişti. Sonra purosunu tekrar ağzına götürerek hayatından memnun bir insanın nazarlarıyla etrafına baktı.

Mr. Isaac Pointz 58 yaşlarında, ufak bir safra kesesi rahatsızlığı hariç, sıhhatli bir adamdı. Şişman değil fakat topluca idi. Üzerindeki yat kostümü de yaşına ve fiziğine pek yaraşmış denilemezdi. Ama çok şıktı, trandazdı Mr. Pointz.

Kaptan şapkasının altından gülümseyen gözlerle etrafına bakınıyordu.

Etrafındakilere gelince bunlar ortağı Leo Stein, Sir George ve Lady Marroway, Amerikalı iş adamı Mr. Samuel Leathern ve onun mektepli kızı Eve, Mrs. Rustington ve Evan Llewellyn'den müteşekkildi.

Bu grup Mr. Pointz'in yatı «Merrymaid»den yeni inmişti. Sabahleyin yat yarışlarını seyretmişler, şimdi de fuar eğlencelerine katılmak için sahile inmişlerdi. Aralarında en çok Eve Leathern dönme dolaba binmekten, Şişman Kadını, Örümcek Adamı, Şeytan Yuvasını görmekten zevk almıştı. Mr. Pointz Royal George Oteline yemeğe gitme zamanının geldiğini hatırlattığı vakit yalnız onun iti-

razi duyuldu.

— Oo, Mr. Pointz, daha falıma da baktırmamıştım. Halbuki burada hakikî bir çingene kraliçesi varmış.

Mr. Pointz kraliçenin hakikî olduğundan pek emin değildi ama sesini çıkartmadı. Eve'in babası özür dileyerek:

— Eve fuara deli oluyor, dedi. Ama biz onun yüzünden yolumuzdan kalmayalım.

Mr. Pointz yumuşak bir sesle:

— Daha vaktimiz var, dedi. Bırakalım da küçük hanım eğlensin. Gel, biz de ok atalım, Leo.

Okçu; «25 ten yukarı puan toplayan mükâfat kazanıyor,» diye bağıırıyordu.

Pointz:

— Seni geçeceğime 5 İngiliz'e bahse girerim, dedi. Stein bu teklifi memnuniyetle kabul etti.

İki adam heyecanla çekişmeğe başladılar.

Lady Marroway Evan Llewelyn'e şöyle mırıldandı:

— Gruptaki tek çocuğun Eve olduğunu zannediyorsan yanılıyorsun.

Elewelyn gülümseyerek onu tastik etti. Fakat akli başka yerlerdeydi. Zaten bütün gün böyle hareket etmişti. Hattâ birkaç kere kendisine sorulan suallere alâkasız cevaplar vermişti. Pamela Marroway kocasına yaklaşıarak dedi ki:

— Yahut ta biri, diye mırıldandı Sir George.

— Yahut ta biri, diye mırıldandı Sir George.

Gözleri Mrs. Rustington'a kaymıştı. Lady Marroway hafifçe kaşlarını çattı. Uzun boylu, itinalı giyinen bir kadındı Lady Marroway. Tırnaklarının kızılı kulağındaki küpelerle aynı renkteydi. Gözleri koyu renk, bakışları hep tetikteydi. Sir George hakikî bir İngiliz centilmeni rolünü

oyunuyordu ama onun parlak mavi gözleri de karısınıninkiler gibi dikkatli idiler.

Isaac Pointz ve Leo Stein elmas tüccarıydılar. Sir George ile Lady Marroway ise St. Jean de Luzde golf oynayan, kışın Madeira'da denize giren tabakaya mensuptular. Bu grup insanlar görünüşte pasif su nilüferlerinden farksızdırlar. Suyun üzerinde hiçbir kıpırdama alâmeti göstermezler bu çiçekler. Ama kim bilir? Suyun altından gizli gizli bir şey yapabilirler.

Evan Llewelyn:

— İşte kız geliyor, dedi Mrs. Rustington'a.

Evan esmer bir gençti. Hayata aç gibi bir bakışı vardı ki bu bazı kadınlara pek cazip geliyordu. Ama Mrs. Rustington'un bu mevzudaki fikri belli değildi. Hislerini ortaya dökmeyen bir kadındı o. Genç evlenmiş ve evliliği bir sene içinde felâketle sona ermişti. O zamandan beri Janet Rustington'un insanlar veya hâdiseler hakkındaki düşüncelerini kestirmek mümkün olmamıştı. Hareketleri daima sevimli fakat çekingendi.

Eve Leathern sevinçten dansederek onlara yaklaştı. Sarı saçları havada hopluyordu. 15 yaşında, hareketleri henüz zarifleşmemiş fakat çok canlı bir kızdı. Nefes nefese anlattı:

— 17 yaşına girer girmez evlenecekmişim. Çok zengin bir adamla. 6 çocuğum olacak. Salı ve Perşembeler uğurlu günlerim. Hep yeşil veya mavi giymeliyim, uğurlu taşım zümrüt. Sonra...

Mr. Leathern uzun boylu, sarışın, mahzun bakışlı

Mr. Leathern uzun boylu, sarışın, mahzun bakışlı bir adamdı.

Mr. Pointz ile Mr. Stein ok atmaktan döndüler. Mr. Pointz kendi kendine gülüyor, Mr. Stein ise canı sıkın:

— Srf şans işi bu, diyordu.

Mr. Pointz memnun memnun cebine vurarak:

— Beşliğini aldım ya. Şans değil, oğlum bu marifet, marifet. Babam da birinci sınıf bir okçuydu, dedi.

Sonra etrafındakilere hitabetti:

— Hadi arkadaşlar, gidelim. Falına baktırdın mı, Eve? Esmer bir adamdan kendini korumanı söyledi mi sana?

— Esmer bir kadından, diye tashih etti onu Eve. Bana bir kötülük yapmak istiyor. Fırsat vermemem lâzım. Sonra 17 yaşına girince evlenecekmışim...

Grup Royal George'a doğru ilerlerken o memnun memnun anlatıyordu.

Düşünceli Mr. Pointz yemeği daha evvelden ısmarlamıştı. Yerlere kadar eğilen bir garson onları hususî bir odaya aldı. Burada yuvarlak bir masa hazırlanmıştı. Liman meydanına bakan büyük bir pencere açıktı. Fuarın gürültüsü ile bando sesi birbirine karışarak oraya kadar geliyordu.

— Konuşabilmek için bunu kapatmak icabediyor, diyen Mr. Pointz pencereyi kapattı.

Yuvarlak masada yerlerini aldılar. Mr. Pointz misafirlerine gülümseyerek bakıyordu. Onları memnun ettiğini zannediyordu. Zaten insanları memnun etmesini severdi. Gözleriyle onları birer birer tetkik etti. Lady Marroway — hoş kadın — belki sosyetenin crême de la cremeinden değil ama ne yapsın ki crême de la creme de onun (Mr. Pointz'in) varlığından haberdar bile değiller. Her ne ise Lady Marroway hoş kadındı. Briçte hile yapsa bile gene de hoşuna gidiyordu. Aynı şeyi Sir George'un yapması işine gelmiyordu tabii. Ama Pointz'in öyle kolay kolay faka basmayacağını gösterecekti onlara.

Bak Leathern fena adam değildi. Bir kusuru bütün Amerika'lılar gibi bitmek bilmeyen hikâyeler anlatması idi. Bir de lüzumlu lüzumsuz malûmat isteme huyu vardı. Dartmouth'un nüfusu kaçmış? Deniz Koleji hangi senede

kurulmuş? Falan filân. Ev sahibinin ayaklı lügât olmasını bekliyordu galiba.

Eve şeker kızdı, akıllıydı da. Onunla şakalaşmak hoşuna gidiyordu.

Genç Llewelyn pek sessiz görünüyordu. Bir derdi varmış gibiydi. Muhtemelen parasızdı. Bu yazarlar da hep parasız olurlardı zaten. Janet Russington'a da âşık gibi bir hali vardı. Kadın da hoştu ha! Hem akıllıydı da. Mütemadiyen eserlerinden bahseden, ukalâlardan değildi. Konuşmasından hiç belli olmuyordu ama güzel yazılar yazıyordu kadın.

Leo da şişmanlamıştı, yaşlanıyordu artık. Tam o anda ontağının da kendisi hakkında aynı şeyleri düşündüğünden bihaber olan Mr. Pointz Mr. Leathern'a dönerek bahsedilen a'leş balıklarının Cornwall'da değil, Devon'da çıktığına işaret etti.

Garsonlar gelip birinci yemeğin servisini yaptılar. Onların odayı terketmelerini müteakip:

— Mr. Pointz, dedi Eve.

— Evet, küçük hanım?

— Dün bize gösterdiğiniz o elmas var ya? Hani hiç yanınızdan ayırmazmışsınız. O şimdi yanınızda mı?

— Mr. Pointz güldü.

— Evet, yanımda. O benim maskotumdur.

— Çok tehlikeli bir iş yapıyorsunuz ama. Fuar kalabalığında biri onu çalabilirdi.

— Çalamazlar. Ben onu iyi saklarım.

— Ama gene de çalabilirler, diye ısrar etti Eve.

— İngiltere'de de bizdeki gibi gangsterler vardır her halde, değil mi?

— Benim Sabah Yıldızımı çalamazlar, dedi Mr. Pointz. Bir kere hususî bir iç cepte durur. Sonra ihtiyar Pointz işini bilir. Sabah Yıldızını kimse çalamaz.

Eve gülerek:

— Bahse girerim ki ben çalarım, dedi.

Mr. Pointz göz kırparak:

— Bahse girerim ki çalamazsın, dedi.

— Vallahi çalarım. Dün akşam yatakta bunu düşünüyordum. Dün yemekte bize göstermiştiniz ya? Onu çalmak için mükemmel bir usul buldum.

— Peki, neymiş bu usul?

Eve başını yana eğdi:

— Yağma yok. Şimdi söylemem. Nesine bahse girersiniz?

Mr. Pointz kendi gençliğini hatırlayarak:

— 6 çift eldivenine, dedi.

Evedudak bükü:

— Eldiven mi? Eldiven giyen kim şimdi?

— Peki öyleyse nylon çorap giyer misin?

— Tabii giyerim. En iyi çoraplarım da bugün kaçı.

— İyi öyleyse. 6 çift en iyisinden nylon çorap.

Eve memnun:

— Oo, dedi. Peki ya siz ne istersiniz?

— Benim de tütün torbam eskimişti.

— Peki, anlaştık. Torbayı alamıyacaksınız ya. Şimdi elması dünkü gibi elden ele dolaştıracaksınız.

Garsonların tabakları almaya girişleri ile sustu. Piliçlerin servisi yapılırken Mr. Pointz dedi ki:

— Yalnız şunu unutma küçük hanım, işe tam bir hırsızlık havası vermek istiyorsak polis çağırırım, seni de ararlar.

— Ben razıyım. Ama polis çağırarak kadar hakikate uymak şart değil. Mrs. Rustington'la Lady Marroway de üstümü arayabilirler.

— Peki, öyle olsun, dedi Mr. Pointz. Yalnız senin niyetin ne? Birinci sınıf bir mücevher hırsızı olmak mı?

— İyi para verirse bu işi meslek edinebilirim.

— Sabah Yıldızını çalmağa muvaffak olursan bu iş iyi para veriyor demektir. Elmas kesilip te satılsa bile 30.000 İngiliz'den fazla eder.

— Yaa! dedi Eve. Peki bu kaç dolar eder?

Lady Marroway hayretle bağırdı:

— Böyle kıymetli bir taş yanınızda taşıyorsunuz ha! 30.000 İngiliz!

Rimmelli kirpikleri titriyordu.

Mrs. Rustington da ağır, kısık bir sesle:

— Çok para, dedi. Sonra elmasın kendi cazibesi de var. Nefis bir taş.

— Bir kömür parçası, dedi Evan Llewelyn.

— Duyduğuma göre bu gibi hırsızlıklarda en zor mesele taş bölebilecek kuyumcuyu bulabilmekmiş, diyor-du Sir George. «Aslan payını da o almış.»

Eve heyecanlı:

— Hadi, dedi Başlayalım. Elması çıkarıp dünkü sözlerinizi tekrarlayın.

Mr. Leathern her zamanki gür fakat hüzünlü sesi ile kızı için özür diliyordu:

— Aklına bir şey koydu mu..

— Sus Allah aşkına, baba, dedi Eve. Hadi Mr. Pointz.

Mr. Pointz gülerek elini iç cebine attı. Avucunu açarak elindeki pırıl pırıl maddeyi gösterdi.

Bu bir elması.

Sonra bir gece evvel Merrimaidd'de yaptığı konuşmayı hatırladığı kadar tekrarladı:

— Hanımefendiler, Beyefendiler, belki elimdeki elmasa bir bakmak istersiniz. Bu nadir rastlanan güzellikte bir taştır. Sabah Yıldızı diye adlandırdığım bu elması kendim için bir maskot addediyorum. Ben nereye gidersem o da benimle beraberdir. Görmek ister misiniz?

Taşı Lady Marrowa'ye uzattı. Lady Marroway

taşın güzelliği hakkında bir şeyler söyledikten sonra onu Mr. Leatherne verdi. Mr. Leatherne «Güzel güzel» diye yapmacıklı söylendi. O da taşı Llewelyn'e geçirdi.

O sırada garsonlar içeri girdiler, taşı dolaştırma işi bir an için durduruldu. Onların çıkmasından sonra Evan taşın çok güzel olduğunu söyleyerek onu Leo Steine uzattı. O da bir şey söylemeden hemen Eve'e uzattı taşı.

Eve heyecanlı bir sesle :

— Ne mükemmel güzellik! diye söylendi. Ve e-linden onu düşürmesiyle beraber yere eğildi. «Oo, yere düştü.»

Sağındaki Sir George de yere eğildi. Telâş esnasında masadan bir bardak devrildi. Stein, Llewelyn ve Mrs. Rutington aramağa koyuldular. En sonunda Lady Marroway de onlara katıldı.

Yalnız Mr. Pointz yerinden kıpırdamamıştı. Bir yandan şarabını yudumluyor bir yandan da müstehzi gülümsüyordu.

Eve hâlâ suni bir sesle:

— Aman allahım, ne fecî! Nereye düştü acaba? Bir türlü bulamıyorum, diye söyleniyordu.

Arayıcılar birer birer ayağa kalkmağa başladılar.

Sir George gülerek:

— Hakikaten kaybolmuş, Pointz, dedi.

— Becerdin, dedi Mr. Pointz. İyi bir artist olabilirsin, Eve. Şimdi mesele elmas üzerinde mi, yoksa başka bir yerde mi?

Eve tiratrovarî:

— Beni arayabilirsiniz, dedi.

Odanın kenarında bir paravana olduğuna göre Mr. Pointz Lady Marroway ve Mrs. Rustington'a dönerek:

— Hanımefendiler, zahmet olmazsa, diye paravanayı işaret etti.

Lady Marroway gülerek:

— Talbiî, dedi.

İki kadın yerlerinden kalktılar.

Lady Marroway:

— Hiç merak etmeyin, Mr. Pointz. Biz onu tam mânasıyla ararız, dedi.

Üçü paravananın arkasına girdiler.

Oda çok sıcaktı. Evan Llewelyn gidip pencereyi açtı. Aşağıdan bir gazetecinin sesi geliyordu. Evan aşağıya para attı, gazeteci de yukarı gazeteyi.

Llewelyn gazeteyi açarak :

— Macaristan'da vaziyet kötü, dedi.

Sir George:

— At yarışlarından ne haber? Natty Boy bugün Heldon'da koşucaktı, diye sordu.

— Leo, dedi Mr. Pointz. Kapıyı kilitle. Bu iş bite-
ne kadar garsonlar girip çıkmasınlar.

Evan:

— Natty Boy 3 e 1 vermiş, dedi.

— İyi netice değil, diye cevap verdi Sir George.

Evan sahifelere şöyle bir bakarak:

— Daha ziyade Regatta havadisleri, diye söylen-
di.

Kadınlar paravananın arkasından çıktılar. Janet Rustington:

— İzine bile rastlamadık, dedi.

Lady Marroway de:

— Sizi temin ederim ki elmas üzerimde yok, de-
di.

Mr. Pointz içinden: «Siz aradığınıza göre işin şüphe götürür tarafı yok» diye düşündü. Mr. Leatnern endişe ile:

— Eve, sakın taşı yuttun mu? Bu senin için iyi olmaz, kızım, diyordu.

Leo Stein sakın:

— Yutsa görürdüm. Onu tetkik ediyordum ve ağzına bir şey koyduğunu görmedim, dedi.

Eve:

— Her tarafı köşeli bir şeyi yutamazdım zaten, dedi. Sonra elleri kalçalarında Mr. Pointze dönerek:

— Ee ne diyorsunuz, efendim?, diye sordu.

Mr. Pointz:

— Sen olduğun yerde hiç kıpırdamadan dur, diyerek diğerlerinin de yardımı ile masayı boşalttı, ters çevirdi ve masanın her tarafını ince ince tetkik etti. Sonra Eve'nin oturmuş olduğu sandalyeyi ve onun iki yanındakileri elden geçirdi. Nafile. Diğerleri de aramaya katıldılar. Eve Leathern paravananın yanındaki duvara dayanmış kahkahalarla gülüyordu. Beş dakika sonra Mr. Pointz uflayarak ayağa kalktı. Mahzun mahzun dizlerinin tozunu silkeledi. Temizliğine hâlel gelmişti biraz.

— Eve, dedi. Önünde hürmetle eğilirim. Rastladığım en usta mücevher hırsızısın. Elması ne yaptın bilmiyorum. Madem ki üstünde yok, o halde bu odada olmalı. Bahsi kaybettim.

— Çorapları alıyor musunuz?

— Alıyorum, küçük hanım.

Mrs. Rustington merakla:

— Eve, yavrum, nereye saklamış olabilirsin ki? diye sordu.

Eve ileri doğru hoplayarak:

— Göstereceğim. Kendi kendinize öyle kızacaksınız ki..

Yemek masasının üzerindekiyelerinin naklolduğu küçük masaya doğru gitti.

Minik siyah gece çantasını aldı.

— Hep gözlerinizin önündeydi. Hep...

Neşeli sesi birdenbire kesildi:

— Oh! dedi. Oh!

— Ne oldu, yavrum? diye babası sormuştu.

Eve fısıltı ile:

— Yok... yok... diye kesik kesik mırıldandı.

Mr. Pointz onlara yaklaşarak:

— Nedir bu iş? diye sordu.

Eve ona döndü:

— Şöyle oldu. Çantamın fermuarında yalancı bir taş vardı. Dün bu taş düşmüş. Siz elması gösterirken kendi kendime tam benim düşen taşın büyüklüğünde diye düşünüyordum. Sonra gece elması o taşın yerine yapıştırmak suretiyle çalmağı düşündüm. Kimsenin farkına varmayacağından emindim. Bu gece de onu yaptım. Önce elması yere düşürdüm. Sonra onu almak için çanta elimde yere eğildim. Elimde hazır olan bir parça plastisin ile onu fermuare yapıştırdım, çantayı masanın üzerine bırakıp elması arama numarası yaptım. Elmas hepinizin gözü önünde duracak, âdi bir cam parçası gibi parlatacaktı. Çok iyi bir fikirdi. Hiçbiriniz yaptığımın farkına varmadınız.

— Acaba? dedi Mr. Stein.

— Efendim?

Mr. Pointz çantayı eline aldı. Boş delikte hâlâ yapışık duran plastisin parçasına baktı, sonra ağır ağır:

— Belki düşmüştür. Tekrar arayalım, dedi.

Arama tekrarlandı. Yalnız bu seferki pek sessiz oldu. Gergin bir hava hakim olmuştu odaya.

Nihayet aramaktan vazgeçtiler, birbirlerinin yüzüne baktılar.

Stein:

— Bu odada yok, dedi.

Sir George mânidar:

— Odayı da terkeden olmadı, dedi.

Bir an bir sessizlik oldu. Eve ağlamaya başladı. Babası onu teselliye çalışıyor, beceriksizce omuzunu okşuyordu.

Sir George Leo Stein'a dönerek:

— Mr. Stein, dedi. Demin bir şey söylediniz. Ne dediğinizi sorunca da bana cevap vermediniz. Ama ben birinci seferde de sizi duymuştum. Miss Eve elması koyduğu yeri hiçbirimizin görmediğini söylediği zaman siz «Acaba?» diye mırıldandınız. Şunu kabul etmemiz lâzım geliyor ki bu odada biri bunun farkına vardı. Ve o biri şimdi burada, aramızda. Bu vaziyet karşısında yapılacak tek dürüst iş herkesin aranmağa rıza göstermesidir. Elmas bu odayı terketmiş olamaz.»

Sir Gorge «Eski İngiliz centilmeni» rolünü oynadığı zaman çok muvaffak oluyordu. Sesinde samimiyet ve infial vardı.

Mr. Pointz üzgün:

— Biraz tatsız bir iş bu, dedi.

Eve hıçkırıyordu:

— Hep benim kabahatim. Böyle olsun istemiştim.

Mr. Stein müşfik:

— Ağlama, kızım. Kimse kabahati sende bulmuyor, diyordu.

Mr. Leathern her zamanki ukalâ tavrıyla:

— Sir Georgeun fikrini hepimizin memnuniyetle kabul edeceğinden eminim. Ben şahsen kabul ediyorum, dedi.

— Ben de dedi Evan Llewelyn.

Mrs. Rustington başı ile onları tastik eden Lady Marroway'e baktı. İkisi beraber paravananın arkasına gittiler. Eve ağlayarak onları takibetti.

Bir garson kapıya vurdu, kendisine geri gitmesi söylendi.

Beş dakika sonra 8 kişi birbirlerine şüphe ile baktılar.

Sabah Yıldızı kayıplara karışmıştı.

Mr. Parker Pyne karşısındaki esmer adamın heyecanlı yüzüne baktı.

— Tabii, dedi. Gal'lisiniz galiba, değil mi, Mr. Llewelyn?

— Bununla hâdisenin alâkası ne?

Mr. Parker Pyne iri, bakımlı elini sallayarak:

— Hiçbir şey, dedi. Değişik ırkların hâdiseler karşısındaki gösterdikleri reaksiyonları inceleyip tasnif ediyorum da ondan. Şimdi sizin derdinize dönelim.

Evan Llewelyn:

— Size neden geldiğimi bilmiyorum, dedi. Elleri sinirden titriyordu. Yanakları çökük, yüzü sarı idi. Mr. Parker Pyne'in yüzüne bakamıyordu. Bu zatın kendisini tetkik edişinden rahatsız olmuştu. «Size neden geldim bilmiyorum, diye tekrarladı. «Ama nereye gidebilirim ki! Ne yapabilirim ki! Gazetedeki ilânınızı görmüştüm. Sonra bir arkadaş da sizin bu işlerde muvaffak olduğunuzdan bahsetmişti. İşte böylece geldim. Gelmekle de aptallık ettim, her halde. Bu öyle bir muamma ki bunu kimse çöze-
mez.

— Hayır, hayır, dedi Mr. Parker Pyne. Bana gelmekle çok iyi ettiniz. Benim ihtisasım bedbahtlık üzerinedir. Bu işin de sizi bir hayli üzmüş olduğu meydanda. Şimdi, bana anlattıklarınızın tam olarak doğru olduğuna emin misiniz?

— Bir şey unuttuğumu zannetmiyorum. Pointz elması çıkarıp elden ele dolaştırdı. O muzır Amerikalı kız da alıp elması çantasına yapıştırmış. Sonra çantaya baktığımızda elmas yok olmuştu. Kimsenin üzerinde de

çıkmadı. İhtiyar Pointz kendi üstünü bile arattırdı. Yemin ederim elmas odada yoktu. Odayı terkeden de olmadı.

— Hiçbir garson girip çıkmadı mı?

Llewelyn başını salladı:

— Kız elmasla oynayıp ta işi yüzüne gözüne bu-
laştırmadan evvel onlar odadan çıkmışlardı. Sonra da Po-
intz kapıyı kilitledi. Hayır, elmas birimlerden birimizde.

Mr. Parker Pyne düşünceli:

— Evet, öyle görünüyor, dedi.

Evan Llewelyn acı acı:

— O batasica akşam gazetesi yok mu? dedi. Akıl-
larına o geldi. Çünkü dışarı ile yapılan tek iribat o ol-
muştı.

— Şimdi olanları bir daha tekrar edin bakalım.

— Gayet basit. Pencereyi açtım, adama bir ısıklık
çaldım, bir çeyreklik attım, o da gazeteyi fırlattı. Görüyor-
sunuz ya, elmasın odayı terketmesi için tek yol bu, be-
nim elması aşağıda bekleyen bir suç ortağına atmış ol-
mam.

Mr. Parker Pyne:

— Tek yol bu olamaz, dedi.

— Peki siz ne dersiniz?

— Madem ki siz onu oradan aşağı a'madınız, o
halde başka bir yol daha olmalı.

— Oh, evet. Ben daha kati bir şey söyleyeceksi-
niz zannetmiştim. Benim söyleyebileceğim tek şey onu
alıp aşağı atmamış olduğumdur. Tabii bana inanmanızı
bekliyemem. Ne sizin ne de başkalarının.

— O, evet, size inanıyorum, dedi Mr. Parker Py-
ne.

— İnanıyor musunuz? Neden?

— Sizde suçlu tipi yok ta ondan, dedi Mr. Parker
Pyne «Daha doğrusu mücevher hırsızlığı yapacak tip yok.
Belki başka suçlar işleyebilirsiniz ama bunu şimdi mev-

zu dışı bırakalım. Netice ben size Sabah Yıldızını çalmış nazarı ile bakmıyorum.

Llewelyn acı acı:

— Halbuki herkes o nazarla bakıyor, dedi.

— Anlıyorum dedi Mr. Parker Pyne.

— Bana tuhaf tuhaf baktılar. Marroway gazeteyi eline aldı ve pencereden aşağı bir baktı. Bir şey söylemedi. Ama Pointz de anladı tabii. Ne düşündüklerini tahmin ediyorum. Açıkça beni itham etmediler, işin fecî tarafı da bu ya.

Mr. Parker Pyne anlayışla onu tastik etti:

— Tabii, böylesi daha kötüdür.

— Tabii. Ortada sadece bir şüphe var. Bir adam gelip soruşturma yaptı. Usulü dairesinden bir soruşturma dedi. Ama sivil polisti mutlaka. Gayet terbiyeli idi. Hiç bir imada bulunmadı. Yalnız benim parasız olarak tanındığım halde son zamanlarda biraz para sarfetmeğe başladığının duyulduğunu söyledi ve bunun sebebinin sordu.

— Dedikleri doğru mu idi?

— Evet. 1-2 at yarışında oynayıp şanslı çıkmıştım. Ama bunu ispat edecek bir vesikaya mâlik değilim. Aksini de ispat edemezler, ama bu öyle bir şey ki birdenbire ortaya çıkan paranın pınarını izah etmek istemeyen kim olsa bunu uydurabilir.

— Tamam. Ama bu polise yetmez.

— Oh, ben tevkif edilip te hırsızlık suçundan itham edilmekten korkmuyorum ki! Keşke öyle olsa. Hiç olmazsa hakikat ortaya çıkar. İşin fena tarafı bütün bu insanların benim hırsız olduğuma inanmaları.

— Aralarında bilhassa mühim olan biri var mı?

— Ne demek istiyorsunuz?

— Hiç, sadece bir fikirdi bu. Mr. Parker Pyne gene elini havada salladı. Ama biri var, değil mi? Mese-lâ Mrs. Rustington.

Llewelyn'in esmer yüzü kızardı:

— Neden onu seçtiniz?

— Oo, azizim, belli ki aralarında sizin için fikri çok mühim olan biri var, muhtemelen bir kadın. Orada kaç kadın vardı? Amerikalı küçük kız mı? Lady Marroway mı? Böyle bir iş yapmış olsaydınız onun nazarlarında kıymetten düşmez, bilâkis yükselirdiniz. Lady Marroway'i tanırım da. O halde geriye Mrs. Rustington kalıyor.

Llewelyn konuşmak için âdeta gayret sarfediyordu:

— Başından -müessif bir hâdise geçmiş. Kocası çok soysuz bir adammış. O da şimdi kolay kolay kimselere itimat edemiyor. Eğer o, eğer o da.. Daha fazla devam edemedi.

— Haklısınız, dedi Mr. Parker Pyne. Mesele mühim. Bunu halletmek lâzım.

Evan güldü:

— Söylemesi kolay.

— Halli de, dedi Mr. Parker Pyne.

— Öyle mi zannediyorsunuz?

— Evet, probleminiz çok açık. Pek çok ihtimal bertaraf edilmiş durumda. O halde halli de kolay olmalı. Hatta şimdiden bir ümit ışığı belirdi diyebilirim.

Llewelyn ona inanamıyarak bakıyordu.

Mr. Parker Pyne not defterini yanına doğru çekti, eline bir de kalem aldı.

— Bana davetlileri kısaca bir tasvir eder misiniz?

— Tasvir mi?

— Evet, saç renkleri filân falan.

— Ama. Mr. Pyne, bunun hâdise ile ne alâkası olabilir ki?

— Olabilir, olabilir. Tasnif meselesi.

Ona inanmayarak yattakileri tasvir etti Evan.

Mr. Parker Pyne 1-2 not aldı, sonra defteri bir kenara bırakarak:

— Mükemmel dedi. Bir de şarap bardağı mı kırıldı demiştiniz?

Evan gene şaşkın şaşkın bakarak:

— Evet, masadan aşağı devrildi. kırıkların da üzerine basıldı, dedi.

— Cam kırıkları kötü şeylerdir, diyordu Mr. Parker Pyne. Bardak kimindi?

— Galiba çocuğun, Eve'indi.

— Ah, peki onun yanında kim oturuyordu?

— Sir George Marroway.

— Bardağı hangisinin devirdiğini görmediniz mi?

— Korkarım ki hayır? Mühim mi idi?

— Pek değil. Sualim lüzumsuzdu zaten. Evet, ayağa kalktı. Size iyi günler dilerim, Mr. Llewelyn. Üç gün sonra beni tekrar görmeğe gelir misiniz? Zannediyorum o zaman meseleyi halletmiş olacağım.

— Şaka mı ediyorsunuz, Mr. Parker Pyne?

— İş meselelerinde hiçbir zaman şaka etmem, beyim. Bu müşterilerimde itimatsızlık uyandırabilir. Cuma günü saat 11.30 iyi mi?

Cuma günü Mr. Parker Pyne'in yazıhanesine giren Eva'nın aklından birçok şey geçiyordu. Hem ümitli idi, hem de netice alınacağından şüpheli.

Mr. Parker Pyne gözlerinin içi gülerek onu karşıladı:

— Günaydın, Mr. Llewelyn, buyrun oturun. Bir sigara?

Llewelyn kendisine uzatılan tabakaya bakmıyordu bile:

— Ne haber? diye sordu.

— Haberler iyi. Polis dün akşam çeteyi tevkif etti.

— Çete mi? Hangi çete?

— Amalfi çetesi. Siz hikâyeyi anlatır anlatmaz aklıma onlar geldi. Metodlarını tanıdım. Bir de siz misafirlerin tasvirini yapınca hiç şüphem kalmadı.

— Amalfi çetesi kimler?

— Baba, oğul ve gelin. Pietro ile Maria evli iseler tabii.

— Anlıyamadım.

— Çok basit: İsimleri İtalyan, orijinleri de öyle ama ihtiyar Amalfi Amerika'lıdır. Metodları da hep aynıdır. Baba mühim bir iş adamı rolünü oynar, Avrupa memleketlerinden birinde bir mücevher tüccarı ile tanışır, ondan sonra da oyunu oynar. Bu sefer Sabah Yıldızının bilhassa peşinde imiş. Pointzin bu elmasa olan hususî sevgisi bilinen bir şeydi. Maria Amalfi kızı rolündeydi. Şaşılacak bir mahlûktur o. En aşağı 27 sinde olup daima 16 lık yerine geçer.

Llewely hayretler içinde:

— Eve olamaz! diye bağırdı.

— Odur. Çetenin üçüncü azâsı da Royal George oteline garson olarak girmişti. Tatil zamanı bütün oteller fazla müstahdem kullanır bilirsiniz. Hattâ eski garsonlardan birini bile para ile yerinden uzaklaştırmış olabilir. Sahne hazırdır. Eve Mr. Pointz'e meydan okuyarak bahse girmesini sağlar. O da bir gece evvel yaptığı gibi elması elden ele geçirir. Garsonlar içeri girerler. Leathern onlar gidene kadar elması elinde tutar. Garsonlar çıkarken bir çiklet parçası ile tabağın altına yapıştırılmış olan elmas da Pietro ile beraber odayı terkeder. Gayet basit!

— Ama sonra ben taşı gördüm.

— Hayır, hayır, siz elmasın evvelden hazırlanmış olan taklidini gördünüz. Stein elmasa hiç bakmadı diyor-sunuz. Eve onu yere düşürür, bir de bardak kırar. sonra hepsinin birden üzerine basar. İşte elmasın mucize kabi-

linden kayboluşu. Ondan sonra Eve de Leathern de hiç korkmadan defalarla aranabilirler.

Evan ne diyeceğini şaşırması başını sallıyordu. En nihayet sordu:

— Çeteyi benim tarifimden tanıdığınızı söylüyorsunuz. Bu oyunu daha evvel de oynamışlar mıydı?

— Tıpkısına değil ama bu iş onların işine benziyordu. Hemen Eve'den şüphelendim.

— Neden? Ondan hiç birimiz şüphelenmemiştik halbuki. Öyle çocuktuk ki!

— Maria Amalfi'nin şahsına mahsus hususiyeti de budur zaten. Normal çocukdan da daha çocuk olabiliyor. Sonra o plastisin. Bahse tamamen tesadüfi girildi diyorsunuz. Halbuki kızın elinde plastisin hazır. Demek ki plân evvelden hazırlanmış. Şüphelerim hemen onun üzerinde toplandı.

Llewelyn ayağa kalktı:

— Eh, Mr. Pyne, size nasıl teşekkür edeyim bilemiyorum.

— Bir tasnif meselesi, diyordu Mr. Parker Pyne. Suçlu iplerinin tasnifi bu benim pek meraklı olduğum bir bahistir.

— Borcumun ne kadar olduğunu...

— Faturanız yüksek olmayacak, dedi Mr. Pyne. At yarışlarında oynamanıza pek mani olmaz. Buna rağmen size tavsiyem ilerde atlarla pek ilgilenmemenizdir. Çok kararsız hayvanlardır atlar.

— Teşekkür ederim. Doğru söylüyorsunuz.

Evan Mr. Parke Pyne'in elini sıkarak uzun adımlarla yazıhaneden dışarı çıktı.

Bir taksi çağırıp Janet Rustington'un adresini verdi.

Şimdi artık herşeyi başaracağından emindi.

GEMİDEKİ MUAMMA

Albay Clapperton! dedi General Forbes. Bunu yarı alaycı yarı sinirli bir eda ile söylemişti.

Ellie Henderson rüzgârın dağıttığı gri saçlarını düzelterek sandalyesinde doğruldu. Koyu renk gözlerinde şeytanî bir memnuniyet vardı. «Tam asker adam» dedi. Sonra eli ile dağılan saçlarını düzelterek l finin doğuracağı neticeyi bekledi.

— Asker adam mı? diye köpürdü Genaral Forbes. Orduda geçen uzun senelerin hâtırası olan bıyığını düzeltiyordu. Sinirden kıpkırmızı kesilmişti.

Miss Henderson başladığı işi tam bitirmek istiyordu.

— Muhafız Alayındaymış, değil mi? diye mırıldandı.

— Muhafız Alayı, Muhafız Alayı ha? Amma palavra! Adam artistmiş. Hem de bir komediye! Asker olunca da Fransa'da konserve kutularını saymakla vazifelendirilmiş. Sonra da bir bombardımanda kolundan yaralanıp memlekete dönmüş. Lady Carrington'un hastahanesine sevk edilmiş.

— Yaa, demek böyle tanışmışlar?

— Evet. Herif yaralı kahraman rolünü iyi oynamış. Lady Carrington da parası çok, akli kıt bir kadın. Ko-

cası öleli altı ay olmuşmuş. Adam onu kolaycacık elde etmiş. Sonra karısı ona seferberlik bürosunda iş bulmuş. Ondan sonra Albay Clapperton, hah!

— Harpten evvel de artistmiş ha? diye söylendi Miss Henderson. Kır saçlı, centilmen tavırlı Albay Clapperton'un sahnede şarkı söyleyen kırmızı burunlu bir komediyenle ne alâkası olabilir diye düşünüyordu.

— Tabii dedi General Forbes. Bizim Bassington-frenchden duydum. Snooks Parker bizim Bedger Cottrile söylemiş, o da ona söylemiş.

Miss Henderson:

— Oo, öyleyse mutlaka doğrudur, dedi.

Yanlarında oturan ufak tefek adamın yüzünde bir gülümseme belirdi. Miss Henderson'un gözünden bir şey kaçmazdı. Bu gülümsemeyi gördü. Yabancı onun sözlerindeki alayı -General Forbes'in farkına bile varmadığı alayı- sezip takdir etmişti.

General bu gülümsemeyi de görmedi. Saatine bakıp ayağa kalkarak:

— Yürüyüş zamanı geldi. Vapurda da spor yapmak lâzım, dedi ve açık kapıdan güverteye çıktı gitti. Miss Henderson biraz evvel gülümsemiş olan adama baktı. Kendisi ile seyahat arkadaşlığı yapabileceğini ifade eden kibar bir bakıştı bu.

— General enerjik, öyle değil mi? dedi ufak tefek adam.

— Güvertede tam 48 defa dönüyor. Ne dedikoducu adam! Bir de biz kadınlara skandal meraklısı seks derler.

— Öyle diyenler çok ayıp ederler.

— Ama Fransız'lar hep kibârdırlar, dedi Miss Henderson. Sesi sual sorar gibi çıkmıştı.

Bunu anlayan adam:

— Belçika'lıyım, Mademoiselle, dedi.

— Yaa, demek Belçika'lısınız.

— Hercule Poirot. Hizmetinizdeyim.

İsim ona pek yabancı gelmemişti. Mutlaka daha evvelden de duymuştu bu ismi.

— Seyahatiniz iyi geçiyor mu, M. Poirot?

— Doğrusunu söylemek lâzımsa hayır. Beni teşvik edenleri dinlemem hata oldu. Ben denizden nefret ederim. Hiç bir zaman sâkin değildir o.

— Ama şimdi bakın çok güzel.

Poirot bunu kabul etmek zorundaydı:

— Şu anda evet. Zaten ben de bu yüzden karamandan çıkıp biraz etrafımla alâkadar olmağa başladım. Meselâ sizin General Forbes'ı nasıl idare ettiğinizi gördüm.

— Demek, dedi, durdu Miss Henderson.

— Skandalı ortaya çıkarmak için başvurduğunuz usul mükemmeldi.

Miss Henderson hiç sıkılmadan gülerек:

— Muhafız Alayından bahsetmem mi? diye sordu. Bununla Generalin ağzını açtıracığım belli idi. Sonra gizli bir sır verir gibi başını yaklaştıırarak :

— İtiraf edeyim ki skandala bayılırım. Havadisler ne kadar çirkin olursa benim o kadar hoşuma gider, dedi.

Poirot düşünceli, tetkik etti onu. İyi muhafaza edilmiş ince bir vücut, derin bakışlı koyu renk gözler, gri saçlar. 45 yaşlarında, yaşını göstermekten çekinmeyen bir kadın.

Ellie birdenbire :

— Tamam, buldum. Siz o meşhur dedektifsiniz, dedi.

Poirot başını eğerek:

— Çok naziksınız, Mademoiselle, dedi. Fakat tevazu gösterip de «Yok canım, pek o kadar meşhur filân

değilim» gibi bir şeyler söylemedi.

— Ne heyecanlı! dedi Miss Henderson. Gene bir iz peşinde misiniz? Aramızda gizli bir kaatil mi var? Ama bu kadar açık konuşmamalıydım galiba.

— Hayır. Ümitlerinizi kırmak bana büyük ıstırap veriyor ama ben de burada, herkes gibi, iyi vakit geçirebilmek için bulunuyorum.

Bunu öyle ümitsiz bir sesle söylemişti ki Miss Henderson gülmeğe başladı.

— Ne ise canım yarın İskenderiye'de karaya çıkabileceksiniz. Mısır'ı hiç görmüş müydünüz?

— Hiç, Mademoiselle.

Miss Henderson kalktı:

— Gidip Generalin yürüyüşüne iştirak edeyim.

Poirot hemen ayağa fırladı. Ona bir selâm veren kadın güverteye çıktı.

Poirot'nun gözlerinde şaşkın bir bakış belirdi. Sonra dudaklarında hafif bir gülümseme ile yerinden kalktı, başını kapıdan dışarı çıkardı, güverteye bir göz attı. Miss Henderson parmaklıklara dayanmış, uzun boylu askere benzer bir adamla konuşuyordu.

Poirot'nun dudaklarındaki gülümseme derinleşti. Tekrar sigara salonuna geçerken kabuğu içine çekilen bir kaplumbağanın itinalı hali vardı yürüyüşünde. Salonda yalnızdı. Ama bu yalnızlığın pek uzun sürmeyeceğini tahmin ediyordu. Sürmedi. Mrs. Clapperton içeri girdi. Plâtine mizamplili saçları bir file ile muhafaza altına alınmış, masaj ve rejimlerin zayıflattığı vücuduna pahalı bir spor tayyör giymişti. Hareketlerinde her arzu ettiği şey için en yüksek fiyatı ödeyebilmiş bir kadının kendine olan emniyeti seziliyordu.

— John! Oo, günaydın, M. Poirot. John'ı gördünüz mü?

— Güvertede, Madam. Arzu ederseniz ben...

Kadın onu bir el hareketi ile susturdu:

— Biraz burada oturacağım.

Poirot'nun karşısında oturdu. Uzaktan 28 lik görünüyordu. Yakına gelince ise, bütün o itinalı makyajına rağmen hakiki 49 undan da fazla gösteriyordu. Gözbebekleri ufak, gözleri açık mavi idi.

— Dün akşam yemekte yoktunuz. Biraz deniz vardı, ondan mı?

— Evet, dedi Poirot.

— Allahtan beni deniz tutmaz. Zaten kalbim zayıf, bir de deniz tutsa ölürdüm her halde.

— Demek kalbiniz zayıf, Madame?

— Evet. Çok dikkatli olmam, kendimi yormamam lâzım. Müttehassıslar hep öyle diyorlar.

Mrs. Clapperton belli ki kendisi için çok önemli bir mevzua girmişti.

— Zavallı Johncığım benim hareketlerime mâni olmak için kendini harabeder. Ben tam mânasıyla yaşamaktan hoşlanırım, M. Poirot. Bilmem ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?

— Evet, evet.

— Bana hep der ki: «Biraz da bitki hayatı yaşamağa çalış, Adeline.» Ama yapamam. Bence hayat insana yaşanmak için verilmiş. Harp zamanında da kendimi harabetmişim hastahanemde. Hastahanemi duymuş muydunuz? Hastabakıcılar, hemşireler herşey vardı ama koca hastahaneyi ben idare ederdim.

İçini çekti...

— Enerjiniz, canlılığınız şayan-ı hayret bir şey, Hanımefendi, dedi Poirot. Böyle bir cevap vermesi icabettiğini biliyordu.

Mrs. Clapperton genç kız gibi gülerek:

— Herkes bana «Ne kadar gençsiniz» der. Çok saçma. Hiçbir zaman 43 ten aşağı imişim gibi hareket et-

mem ki. Fakat gene de bir çokları inanmıyorlar. «Çok canlısın, Adeline» diyorlar bana. Ama M. Poirot, insan canlı olmazsa ne olur Allah aşkına?

— Ölü, diye cevap verdi Poirot.

Mrs. Clapperton kaşlarını çattı. Bu cevabı beklemiyordu. Adam aklınca espri yapıyordu galiba. Ayağa kalktı. Soğuk bir sesle:

— John'ı bulmalıyım, dedi.

Kapıdan çıkarken çantasını yere düşürdü. Çanta açıldı, içindekiler yerlere yayıldı. Poirot hemen yardıma koştu. Rujların, pudriyerin, tabaka ve çakmak falan fi-lânın toplanması 1-2 dakika sürdü. Mrs. Clapperton ona kibarca teşekkür etti ve güverteye çıktı.

— John!..

Albay Clapperton Miss Henderson ile derin bir mevzua dalmıştı belli ki. Karısının sesini duyar duymaz yanına koştu. Koruyucu bir eda ile ona doğru eğildi. Sezlongunun yeri iyi mi idi? Yoksa onu biraz daha geriye alsın mıydı? Hareketleri nazikti, düşünceli idi Albayın. Sevilen bir kadının âşık bir koca tarafından şımartılmasına sahne oluyorlardı oradakiler.

Miss Ellie Henderson bir şeyden tiksindircesine ufka doğru bakıyordu.

Poirot da sigara salonunun açık kapısından onları seyretmekte idi.

Arkasından kısık bir ses şöyle dedi:

— Ben bu kadının kocası olsam onu gebertirdim.

Bu vapurdaki gençlik grubunun pek alay ettiği yaşlı bir beydi.

— Oğlum, bana bir viski getir, diye garsona seslendi.

Poirot yerde yırtık bir kâğıt parçası gördü. Eğildi, onu aldı. Bu da Mrs. Clapperton'un çantasından düşmüş olmalıydı. Dijitalin ihtiva eden bir reçetenin yır-

tılmış bir parçasıydı. Mrs. Clapperton'a vermek üzere reçeteyi cebine koydu.

Yaşlı yolcu lâfına devamla:

— Evet, dedi. Zehir gibi bir kadın bu. Poana'da böyle birine daha rastlamıştım. 87 yılındaydı.

— Onu geberten oldu mu? diye sordu Poirot.

Yaşlı bey üzülerek başını salladı:

— Hayır. Bir sene içinde o kacasını mezara gömdü. Clapperton biraz otorite kullanmalı. Karısına fazla yüz veriyor.

Poirot ciddî:

— Ama paralar kadının, dedi.

— Hah hah! Yaşlı adam gülmeğe başladı. Meseleyi kısaca izah ettiniz. Paralar kadının. Hah hah hah!

İki genç kız koşarak içeri girdiler. Biri çilli, yuvarlak yüzlü, uzun dağınık saçlı, diğeri gene çilli ve kıvrık kestane saçlı idi.

— Kurtarmağa gidiyoruz, diye bağırdı Kitty Mc-oney. Pam ile ben Albay Clapperton'u kurtarmağa gidiyoruz.

— Karısından, dedi Pamela Cregan. Koşmaktan nefes nefeseydi.

— Çok şeker adam?

— Kadın da korkunç bir şey. Adama nefes aldır-mıyor.

— Karısı yanında değil ise bu sefer de o Henderson denilen kadın yakasına yapışıyor.

— O hoş kadın. Ama tabii çok yaşlı.

Kıkır kıkır gülererek dışarı koştular :

— Kurtarmağa gidiyoruz, kurtarmağa gidiyoruz.

Albay Clapperton'un kurtarılması sadece lâfta kalmadı. İş tatbikata da konuldu. O akşam 18 yaşındaki Pam Cregan Hercule Poirot'ya gelerek şöyle mırıldandı:

— Bizi seyredin, M. Poirot. Onu karısının koltuğu altından kurtarıp güvertede mehtap gezintisine çıkaracağız.

Tam o sırada Albay Clapperton da otomobil modelleri hakkında bir münakaşaya dalmıştı.

— Rolls Royceler fevkalâde arabalardır. Fakat benim arabam da..

— Benim arabam mı demek istiyorsun, John?

Mrs. Clapperton tiz bir sesle kocasının lâfını kesmişti.

Onun bu kabalığına hiç kızmış bir hali yoktu Albayın. Ya artık çok alışmıştı, yahut da...

— Yahut da, diye kendi kendine söylendi Poirot. Bu «yahut da»nın arkasından neler gelebilir onu düşünüyordu.

— Tabii, yavrum, senin araban demek istiyorum.

Karısına kibarca bir selâm verdikten sonra hiç füturunu bozmaksızın cümlesini bitirdi.

— Tam bir centilmen gibi hareket ediyor, diye düşündü Poirot. Halbuki General Forbes de onun bir centilmen olmadığını söylüyor. Acaba?

Bir briç lâfı oldu. Mrs. Clapperton, General Forbes ve bir karı koca oyuna oturdular. Miss Henderson özür dileyerek güverteye çıktı.

General Forbes tereddütle:

— Kocanız oynamaz mıydı? diye sordu.

— John oynamıyor, dedi Mrs. Clapperton.

Oyuncular kâğıt dağıtmaya başladılar.

Pam ile Kitty Albay Clapperton'a yaklaştılar. İkisi de birer koluna girdiler:

— Bizimle güverteye geliyorsunuz, dedi Pam. Çok güzel bir mehtap var.

— Saçmalık etme. John, dedi Mrs. Clapperton. Soğuk alırsın.

— Bizimle beraberken almaz, dedi Kityy. Biz onu ısıtırız.

O da gülerek onlarla beraber gitti.

Poirot Mrs. Clapperton'un iki sineklik eline pas dediğini gördü.

Sonra o da güverteye çıktı. Miss Henderson parmaklıklara dayanmış duruyordu.

Yanına yaklaşıncı kadın başını ona doğru çevirdi. Gelenin Poirot olduğunu görünce biraz sukut-u hayale uğramıştı galiba.

Biraz konuştular. Poirot susunca kadın sordu:

— Ne düşünüyorsunuz?

— Mrs. Clapperton kocasının biricik oynamadığını söylerken canı sıkkın görünüyordu da onu düşünüyorum.

— Oynamamasını kendine hakaret telâkki ediyordur. Adam onunla evlenmekle büyük aptallık etmiş.

Poirot karanlıkta gülerek:

— İzdivaçlarının tatminkâr olabileceğini hiç düşünmediniz mi? diye sordu.

— Öyle bir kadınla ha?

Poirot omuz silktili.

— Pek çok despot kadının böyle merbut kocaları vardır. Tabiata atfetmeli bunu. Kadın ne derse desin, ne yaparsa yapsın kocası kızmıyor, öyle değil mi?

Miss Henderson bu söze bir cevap ararken içerden Mrs. Clapperton'un sesi duyuldu:

— Hayır, bir oyun daha oynıyamıyacağım. Burası çok sıcak. Gidip güvertede biraz hava alayım.

— Allah rahatlık versin, dedi Miss Henderson. Ben yatmağa gidiyorum.

Ve hemen gözden kayboldu.

Poirot yürümeğe başladı. Rüzgâr da siperli bir köşede Albay Clapperton ile iki kız oturmuşlar, Albay onlara kâğıt hileleri gösteriyordu. Bu işte gösterdiği hü-

neri gören Poirot Generalin onun sahne hayatı hakkında söylediklerini hatırladı.

— Briç oynamamanıza rağmen kâğıtlarla meşgulsünüz bakıyorum, dedi.

Clapperton her zamanki tatlı gülümseyişi ile:

— Briç oynamadığının sebebi vardır, dedi. Bakın size göstereyim. Bir tek el oynayalım.

Çarçabuk kâğıtları dağıttı.

— Ellerinize bakın. Ee, ne dersiniz?

Kitty'nin yüzündeki şaşkın ifadeyi görünce kakahayı bastı. Sonra kendi elini yere açtı. Diğerleri de onu takibettiler. Kitty'nin eli safi sinek, Poirot'nun kupa, Pam'inki karo, Albay Clapperton'un ki ise sırf maça idi.

— Görüyorsunuz ya, dedi Albay. Kendisine ve etrafına istediği eli dağıtabilen bir adam arkadaş oyunlarına girmemelidir. Şansı yerinde olsa bile kimse onun şansına inanmaz.

Oo! dedi Kitty. Bunu nasıl yaptınız? Biz hareketlerinizde hiç te gayri tabii bir şey görmemiştik.

— Ne sihirdir ne keramet, el çabukluğu marifet, dedi Poirot. Ve o anda Albayın yüzündeki değişen ifadeyi gördü. Yakalandığını farketmiş bir adamın yüz ifadesiydi bu.

Poirot kendi kendine güldü. Centilmen maskesi altındaki hokkabaz kendini göstermişti.

Ertesi sabah şafakta gemi İskenderiye'ye yanaştı.

Poirot kahvaltıdan dönerken iki genç kızın karaya çıkmak üzere giyinmiş olduklarını gördü. Kızlar Albay Clapperton'la konuşuyorlardı.

— Artık çıkabiliriz, diyordu Kitty. Pasaport memurları şimdi gidiyorlar. Siz de bizimle geleceksiniz, değil mi? Yalnız gidersek başımıza bir şeyler gelebilir.

Clapperton gülerek:

— Yalnız çıkmanızı tabii ki doğru bulmam, dedi. Ama karım pek çıkmağa niyetli değil galiba.

— Aa, vah vah? dedi Pam. Eh, o da yatar dinlenir.

Albay Clapperton düşündü. Kızlara kavalyselik etme fikri ona da cazip gelmişti.

O sırada Poirot'yu gördü:

— Merhaba, M. Poirot. Dışarı çıkıyor musunuz?

— Yok, zannetmiyorum, dedi Poirot.

— Gidip Adeline'le konuşayım.

Albay kararını vermişti.

Pam:

— Biz de sizinle gelelim, dedi. Sonra Poirot'ya göz kırptı: Belki sizi bırakması için onu biz ikna edebiliriz.

Albay Clapperton bu fikri hemen kabul etti. Rahatlamışa benziyordu.

— Hadi ikiniz de gelin öyleyse.

Üçü birden B güvertesine çıktılar. Kamarası Clapperton'ların tam karşısında olan Poirot da meraklan onları takibetti.

Albay Clapperton kapıyı çekingen çekingen vurdu.

— Adeline, yavrum, kalktın mı?

Mrs. Clapperon'un uykulu sesi içerden cevap verdi:

— Aman sabah sabah ne istiyorsunuz?

— Ben John. Karaya çıkalım mı?

— Katiyen olmaz. Sesi tizdi. Bu gece hiç uyuyamadım. Günümü yatakta geçireceğim.

Pam lâfa karıştı:

— Oo, Mrs. Clapperton, çok müteessirim. Sizin de bizimle gelmenizi öyle istiyorduk ki. Hakikaten gele-

mez miydiniz?

— Katiyen gelemem.

Mrs. Clapperton'un sesi daha da tizleşmişti.

Albay kapıyı açmak için tokmağını çeviriyordu.

— Ne var, John? Kapı kilitli. Kimsenin beni rahatsız etmemesini istiyorum.

— Affedersin, yavrum. Yalnız seyahat rehberimi almak istemiştin de.

— Alamazsın. Diye cevap verdi Mrs. Clapeton. Yataktan kalkmak istemiyorum. Lütfen git, John. Beni rahat bırak.

— Peki peki, canım.

Albay kapının önünden telâşla çekildi. Kızlar hemen başına üşüştüler.

— Hadi, hemen gidelim. Allahtan şapkanız başınızda. Eyvah, pasaportunuz kamarada mı kaldı, sakın?

— Hayır, o cebimde, dedi Albay .

Kitty onun koluna girdi:

— Yaşasın! Hadi gidelim.

Poirot parmaklıklara dayanarak üçünün gemiden ayrılışlarını seyrediyordu ki yanında birinin iç çekişini duyarak başını çevirdi. Miss Henderson da uzaklaşan üç silüeti gözleri ile takibediyordu. Cansız bir sesle:

— Demek çıktılar, dedi.

— Evet. Siz de çıkıyor musunuz?

Başında şapka, elinde de şık bir çanta vardı. Belki ki dışarı çıkmağa hazırlanmıştı. Buna rağmen bir anlık bir tereddüitten sonra başını sallayarak:

— Hayır, dedi. Kalsam daha iyi olacak. Yazılacak bir sürü mektubum var.

Gitti. 48 turluk sabah yürüyüşünden dönen General Forbes nefes nefese:

— Aha! dedi.

Albayla iki genç kıza o da görmüştü:

— Demek işler böyle. Peki Madam nerede?

Poirot onun bu günü yatağında geçireceğini söyledi.

— İnanmayın. İhtiyar cengâver göz kırpmıyordu. Öğlen yemeğine kalkar. Zavallı adam o saate kadar dönmemişse çekeceği vardır.

Fakat Generalin dediği çıkmadı. Mrs. Clapperton yemeğe gelmedi. Albay ile iki sadık nedimesi saat 4 te gemiye döndüklerinde de o daha ortaya çıkmamıştı.

Poirot kamarasındaydı. Suçlu kocanın kapıya hafifçe vuruşunu duydu. Vuruş tekrarlandı, tokmak zorlandı, en nihayet Albay kamara memuruna seslendi:

— Bakar mısınız. İçerden cevap alamıyorum. Bana bir anahtar verir misiniz?

Poirot yerinden kalkarak koridora çıktı.

Korkunç havadis gemide şimşek gibi yayıldı. Mrs Clapperton'un yatağında ölü bulunmuş olduğuna kimse inanamıyordu. Kalbinden bir hançerle bıçaklanmıştı. Yerde de düşürülmüş bir amber boncuk bulunmuştu.

Rivayet rivayeti takibediyordu. Gemiye girmiş olan bütün boncuk satıcıları sorguya çekiliyordu. Kamaradaki bir çekmecedен külliyetli miktarda para kayıptı. Paraların seri numaraları biliniyordu. Hayır bilinmiyordu. Bir servet dolusu mücevher çalınmıştı. Hiç mücevher çalınmamıştı. Bir kamara memuru tevkîf edilmiş, cinayeti işlediğini itiraf etmişti!

Miss Ellie Henderson Poirot'nun yolunu keserek sordu:

— Bu işin esası nedir?

Yüzü renksizdi, üzüntülü görünüyordu.

— Ben nerden bileyim, Hanımefendi?

— Siz biliyorsunuzdur mutlaka, dedi Miss Henderson.

Vakit geç olmuştu. Yolcuların çoğu kamaralarına çekilmişlerdi. Miss Henderson Poirot'yu rüzgârdan siper bir yere çekerek:

— Şimdi anlatın, diye emretti.

Poirot onu düşünce ile tetkik ediyordu:

— Bu enteresan bir dâva, dedi.

— Kıymetli mücevherlerin çalındığı doğru mu?

— Hayır, hiç mücevher çalınmamış. Yalnız çekmecedan biraz nakit para kaybolmuş o kadar.

Miss Henderson titreyerek:

— Bir daha vapurda kendimi emniyette hissedemeyeceğim, dedi. Hangi Arap yapmış bu işi? Bir ipucu var mı?

— Hayır, dedi Hercule Poirot. Bu iş biraz tuhaf.

— Ne demek istiyorsunuz?

Biraz sert sormuştu bunu.

Poirot ellerini açtı:

— Eh, hakikatleri birer birer ele alın bakın. Mrs. Clapperton bulunduğunda en aşağı beş saattenberi ölü bulunuyordu. Biraz para kaybolmuştu. Yerde, yatağın yanında, bir boncuk dizisi bulundu. Kapı kilitli ve anahtarı kayıptı. Pencere, dikkat edin lomboz değil, güverteye bakan pencere açıktı.

— Evet? diye sordu kadın. Sabırsızlanıyordu.

— Bu şartlar dahilinde cinayet işlenmiş olması size tuhaf gelmiyor mu? Şunu hatırlatayım ki içeriye girmesine müsaade edilen satıcılar polisin iyi tanıdığı kişilerdir.

— Ama gene de kamarotlar kamaraları kilitli tutarlar, dedi Ellie.

— Evet, her hangi bir hırsızlığa meydan vermemek için. Ama bu bir cinayet vak'ası.

— Peki, sizin fikriniz nedir, M. Poirot?

Sesi heyecanlı idi.

— Benim aklım o kilitli kapıda.

Miss Henderson bu cevabın üzerinde düşündükten sonra:

— Ben bunda kayda değer bir şey görmüyorum, dedi. Adam kapıdan çıkıp kapıyı kilitlemiş, cinayetin hemen meydana çıkmasını önlemek için de anahtarı beraberinde götürmüştür. Zaten bu yüzden cinayet saat dörde kadar meydana çıkmadı.

— Hayır, hayır, Mademoiselle. Üzerinde durmak istediğim noktayı takdir etmiyorsunuz. Ben onun nasıl çıktığını değil, nasıl içeri girdiğini merak ediyorum.

— Pencereden tabii.

— Mümkündür. Ama oradan insan vücudu biraz zor geçer. Sonra o güverteden mütemadiyen yolcular geçiyordu, unutmayın.

O halde, kapıdan girmişti, dedi Miss Henderson. Sesi sabırsızlığını ifade ediyordu.

— Ama unuttunuz, Mademoiselle. Mrs. Clapperton kapıyı içerden kilitlemişti. Bu işi daha Albay Clapperton gemiyi terketmeden evvel yapmıştı. Albayın kapıyı açmağa çalıştığını hepimiz gördük.

— Saçma. Her halde kapı sıkışmıştı, yahut da Albay tokmağı tam çevirmedi.

— Ama iş sadece onun sözü ile kalmıyor ki. Biz-zat Mrs. Clapperton kapının kilitlenmiş olduğunu söyledi. Hepimiz duyduk.

— Hepiniz mi?

— Miss Mooney, Miss Grogan, Albay Clapperton ve ben.

Ellie Henderson birkaç dakika konuşmadı. Ayağıyla hafif hafif yere vuruyordu. Sonra biraz canı sıkılmış bir tonla:

— Ee, bundan çıkardığınız netice nedir? diye sordu. Mrs. Clapperton kapıyı kilitlediği gibi açabilirdi de.

— Tamam tamam. Poirot'nun gözleri ışıldıyordu. Bu size neyi gösteriyor? Mrs. Clapperton kapıyı açtı kaatili içeri aldı. Peki bu işi bir sokak satıcısı için yaparmıydı?

Ellie itiraz etti:

— Kim olduğunu bilmiyebilirdi. Adam kapıyı vurmuş, o da kalkıp kapıyı açmış olabilir. Sonra adam zorla içeri girip onu öldürmüştür.

Poirot başını salladı:

— Tam tersi, kadın bıçaklandığı zaman yatağında sâkin sâkin yatıyormuş.

Miss Henderson gözlerini Poirot'ya dikerek:

— Peki, sizin fikriniz ne? diye sordu.

Poirot güldü:

— Vaziyet onun içeri aldığı kimseyi tanıdığını göstermiyor mu?

— Yani, dedi Miss Henderson. Kaatil vapur yolcularından biri mi?

Sesi haşindi.

Poirot başı ile tastik ederek:

— Öyle görünüyor, dedi.

— O boncuklar göz boyamak için mi bırakılmış?

— Mutlaka?

— Paranın çalınışı da öyle?

— Evet.

Bir sesizlikten sonra Miss Henderson ağır ağır :

— Bence Mrs. Clapperton çekilmez bir kadındı. Yolculardan kimse onu sevmiyordu, öyle tahmin ediyorum. Ama bu onu öldürmek için kâfi sebep değil ki, dedi.

— Belki de kocası için kâfi sebepti.

— Bunu sahi söylemiyorsunuz her halde.

— Vapurdaki herkesin fikri Albayın karısını Gebertmekte haklı olduğu idi. Zannedersem bu tabiri

kullanmışlardı.

Ellie Henderson ona baktı, bekliyordu.

— Ama şunu da söylemek zorundayım ki Albayın hiçbir zaman cinayet işleyecek kadar öfkelendiğini görmedim. Sonra daha mühim cinayet zamanı nerde olduğunu ispat edebilir. Bütün gün o iki kızla bir arada idi. Gemiye öğleden sonra saat 4 ten evvel dönmedi. O zamana kadar da Mrs. Clapperton öleli saatler olmuştu.

Gene bir sessizlik oldu. Ellie Henderson yavaş bir sesle:

— Ama siz hâlâ gemi yolcularından biri diyorsunuz, dedi.

Poiro başını evet makamında önüne eğdi.

Ellie Henderson birdenbire güldü. Meydan okuyan bir gülüştü bu.

— Düşündüğünüzü ispat etmek zor olacaktır, M. Poirot. Vapurda bu kadar insan var.

Poirot ona bir selâm verdi:

— Size meşhur dedektif romanı yazarlarından birinin bir cümlesini tekrarlamak sureti ile cevap vereceğim: «Benim kendime göre metodlarım vardır, Watson.»

Ertesi gece yolcular yemeğe indiklerinde tabaklarının yanında birer mesaj buldular. Herkesin saat 8,30 da büyük salonda toplanması rica ediliyordu. Toplanıldıktan sonra oradaki platforma çıkan kaptan şöyle dedi:

— Hanımefendiler, Beyefendiler, hepiniz dün vukua gelen trajediden haberdarsınız. Ve eminim ki cinayetin failinin ortaya çıkmasını arzu edersiniz.

Durdu, öksürerek genzini temizledikten sonra sözlerini şöyle bitirdi:

— Aramızda bu gibi mevzularda büyük tecrübesi olduğunu bildiğimiz M. Hercule Poirot bulunmaktadır.

Söyliyeceklerini dikkatle dinleyeceğinizi ümidediyorum.

Bu sırada yemeğe inmemiş olan Albay Clapper-ton geldi ve General Forbes'in yanına oturdu. Üzüntüden şaşkına dönmüş gibi idi, hiç de rahat nefes almış bir hali yoktu. Ya çok kuvvetli bir aktördü yahut ta huysuz karısına hakikaten düşkün idi.

Kaptan, «M. Hercule Poirot», dedi ve aşağı indi. Poirot onun yerini aldı. Etrafına gülümseyerek baktı. Kabiliyetinden emin, bakışı pek komikti.

— Messieurs, Mesdames, diye lâfa başladı. Beni dinlemek zahmetine katlanmakla büyük nezaket gösterirsiniz. M. le Capitaine sizlere benim bu gibi mevzulardaki tecrübemden bahsetti. Bu vakanın da neticesine varmak için küçük bir fikrim var.

Bir işaret yapmasıyla kamarot ona çarşafa sarılı kocaman, şekilsiz bir şey uzattı.

— Şimdi söyleyeceğim şey, sizi biraz şaşırtabilir. Benim tuhaf, hattâ deli olduğumu düşünebilirsiniz. Yalnız bu deliliğin ardında bir metod bulunduğundan emin olmanızı rica ederim.

Gözleri bir an Miss Henderson'unkileri buldu. Sonra elindeki paketi açtı.

— Elimde, Messieurs ve Mesdames Mrs. Clapper-ton'u kimin öldürdüğünü bilen mühim bir şahit var.

Paket tamamen açıldı. Kadife elbiseli, dantel yakalı kocaman tahta bir bebek çıkmıştı ortaya.

— Şimdi, Arthur, dedi Poirot. Sesi tamamen değişmişti. Her zamanki ecnebi şivesi ile değil, tam bir İngiliz gibi konuşuyordu. Sen bana Mrs. Clapperton'un cinayeti hakkında bir şeyler söyleyebilir misin?

Bebegın boynu uzadı, alt çenesi oynadı tiz bir kadın sesi ile konuşmağa başladı: «Ne var, John? Kapı kilitli. Kimsenin beni rahatsız etmesini istemiyorum...»

Bir bağıрма duyuldu, bir sandalye devrildi, bir adam ayakta sallandı, elini boğazına götürdü, konuşmağa çalıştı, sonra birdenbire yere düştü, kaldı. Bu adam Albay Clapperton'du.

Poirot ile gemi doktoru yerde yatan vücudu muayene edip ayağa kalktılar.

— Korkarım ki öldü. Kalpten, dedi doktor.

Poirot başı ile tastik etti.

— Hilesinin keşfedildiğini anlayınca bu şok geldi ona.

Sonra General Forbes'a dönerek:

— Bana ilk ipucunu sahnedan bahsetmekle siz verdiniz; Generalim. Düşündüm, düşündüm sonra aklıma şu geldi: Ya Clapperton harpten evvel bir vantrilog idiyse? O zaman Mrs. Clapperton öldüğü halde üç kişinin onun sesini kamaradan geliyormuş gibi duymaları mümkün olurdu...

Ellie Henderson yanına gelmişti. Gözlerinde ıstırapla:

— Kalbinin zayıf olduğunu biliyor muydunuz? diye sordu.

— Tahmin etmiştim. Mrs. Clapperton kendisinin kalp hastası olduğundan bahsetmişti. Halbuki bana o hasta rolü oynamaktan hoşlanıyor gibi geldi. Sonra yere düşürdüğü reçetede kuvvetli bir dijitalin dozu yazılı idi. Dijitalin kalp ilâcıdır ama onu alan Mrs. Clapperton olamazdı. Çünkü dijitalin gözbebeklerini büyütür. Halbuki onun gözbebekleri çok ufaktı. Sonra kocasının gözlerinde bu işareti gördüm.

Ellie mırıldanarak:

— Ve dâvanın, böyle biteceğini tahmin ettiniz?

— Böylesi en iyi sondu, öyle değil mi, Mademoiselle?

Bunu yumuşak bir sesle sormuştu.

Kadının gözleri yaşlarla doldu:

— Biliyordunuz. Başındanberi biliyordunuz... Benim ona âşık olduğumu... Ama bunu benim için yapmadı... O kızlar, gençlik ona esaretini hatırlattılar. Çok geç kalmadan tekrar hürriyetine kavuşmak istedi. Evet, eminim bu böyle oldu... Kaatilin o olduğunu ne zaman tahmin ettiniz?

— Başındanberi soğukkanlılığı şüphemi uyardırmıştı. Karısının bütün tahammül edilmez hareketlerine rağmen o hiç itidalini kaybetmiyordu. Ya bu hareketlere çok alışmıştı yahut da eh ben de bu ikinci şıkkı tercih ettim. Yanılmamışım. Sonra bir de o kâğıt oyunlarındaki hünerini belli etmek isteyen hâli vardı. Cinayet-ten bir gece evvel sanki kendini unutup ta bunu meydana çıkarmış gibi yaptı. Ama Clapperton gibi bir adam böyle yakalanmaz. O halde bu işin içinde bir iş vardı. Onu eski bir hokkabaz zannederlerse vantrilog olduğu meydana çıkmazdı.

— Peki o duyduğumuz ses? Mrs. Clapperton'un sesi?

— Gemi personelindeki kadınlardan birinin sesi onunkine benziyordu. Onu perdenin arkasına saklayıp söylemesi icâbeden kelimeleri ezberlettim.

— Ona oyun oynadınız! Zalim bir oyun! diye bağırdı Ellie Henderson.

— Cinayetleri tasvibetmem, dedi Hercule Poirot.

İMZASIZ MEKTUP

(Peter Cheyney — S. Aba)

○ tomobilimi dalgakıranın yanında durduğum zaman şehir büyük bir yarım daire şeklinde gözlerimin önünde serili duruyordu.

İç tarafta, tepenin üstünde, Devonshire eyaletinin en lüks otellerinden biri olan Splendid Hotel'i görüyordum. Yukarıda aydınlık odaların birinde Robert'in bulunduğu düşüncesi kalbimi daha hızlı çarpıtırıyordu. Fakat sahiden orada mı idi? Eğer orada ise, kiminle beraberdi?

Ürpermeye başladım ve mütemadiyen Yvette'i düşünüyordum...

Yvette'i sevdiğimi zannetmiyorum. Kendisi için gûya melek gibi imiş diye propaganda yaptırıyor. Demek ki, bazan meleklerin dahi muzir ve dedikoducu oldukları ve kendilerine ait olmıyan işlere burunlarını soktukları bu suretle isbat edilmiş oluyor.

Ona mektubu verdiğim daha doğrusu mektubu okumak için elimden aldığı zaman Robert hakkında nutuk söylemeğe başladı. Çünkü odamda hüngür hüngür ağlıyordum.

Ah, o menfur imzasız mektup!

İyi terbiye görmüş ve bilhassa Robert gibi yakışıklı ve tatlı bir adamla evli bulunan bir kadının imzasız mektuplara itibar etmemesi icabeder, tabii okumadan evvel. Okuduktan sonra artık Allah bilir... Benim aldığım mek-

tup dolayısıyla zehri akıtmayı Yvette üzerine aldı. Bana şöyle dedi:

— Eğer bu mektupta yazılı olanlar doğru değilse, Robert sana kızmaz. Birdenbire seni otelinde görünce memnun bile olur. Tabii mektuptakiler doğru ise ve Robert orada hakikaten bir kadınla beraberse, o zaman pek memnun olmaz. Fakat inan bana şekerim buna imkân yok. Mammafi eğer sahi ise kim olabilir diye düşünüyorum. Belki Dolores'tir?. Sakın Esmeralda Valence olmasın? İkisi de onun için deli oluyorlar. Ne yapsınlar, o kadar yakışıklı ki...

Ve Yvette, derince içini çekti. Bazan, onun da kocamda gözü olup olmadığını kendi kendime sorarım.

— Yvette, sus artık, dedim, beni deli edeceksin!

— İnanırım şekerim, dedi. Ben de bazan kendi kendimi deli ederim. Fakat bir şeyler yapmam lâzım. Yani bu mektup hakkında demek istiyorum. Ya oraya gider vaziyeti anlarsın, ya hayatının sonuna kadar kendi kendini yersin. İki fenalıktan ehvenini seçmek mecburiyetindesin.. Ne demek istediğimi anlıyormusun?

— Ne demek istediğini anlıyorum! Diye cevap verdim. Bu mektubu sepete atıp içindekileri unutabileceğim her halde aklına gelmedi zannederim.

— Gelmesine geldi ama, hemen bertaraf ettim, çünkü şimdiye kadar buna benzer bir işi yapabilecek bir kadın görmedim.

— Şimdi ne olacak? dedim.

— Ne mi olacak? Dedi. Ona gûya haber vermeğe vakit bulamadan arkasından koşmak için bir bahane bulamazmısın?

Zavallı bir tavırla omuzlarımı kaldırdım, sonra şöyle dedim:

— Bulurum. Ona bu sabah bir mektup geldi. Üzerinde «Acele ve gizli» diye yazılı.

— Öyle ise ne bekliyorsun? O mektubu al araba-

na atla ve Torguay'a, oteline koş. Bu akşam saat yediye doğru orada olursun. İmzasız mektup yalansa, Robert'e üzerinde «acele ve gizli» yazılı mektubun derhal kendisine verilmesi lâzım geldiğini düşündüğünü söylersin. Yok eğer onu orada bir kadınla bulursan... Eh, hiç olmazsa hakikati öğrenmiş olursun...

Ve Yvette, çaresiz demek ister gibi omuzlarını kaldırdı.

— Yvette, git buradan, dedim. Senden nefret ediyorum. Oraya gitmiyeceğim. Kararımı verdim. Hem de katî olarak!

Yvette, nazikâne esnedi ve:

— Bir kadın kat'i bir karar verirse, muhakkak o kararı mevkii tatbika koyacak mânasına gelmez... Diye cevap verdi ve bana yan yan bakarak, çıktı gitti.

Hakkı da vardı. Kat'i kararımı değiştirdim. İşte onun için aynı akşam karanlık basarken Torguay dalgakıranının yanında duran otomobilimin içinde oturmuş vaziyette idim.

Motörü tekrar harekete veçirmeden mahut imzasız mektubu bir daha okumak istedim. Çantamda idi, çıkardım ve okudum, şöyle yazılı idi:

«Kocanızı bu kadar çok sevmenizde anlaşılmiyacak bir şey yok, o kadar cazibeli ki. Yalnız cazibeli de değil, aynı zamanda şairane bir ruha da malik... Halen yaşamakta olduğu macera da bunu ispat ediyor. Ama sakın millî Emniyet tarafından kendisine verildiğini söylediği vazifeyi sanmayın! Hayır muhterem Kontes d'Epernay. Kocanız halen Splendid Hotel'in 201 no: lu dairesinde kendisine karısı süsünü veren sarı saçlı nefis bir kadınla beraberdir. Şunu da ilâve etmeden geçemiyeceğim. Hiç te canları sıkılır gibi bir halleri yok...

Bu güzel genç kadında her halde sizde olmayan bir şey var... Neden bir Fransızla evlendiniz a canım? Kadın-

ları fazlaca severler diye isimleri çıkmıştır, bilhassa kendi karıları değilse. Şimdi ne yapacaksınız? Neden Torguay'a kadar uzanıp ona bir baskıncık yapmıyorsunuz? Bu akşam gece basmadan kolayca oraya varabilirsiniz. Zahmetine değer, değil mi?....»

Bir dostunuz.

Mektubu katladım ve tekrar çantama koydum. Ne pislik! Mamafih... diye düşündüm bilinmez... Robert, son zamanlarda oldukça tuhaftı... Dalgın, sükûti bir hali vardı.

Mektubu yazan da «daire 201» diye tasrih etmişti. Torguay'da geçirdiğimiz son tatilimizde Robert ile beraber işgal ettiğimiz daire idi bu... O halde kimseye sormaya lüzum görmeden gidebilirdim... Büyük binanın bir kanadında zemin katında bir dairedir. Fransız usulü büyük pencereleri doğrudan doğruya bahçeye açılır...

Sonra, oraya bahçıvanın küçük kapısından geçerek de gidilebilir...

Hemen gidip bakmalı idim.

Arabamı methale bıraktım ve yaya olarak küçük kapıya gittim. Açıldı, bahçeye girdim.

Bahçe, tatlı bir meyille sarp kayalıklara kadar devam ediyordu. Solunda sıra ile dairelerin aynı zamanda kapı vazifesini gören büyük pencereleri vardı. Dördüncüsü 201 No. lu daireninki idi.

Alaca karanlıkta, bahçenin ucunda açık kahverengi pardösülü biri gözüme ilişti. Otelin bir müşterisi olsa gerek diye düşündüm.

Pencerelerle çiçek tarhlarının arasından giden malta taşı döşeli yolu takibettim. (201) in kapısı aralıktı, ittim, içeri girdim ve arkamdan kapadım.

Yatak odasında idim. Robert'in koca valizini hemen tanıdım.

Etrafı kokladım. Burnuma bir parfüm kokusu geldi. Hem de yaman bir parfüm! Onu da hemen tanıdım:

«Gece Ruhu» idi. Bunu kullanan kadın odadan çikali çok olmamıştı...

Bedbaht ve ne yapacağımı bilmez bir vaziyette odanın ortasında ayakta duruyordum. Birdenbire daha fazla düşünmeme ve teessür duymama mâni olan birşey gördüm. Korkudan başka her türlü hissi yok eden birşey...

Salona giden kapıyı örten kalın kadife bir perde vardı. Kapı aralıktı fakat perdenin arkasına biri saklanmıştı. Saçakların altından iki erkek ayakka bısının burnu görünüyordu.

Herhangi bir hareket yapmaktan aciz, olduğum yerde dondum kaldım. Sanki felce uğramıştım. Sonra biraz kendime geldim ve geldiğim kapıya doğru sessizce bir adım attım. Aynı esnada perde açıldı ve ortaya bir adam çıktı.

Elini elektrik komütatörüne uzattı. «Klik» diye bir ses işittim ve oda aydınlandı.

Adam öbür elinde otomatik bir tabanca tutuyordu.

Bir müddet kımıldamadan bakıştık. Adamın gayet rahat bir hali vardı. Hattâ bu vaziyetten pek hoşlanmışa benziyordu. Nihayet:

— Size ne gibi bir hizmette bulunabilirim? dedi.

Gülümsüyordu, fakat sesi sert ve kuru idi.

Titretmemeye gayret ettiğim bir sesle:

— Ben Kontes d'Epernay'ım, dedim. Kocamı görmeğe geldim. Kim olduğunuzu ve burada ne işiniz olduğunı söyler misiniz?

Bana doğru bir adım attı ve:

— Eğer Kontes d'Epernay iseniz, kocanızı tarif etmek lûtfunda bulunur musunuz? Bundan başka hüviyetinizi de ispat etmenizi rica edeceğim. Ondan sonra konuşuruz.

Robert'i tarif ettim. Sonra kart döviziimi gösterdim.

O zaman gülümsedi ve tabancasını cebine soktu.
Sonra:

— Tamam, Kontes, dedi. Zaten sizi bir yerde görmüştüm ama emin olabilmek için böyle harekete mecbur oldum.

Bir meşin kılıf uzattı. Açtım, içinde, New Scotland Yard, Cinayet Masası Dedektiflerinden John Grantley namına tanzim edilmiş bir hüviyet varakası vardı.

Rahat bir nefes aldım ve karyolaya oturdum. Sonra gülerek:

— Dedektif olduğunuza çok memnun oldum, dedim. Hayatımda bu kadar korku hissetmemiştim.

Bana emniyet veren bir tebesümle:

— Size içecek bir şey getireyim, dedi. İhtiyacınız var gibi görünüyor Kontes. Burada olduğunuza çok memnunuz. Zira kontla ben gayet nazik bir durumdayız. Belki de bize yardım edebilirsiniz.

Odadan çıktı, salona gitti ve biraz sonra bir bardak viski soda ile geldi ve bardağı bana uzattı. Bir de sigara ikram etti, kendi de yaktı ve nihayet:

— Kontun buraya neden geldiğini biliyor musunuz, yoksa bilmiyor musunuz? diye sordu.

— Fazla birşey bilmiyorum. Yalnız resmî ve gizli bir işin üzerinde olduğunu biliyorum. Bana işin mahiyeti hakkında bir şey söylemedi.

Grantley başını eğdi.

— Tabii, dedi. Karısına bile bundan bahsedemezdi. Ben size anlatmağa mecbur olacağım. Bunu o da muvafık bulacaktır.

Aynı zamanda kapı vazifesini gören pencereye gitti, kalın perdeleri kapadı ve anlatmağa başladı:

— Kont buraya, tayyare ile gelen bir kadından gayet mühim ve gizli evrak almak için geldi. Fakat tayyare gelmeden beni buraya, kurulmuş bir tuzağı haber vermem

için gönderdiler. Verilen malûmata göre bir teşkilâta mensup adamlar her ne pahasına olursa olsun bu evrakin Londra'ya varmasına mani olmak için ellerinden geleni yapacaklarmış. Evrakı kocanızın götüreceğini biliyorlar. Bunları aşırıp memleket haricine çıkarmak için icabederse cinayet dahi işleyecek vaziyetteler. Anlatabildim mi?

Başım la evet diye işaret ettim. O devam etti:

— Binaenaleyh en ufak ihtimalleri dahi göz önünde tutmağa karar verdik. Kont evvelce karar verildiği gibi kadını karşılayıp evrakı almak için tayyare meydanına gitmedi. Meydana telefon ettik kadını doğruca buraya getirdiler. Bir çeyrek evvel geldi. Halen aynı koridorda 207 no. lu dairededir. Siz gelmeden biraz evvel burada idi; kendisine vaziyeti anlattım.

Grantley sustu ve bana gülümsedi.

— Ne yapmamı istiyorsunuz? diye sordum.

Onlara faydalı olmaktan çok memnundum. Aynı zamanda iş bittikten sonra Robert'le olacak münakaşa da kendimi daha çabuk temize çıkartmama yarayacaktı bu iş...

— Anlatacağım, dedi. Kont halen şehirde başka bir otelde. Londra'ya telefon etmekte. Muşamba zarfta bulunan evrak 207 no. daki kadında. Evrakı ele geçirmek isteyen adamlar kocanızı ve bu kadını tanıyorlar. Fakat sizi tanımıyorlar. Buraya gelirken sizi gören oldu mu?

— Hayır, dedim. Bahçıvanın küçük kapısından girdim.

— Çok iyi, dedi. İş kolaylaştı demektir. Şimdi beni iyi dinleyin. Koridora çıkıp 207 no. lu daireye gideceksiniz. Kapıya vuracaksınız. Madam Delarme açacak. Benim tarafımdan geldiğinizi söyler şu kâğıdı verirsiniz.

Cebinden bir not defteri çıkardı, bir yaprak kopardı, stilo ile bir şeyler yazdı baan uzattı ve devamı etti:

— Size evrakı verecek. Anlaşıldı mı? Sonra kori-

dorun ucundaki kapıdan bahçeye çıkar oradan da geldiğiniz küçük kapıdan çıkarsınız. Ondan sonra, dalgakıranın üzerinde tam müzik köşkünün karşısında bulunan Devonia kahvesine gidersiniz.

Orada bir kahve ismarlar oturursunuz. Siz buradan çıktıktan beş dakika sonra, komiserlikte emirlerimi bekleyen muavinime telefon edeceğim. Devonia kahvesine gidip sizden evrak almasını söyleyeceğim. Ondan sonra artık o, hususî bir polis arabası ile, evrakı Londra'ya götürür. Bu zaman zarfında mevzubahis çete kocanızı ve madam Delarme'ı bulmak için nafile uğraşacaklar.

Ayağa kalktım.

— Hemen gidiyorum, dedim. Bir işe yaradığım için çok memnunum.

— Kontu gördüğüm zaman bunları anlatacağım, dedi. Siz olmasa idiniz, ne yapacaktık?. Talihiniz açık olsun!...

Teşekkür ettim ve salonu geçerek koridora çıktım. Benim burada bulunuşumdan dedektif fevkalâde sevinmişti. Herhalde Robert'de memnun olur!

On dakika sonra küçük bahçe kapısını geçtim ve rahat bir nefes aldım. Madam Delarme'ın bana verdiği ve içinde evrakın bulunduğu muşamba zarfı yazlık pardesümün altında sımsıkı tutuyordum. Kadın zarfı bana verdiği için çok sevinmişti. Hakkı da vardı, büyük bir mes'uliyetten kurtuluyordu zavallı!

Güzel kadındı doğrusu. Makiyajını biraz daha efendice yapsa idi, «Gece Ruhunu» da biraz daha az sürünse idi, arkadaşlarımdan her hangi birile rekabet edecek durumda olurdu...

Dedektifin tavsiye ettiği gibi, otelin methalinde bırakmış olduğum arabamı gidip almadım. Şehre inen yolu yaya olarak takibediyordum.

Yolun son kavsini geçmiş, dalgakıranın şosesine

girmek üzere idim. Devonia kahvesi pek uzakta değildi. Kendimi mesut hissetmeye başlamıştım çünkü, Robert'in, bana ihsas etmese bile, memnun olacağından hiç şüphe etmiyordum.

Belki de bir iki gün burada kalır eğlenirdik. Adeta dans ederek yürürken birden bütün sevincimi yok eden bir şey oldu.

Karanlıktan bir gölge çıktı. Sokak fenerinin aydınlığında, 201 no. lu daireye girmeden evvel Splendid Hotel'in bahçesinde gördüğüm açık kahve rengi pardösülü adamı tanıdım.

Bana doğru yürüdü ve yolumu kesecek şekilde önümde durdu.

— Affedersiniz, dedi. Kim olduğunuzu, nereye gittiğinizi ve koltuğunuzun altında ne tuttuğunuzu öğrenmek istiyorum.

Ne yapacağımı bilmiyordum. Bu adamın, bendeki evrakı ele geçirmek isteyen mahut ve her halde ecnebi casus şebekesi efradından olduğunu düşündüm. Her şeyi hatâ cinayeti bile göze **alacak insanlardı bunlar...** ,

Maamafih fazla korkuya kapılmadım çünkü tam o esnada dalgakıran tarafından bize doğru heybetli bir Torquay polisinin gelmekte olduğunu gördüm.

— Ne cesaretle yolumu kesiyorsunuz? diye bağırdım. Sizin ne yapmak istediğinizi biliyorum. Geçmeme manî olursanız polisi çağırıp sizi tevkif ettiririm!

Adam içini çekti ve polise bağırdı:

— Stevens, buraya gel!

Polis yanımıza geldi, açık kahverengi pardesülü adam cebinden bir meşin muhafaza çıkardı, açtı gösterdi.

Hüviyet varakasında şunları okudum: Dedektif Ernest James Mallov. Cinayet Masası Komiseri. Torquay Şubesi.

Polis sordu:

— Bir şey mi var Komiser bey?

Birden lâfa karıştım ve komisere hitaben:

— Komiser Mallov, rica ederim beni dinleyin. Fe kalâde mühimdir! Ben Kontes d'Epernay'ım. Kocamın Londra'ya ulaştırmak mecburiyetinde olduğu çok gizli evrak taşımaktayım. Etrafımızda tehlike dolaşıyor. Biraz evvel dedektif Grantley'den ayrıldım, bana dedi ki...

— Traşı bırak, cicim! diye cevap verdi Mallov.

Bana sanki kokmuş balıkmışım gibi bakıyordu.

— Ben ne kadar Barcelone Markisi Vigol Jiyoni San Sebastian isem sen de o kadar Kontes d'Epernay'sın. Onun için traşı bırak diyorum. Sen de şu mahut çeteden-sin. Komiserliğe kadar sessiz sedasız bizi takibetmeni tavsiye ederim. Zaten hemen şuracıkta bizi bekliyen güzel bir arabamız var.

Ben az daha hüngür hüngür ağlıyacaktım.

— Yalvarırım size komiser Mallov, dedim. İnanın bana. Size bütün işi anlatabilirim!

— Hepiniz aynı şeyi söylersiniz, diye cevap verdi. Sen iştahını sakla da nutkunu müdüre verirsin. O zamana kadar da sesini kes.

Sonra polise döndü ve:

— Gözünü aç Stevens, dedi. İster istemez meydana çıkacaklar. Herif takriben otuzbeş yaşında. Aşağı yukarı bir seksen boyunda, teni beyaz, gözleri elâ. Gayet şık, lâcivert kruaze caket, açık mavi ince çizgili lâcivert kravat.

— Ta kendisi! diye haykırdım. Dedektif Grantley'in ta kendisi...

— Anlaşıldı... yorulma... dedi Mallov.

Tıksınıyormuş gibi bakıyordu bana.

Heyecandan nefesim kesilmişti. Mallov yine polise hitaben:

— Kadın kendine madam Delarme dedirtiyor. Sa-

rı saçlı, çokça sürünüyor. Üç adamımız oteli tarassut ediyor. Sana da yol kalıyor.

Sonra bana yan yan bakarak:

— Ben bununla meşgul olacağım, diye ilâve etti.

Kolumdan yakaladı ve dalgakıranın üzerinde duran kapalı bir polis arabasına götürdü. Direksiyonda resmî bir polis oturuyordu.

— Bir tanesini enseledik, dedi Mallov. Bizi müdüriyete götür. Masal söylemekte devam ederse epey alay var demektir.

Ben arabanın kayıp denize dalmamıza dua ediyordum. Bu suretle hiç olmazsa Robert ile karşı karşıya gelmekten kurtulurdum.

Arabaya yerleşince Mallov bana bir sigara vererek şöyle demişti:

— Şimdi iç bir tane. Fena olmaz. Zira başka bir tane tütürünceye kadar her halde bir kaç sene geçer...

Bu sözlerin size nasıl bir tesir yapabileceğini bilmem. Bana pek iç açıcı gelmedi. Çünkü komiser Mallov'un düşündüğü gibi konuştuğunu anlıyordum.

Müdür gözlüklerinin üstünden bana baktı ve:

— Hikâye fena uydurulmamış... dedi. Hattâ bir hayli de eğlenceli denebilir...

Muşamba zarfa baktı ve ilâve etti:

— Mallov şuna bir göz atsak fena olmayacak galiba...

Güçlkle yutkundum.

— Müdür bey, dedim. Bu zarfı açmamanızı tavsiye ederim. İçinde fevkalâde gizli evrak var.

Müdür işitmemezlikten geldi. Bir çakı aldı ve zarfı açtı. İçinden kâğıtlar çıkardı. Sonra bana göz kırparak:

— Fevkalâde gizli olup olmadığını bilmiyorum ama fevkalâde hususî olsa gerek...

Ben donmuş kalmıştım. Mevzuubahis kâğıtlar itina ile katlanmış gazetelerdi. Torguay Star ve Angus'un altı adet nüshası...

Müdür, Mallov'a hitaben:

— Tıkın şunu deliğe! dedi. Ondan sonra telefonla Mr. William'ı bulun. Şimdi 2 no. lu merkezde olacak. Sorun bakalım buraya kadar gelebilir mi? Bu kadını tarif edin. Herhalde onunla konuşmak istiyecektir.

Bu sözler az daha yüreğime indirecekti. Nefesim kesildi. Çünkü «Mr. William» Robert'in Millî Emniyet Teşkilâtındaki ismidir!

Kapı açıldığı zaman saat dokuzdu. Robert höcreme girdi. Onu getiren polis gitti.

Robert kapıyı kapadı ve arkasına dayandı. Dudaklarında bir tebessüm ses çıkarmadan bana bakıyordu.

— Ah! Robert... Ah! Robert. O kadar bedbahtım ki! diye bağırdım.

Hüngür hüngür ağlamamak için kendimi zor tutuyordum.

Gayet hafif bir Fransız şivesiyle konuştu. Canı çok sıkıldığı zaman böyle konuşur:

— Herhalde, küçüğüm, dedi. Bana bir az izahat versen fena olmaz. Ne işin var buralarda? Baştan başla ve hiçbir şey unutmamağa gayret et.

Sonra yanıma oturdu ve kolu ile omuzlarımı sardı.

Hakikaten çok bedbahttım. Kızgın olmasını tercih ederdim, kendimi o kadar ahmak hissetmiyecektim.

Hepsini anlattım. İmzasız mektuptan, Yvette'in imalarından ve tavsiyelerinden bahsettim.

— Kıskançlıktan deli gibi olmuştum, dedim. Şimdi de utancımдан deli gibiyim!

Hikâyemi bitirince, Robert biraz düşündü ve şöyle dedi:

— Bütün bunlar pek parlak değil. Sen onların hesabına çalışmışsın. Anlıyormusun? Farkında olmadan evrakı çalmak isteyenlere yardım ettin.

Senin sayende belki de evrak şimdi ellerindedir.

Sıkıntıdan nerede ise, bayılacaktım.

— İşi kavradın mı? diye devam etti. Gayeleri seni Londradaki apartmanımızdan uzaklaştırmaktı. Bunun için de sana imzasız mektubu gönderdiler. Telkinlerine kapılacağını ümit ettiler, sen de ümitlerini boşa çıkarmadın. Tam istedikleri gibi hareket ettin.

Robert'e yavaşçacık sordum :

— Bu iş hakkında bana biraz izahat versene.

Bana bir sigara verdi, kendi de bir tane yaktı. Sonra dedi ki:

— E vrakı dün öğleden sonra aldım. Buralarda bir hayli ajanları bulunduğunu ve ne pahasına olursa olsun evrakı ele geçirmek istiyceklerini biliyordum. Evrakı muşamba zarftan çıkardım ve yerine beş altı gazete koydum. Sonra bu zarfı Splendid Hotel'deki odamda bir çekmeceye kilitledim. Gelip alacaklarına emindim. Üzerlerinde bu zarfla onları yakalamak ve hüviyetlerini tesbit etmek istiyorduk.

Binaenaleyh bu akşam 201 no. lu daireyi terk ettim; muhakkak teşebbüsel geçeceklerine kani idim. Nettekim geçtiler. Odamda gördüğün adam şebeke efradındandı. Hesapta olmıyan güçlüklerden kurtulmak için cebinde sahte dedektif hüviyet varakası taşıyordu. Çekmeceme anahtar uydurdu, sözde evrak zarfını aldı ve 207 no. lu dairedeki şeriki cürmü madam Delarme'a verdi. Otelin bütün çıkış yerlerinin tarassut altında olduğunu herhalde ona kadın söylemiştir.

Bütün güçlük zarfı dışarıda bulunan arkadaşlarına vermektir.

— Ben de onların bu gayelerini sevine sevine tahakkuk ettirmelerine yardım ettim, ah ne budala imişim

— Ne yapacaklarını bilmedikleri bir zamanda imdatlarına yetiştin. Sahte dedektif Grantley sen otelden çıktıktan sonra şeriki cürmüne telefon edecekti. İyi ki, komiser Mallov seni yolda tevkif etmiş... Yoksa olup biteni anlatmaman için kimbilir sana ne yapacaklardı...

— Çok müteessirim Robert. Bütün işi berbat ettim. Fakat artık her şey düzeldi değil mi? Asıl evrak emin yerde mi?

Robert birden çok düşünceli bir hal aldı.

— Bilmiyorum, dedi. Hiç içim rahat değil.

On dakika sonra arabamız yıldırım gibi Londra'ya

doğru gidiyordu. Robert gözlerini yoldan hiç ayırmadı. Apartmana geldiğimiz zaman saat iki buçuktu.

O kadar yorgundum ki, neredede ise yıkılacaktım. Üstelik te çok üzülüyordum. Robert bütün yol müddetince ağzını açmamıştı. Bu iş bittikten sonra aramızdaki münasebetin ne şekil alacağını düşünüyordum.

Apartmanın kapısını o açtı. İçeri girince dondum kaldım. Evde ne kadar dolap çekmece varsa hepsi açılmış içindikiler yerlere atılmış, şilteler yastıklar yırtılmış, koltuklar devrilmişti.

Bir müddet bu vaziyeti seyrettik. Sonra:

— Düşündüğüm çıktı, dedi Robert. Tedbirde kusur etmemişler. Budala değiller. Ne yapabileceğimi düşünüp ona göre hareket etmişler. Şimdi ben mahvoldum.

Yavaşçacık sordum:

— Ne demek istiyorsun Robert?

Robert kendini bir koltuğa bıraktı, bir sigara yaktı ve izah etti:

— Sana söylediğim gibi asıl evrakı dün öğleden sonra aldım. Muşamba zarfa gazteleri koyduktan sonra asıl evrakı başka bir zarfa koydum ve apartmanın yani buranın adresine kendime yolladım. Otelin dahilindeki posta kutusuna atmıştım. Çünkü dışarıda herhangi bir tecavüze maruz kalabilirdim.

Sonra bugün öğleden sonra merkez ve Tonguay polisi ile lâzım gelen tertibat alındıktan sonra 201 no. lu daireye girip zarfı alabilmeleri için oteli terk ettim. Bu suretle herifleri yakalıyacaktık.

Fakat reisleri kurnaz davrandı. Yapacağımı tahmin etti. Apartmanı Londra'da bulunan biri tarafından aratmak için seni uzaklaştırmak gayesiyle imzasız mektubu yolladı.

Burasını ne hale koyduklarını görüyorsun. Evrakı da bulup götürdüler. Belki bazı mühim şeyler bulurlar

ümidile her tarafı da aradılar.

Kalbim gümbür gümbür atmaya başladı. O kadar heyecanlı idim ki, kelimelerimi bulamıyordum.

— Robert... diye kekeledim. Robert... Kendi adresine gönderdiğin evrakın zarfına (Acele ve gizli) diye yazmış mı idin?

— Evet, neden sordun?

Her tarafım titriyordu.

— Robert... evrakı bulamadılar, evrak onlarda değil... Bende... Bu mektubu sabahleyin ötekilerin arasında buldum ve Tonguay'a giderken beraberimde götürdüm... Senin arkandan gelmeme bahane olsun diye. Mektup çamtamda.

Çamtamı adeta koparırcasına açtım, uzun zarfı çıkardım ve Robert'e uzattım:

Robert bir zarfa bir de bana baktı. Nihayet yüzü yumuşadı ve gülümsedi.

— Şekerim... tanıdığım kadınların en budalası, en sevimlisi ve en şanslısısın. Gel bana bir öpücük ver, bakayım...

O zaman her şeyin yolunda olduğunu anladım. Çünkü Robert bana «şekerim» derse itibarım yerinde demektir.

Sabahın üçünde, ortalığa biraz çeki düzen verdikten sonra kahve içiyorduk. Birden kapı çalındı.

Gittim açtım. Üstümüzdeki apartmanda oturan Yvette idi. Arkasında yeşil bir sabahlık vardı. Yorgun görünüyordu.

— Hello! Cicim, dedi. Bir türlü uyuyamıyorum. Bu akşam öyle bir patırdı vardı ki! Robert geldi mi?

— Evet, dedim. Kahve içiyoruz. Sen de ister misin?

Evet dedi ve mutfağa benimle beraber gelirken:

— Sen Torguay'a gitmedin mi? İmzasız mektubu nazarı itibara almadın mı? diye sordu.

Cevap vermek için en ciddî tavrımı takındım ve:

— Tabîî gitmedim! dedim. Ben öyle şeylere aldır-
mam!

Robert mutfağın kapısında göründü, bana baktı, göz kapağı hafifçe oynadı ve:

— Öyle şeylere aldırılmaz, Yvette! dedi.

**Her
sınıftan
insanları
dehşete
düşüren,
hattâ
intihara
kadar
götüren
bu
mektupları
kim
yazıyordu?**